

การศึกษาเพื่อพัฒนานโยบายและแผนงานทางวัฒนธรรม
ในการอนุรักษ์วัฒนธรรม : ศึกษาเฉพาะกรณีกลุ่ม
หนุ่มสาวจังหวัดเชียงใหม่

วรพิทย์ มีมาก

เภสัชศาสตร์บัณฑิต (วิเคราะห์และควบคุมคุณภาพยา)

นิติศาสตร์บัณฑิต

รัฐศาสตร์บัณฑิต (การปกครอง)

เศรษฐศาสตร์บัณฑิต (เศรษฐศาสตร์การเกษตร)

พัฒนบริหารศาสตร์มหาบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์) เกียรตินิยมดี

นักศึกษาริฎฎาเอกสาขามบริหารการพัฒนา

สาขารัฐประศาสนศาสตร์ ภาควิชารัฐศาสตร์

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

กิติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณ สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติที่ได้อนุมัติเงินทุนสนับสนุนผลงานวิจัยชิ้นนี้จนสำเร็จลุล่วงอย่างสมบูรณ์

ขอขอบคุณท่านอาจารย์วิทยา ชูพันธ์ ที่ได้สละเวลาอันมีค่าของท่านช่วยตรวจสอบและแนะนำการใช้ภาษาให้แก่ผู้วิจัยอย่างดียิ่ง

ขอขอบคุณคุณคุณมานิตย์ ชันชสีมา ประธานกลุ่มหม่อมสาวจังหวัดเชียงใหม่ ที่ได้กรุณาเอื้อเฟื้อหนังสือและเอกสารต่าง ๆ เกี่ยวกับกลุ่มหม่อมสาว รวมทั้งได้เล่าประสบการณ์อันมีคุณค่าเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของกลุ่มหม่อมสาวควยอัยยาศัยไมตรีอันดียิ่ง

ขอขอบคุณกลุ่มหม่อมสาวทั้ง 8 อำเภอที่ได้สละเวลาช่วยตอบแบบสอบถามและตอบคำถามอย่างเต็มที่ ทำให้ผู้วิจัยได้รับทราบสิ่งที่เป็นประโยชน์และไม่เคยทราบมาก่อน

วรพิทย์ มีมาก

16 เมษายน 2531

บทคัดย่อ

การศึกษาเพื่อพัฒนานโยบายและแผนงานทางวัฒนธรรมในการอนุรักษ์
วัฒนธรรม : ศึกษาเฉพาะกรณีกลุ่มหนุ่มสาวจังหวัดเชียงใหม่

วรพิทย์ มีมาก

การกำหนดนโยบายวัฒนธรรมที่เป็นอยู่ในประเทศไทย จะกระทำจากเบื้องบนเป็นหลักซึ่งมีโอกาสคลาดเคลื่อนได้ง่าย เนื่องจากเป็นการมองภาพเพียงด้านเดียว ดังนั้นการศึกษาในครั้งนี้จึงมุ่งที่จะพิจารณาจากเบื้องล่างโดยทำการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนที่มีความผูกพันและมีการดำเนินงานเกี่ยวกับวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่อง อันได้แก่ กลุ่มหนุ่มสาว การวิจัยกระทำโดยการสุ่มตัวอย่างแบบพื้นที่ในจังหวัดเชียงใหม่ ได้มา 8 อำเภอ ๆ ละ 100 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบความเชื่อมั่นแล้ว แบบสอบถามประกอบด้วยตัวแปร 10 ตัว คือ ความหมายของการอนุรักษ์วัฒนธรรม วัตถุประสงค์ในการเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่มหนุ่มสาว การรับรู้เกี่ยวกับระดับของการกำหนดนโยบายและแผนงานการอนุรักษ์วัฒนธรรม ลักษณะของวัฒนธรรม อุปสงค์ของกลุ่มหนุ่มสาว อุปทานของกลุ่มหนุ่มสาว ค่านิยมของกลุ่มหนุ่มสาว ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของกลุ่มหนุ่มสาว นโยบายของรัฐและการสนับสนุนจากรัฐ ข้อมูลที่ได้จะนำมาทำการวิเคราะห์โดยอาศัยค่าทางสถิติเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ผลที่ได้จากการวิจัยมีดังนี้

1. การอนุรักษ์วัฒนธรรม หมายถึง การดำเนินงานเพื่อให้วัฒนธรรมสามารถอยู่รอดเพื่อเป็นมรดกตกทอดต่อไปได้
2. วัตถุประสงค์หลักของการเข้าไปรวมกิจกรรมกลุ่มหนุ่มสาวเพื่อสร้างความสามัคคี
3. กลุ่มหนุ่มสาวจะรับรู้นโยบายและแผนงานในระดับของกลุ่มคนเป็นส่วนใหญ่

4. ลักษณะของวัฒนธรรมไทยจะไต่แก่ การขาดเสถียรภาพ ขาดความต่อเนื่องในการอนุรักษ์ มีการเรียนรู้อย่างบกพร่องและผิวเผิน ไม่สามารถสร้างความเลื่อมใสศรัทธาให้กับคนหนุ่มสาวรุ่นใหม่ได้ ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของบุคคลได้ สามารถที่จะสร้างความสามัคคีได้เป็นอย่างดี มีการปรับตัวค่าและขาดการประสานงานในการอนุรักษ์

5. อุปสงค์ของกลุ่มหนุ่มสาวก็คือ ต้องการที่จะรักษาและฟื้นฟูวัฒนธรรมโดยไม่ต้องการการผสมผสานและการเลียนแบบวัฒนธรรมอื่น

6. อุปทานของกลุ่มหนุ่มสาวก็คือ มีความเต็มใจที่จะช่วยเหลือในการอนุรักษ์วัฒนธรรม ในขณะที่ความเสียหายยังไม่มากพอ และหนุ่มสาวมีความเป็นปัจเจกชนนิยมค่อนข้างสูง

7. ค่านิยมในทางวัตถุและทางจิตใจของกลุ่มหนุ่มสาวมีความแตกต่างกัน

8. ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของกลุ่มหนุ่มสาวค่อนข้างดี

9. ควรให้กลุ่มหนุ่มสาวหรือองค์กรประชาชนกับกลุ่มหนุ่มสาวเป็นผู้อนุรักษ์วัฒนธรรมโดยรัฐบาลคอยช่วยเหลือสนับสนุน และรัฐไม่ควรเข้ามาดำเนินงานวัฒนธรรมเองทั้งหมด

10. เท่าที่ผ่านมารัฐไม่ได้ให้การสนับสนุนการอนุรักษ์วัฒนธรรมและกลุ่มหนุ่มสาวเท่าที่ควร

AbstractA Study of Cultural Policy Development and Plan for
Culture Preservation : A Case of Chiang Mai Youth Groups

Worapit Meemak

Fundamentally, in Thailand, cultural policy formation is vertically determined, thus capable of erring easily as a result of viewing only one side of the coin. The study is aimed at considering horizontally, and attitudinal survey of the youth groups with commitments and performances concerning cultural preservation. The research was done at 8 districts, each consists of 100 inhabitants, selected by cluster sampling technique. Questionnaires, research instruments, tested reliability were composed of 10 variables as follow : The meanings of cultural preservation, youth groups participation objectives, youth groups demands, youth groups supports, youth groups, values, organizational effectiveness of youth groups, governmental policies and supports. The collected data were subjected to statistical analysis for the purpose of examining the correlation among variables. Here are the results.

1. Cultural preservation means the performance to maintain cultures capable of surviving as inheritance.

2. The main youth groups participation objective is to establish esprit de corps.

3. Most, if not all, of youth groups perceive policies and plans at their own level.

4. Thai cultural characteristics are : lack of stability, lack of continuing preservation, deficient and superficial learning, incapability of creating faith among adolescents, incapability of responding human needs, incapability of building harmony, low adaptability and lack of co-ordination.

5. Youth groups demands are mainly for the preservation and revival of cultures without acculturation and imitation.

6. Youth groups supports are : Willingness to help out cultural preservation, inadequate sacrifice, high individuality.

7. Material and non-material values are different.

8. Organizational effectiveness is rather good.

9. Regarding policy formation, only youth groups, sometimes accompanied by people organizations, as culture preservers, should be encouraged and promoted through government support rather than government entire undertaking.

10. To a certain extent, cultural preservation and youth groups have not been satisfactorily supported by the government.

สารบัญ

	หน้า
กิติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
บทที่ 1 ระเบียบวิธีวิจัย	1
หลักการและเหตุผล	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา	7
ขอบเขตของการศึกษา	8
นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา	8
ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา	8
สมมติฐานในการวิจัย	10
ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง	10
การเก็บรวบรวมข้อมูล	13
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	13
การวิเคราะห์ข้อมูล	15
บทที่ 2 แนวความคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในการวิจัย	18
บทที่ 3 ความเป็นมา โครงสร้างและการดำเนินงานของกลุ่มหนุ่มสาว	34
บทที่ 4 ผลการวิจัย	40
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย	59

	หน้า
บทที่ 6 บทวิเคราะห์และเสนอแนะ	62
บรรณานุกรม	81
ภาคผนวก	84

บทที่ 1
ระเบียบวิธีวิจัย

1. หลักการและเหตุผล

มนุษย์ที่ถือกำเนิดเกิดมาในสังคมแต่ละสังคมนั้น จะมีวัฒนธรรมเป็นตัวกำหนดแบบแผนในการดำเนินชีวิต ดังนั้น ชีวิตจิตใจ นิสัยใจคอ ตลอดจนพฤติกรรมต่าง ๆ ที่แสดงออกมาก็ย่อมจะเป็นไปตามวัฒนธรรมของสังคมนั้น ๆ นั่นคือ วัฒนธรรมจะมีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ในสังคม พระยาอนุมานราชชนกได้กล่าวไว้ว่า "ถ้าไม่มีวัฒนธรรมสำหรับเป็นเครื่องคุ้มครองป้องกันวิถีชีวิตของสังคม คือไม่มีภาษาสำหรับสื่อสารทำความเข้าใจกัน ไม่มีกฎหมายและระเบียบแบบแผนเป็นประเพณี ไม่มีศาสนาและศีลธรรมสำหรับปกครองใจ และไม่มีอะไรอื่น ๆ อันเป็นผลเนื่องมาจากวัฒนธรรม สังคมก็จะตั้งอยู่ไม่ได้เพราะขาดวัฒนธรรมคุ้มครอง"^{1/} ด้วยเหตุนี้ วัฒนธรรมจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งสำหรับการดำรงคงอยู่ของสังคมหนึ่ง ๆ

สำหรับวัฒนธรรมไทยนั้นถือได้ว่า "เป็นเอกลักษณ์ของความเป็นชาติไทย เป็นมาตรฐานของการสร้างสรรค์ความสามัคคีและความมั่นคงของชาติ เป็นสิ่งที่แสดงถึงศักดิ์ศรีเกียรติภูมิและความภาคภูมิใจร่วมกันของคนไทย เป็นปัจจัยให้คนในชาติได้ประพฤติปฏิบัติในทางที่ดีงาม มีคุณธรรมเพื่อพัฒนาตนเอง พัฒนาสังคมและประเทศชาติ..."^{2/} อย่างไรก็ตาม หลังจากที่มีรัฐบาลไทยได้จัดให้มีแผนพัฒนาประเทศขึ้นเพื่อที่จะให้ได้ว่า เป็นประเทศที่มีการพัฒนาในสายตาของชนชาติอื่นโดยยึดเอาทฤษฎีลำดับขั้นของการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเป็นหลักและใช้รายได้ประชาชาติกับอัตราการเจริญเติบโตเป็นดัชนีชี้วัดการพัฒนา ผลลัพธ์จากการพัฒนาปรากฏออกมาเป็นที่น่าพึงพอใจ ดังจะเห็นได้จากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6 ได้กล่าวไว้ว่า "การพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาฯ ทั้ง 5 แผนในระยะเวลา 25 ปีที่ผ่านมาได้ช่วยยกระดับฐานะทางเศรษฐกิจของประเทศและความเป็นอยู่ของประชาชนให้สูงขึ้นอย่างเห็นได้

1/

พระยาอนุมานราชชนก, เชื้อชาติ ภาษาและวัฒนธรรม (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, ม.ป.ป.), หน้า 25.

2/

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง "นโยบายวัฒนธรรมแห่งชาติ", ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 98 ตอนที่ 201, 8 ธันวาคม 2524, หน้า 4432.

จัด กล่าวคือ ในแง่รายได้ประชาชาติส่วนรวมได้เพิ่มขึ้นถึง 18 เท่าจากประมาณ 58,900 ล้านบาทในปี 2504 เป็น 1,041,920 ล้านบาทในปี 2528 ส่วนด้านการพัฒนาสังคมนั้นก็ ได้มีการยกระดับและกระจายบริการสังคมออกไปอย่างกว้างขวางทั้งทางการศึกษา สาธารณสุข เป็นผลให้คุณภาพชีวิตของประชาชนชาวไทยดีขึ้น เป็นส่วนใหญ่...^{3/} ซึ่งถ้า พิจารณาแต่เพียงผิวเผินก็คงเป็นเรื่องที่น่ายินดีที่ประเทศไทยได้ประสบผลสำเร็จในการพัฒนา แต่ถ้ามองทางด้านวัฒนธรรมจะพบได้ว่า วัฒนธรรมไม่ได้มีการพัฒนาให้เจริญเติบโตควบ คู่ไปด้วยเลย ปัญหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมยังคงปรากฏต่อเนื่องกันอยู่เป็นระยะ ๆ ติดต่อกันมา ดังนี้

1. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ.2520-2524)

ได้สรุปปัญหาวัฒนธรรมเอาไว้ 5 ประการคือ^{4/}

1.1 ความเจริญทางด้านเศรษฐกิจและสังคมที่ขยายตัวอย่างรวดเร็ว ทำให้ศิลปวัฒนธรรมที่ดั้งเดิมบางอย่างของไทยค่อย ๆ เลือนหรือถูกทำลายไปและถูกวัฒนธรรม จากต่างชาติเข้ามาแทนที่อย่างรวดเร็ว

1.2 ศิลปวัฒนธรรมในรูปของโบราณวัตถุซึ่งมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ ได้ถูกทำลายไปเป็นอันมาก

1.3 การตื่นตัวทางการเมืองของคนรุ่นใหม่ ทำให้เกิดแนวความคิดทาง วัฒนธรรมการเมืองและได้แสดงออกในทางปฏิบัติที่ชื่นชมต่อชีวิตในสังคมใหม่ ทำให้คนรุ่นใหม่ ละทิ้งศิลปวัฒนธรรมที่เคยถือว่าดั้งเดิมของชาติ

1.4 ขาดนโยบายและแผนงานหลักของชาติเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรม ตลอดจนผู้รับผิดชอบอย่างจริงจัง

1.5 ประชาชนโดยเฉพาะเยาวชนขาดความรู้ความเข้าใจและความ

^{3/}

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (กรุงเทพฯ: ยูไนเต็คโปรดักชั่น, 2530), หน้า 1.

^{4/}

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 4 (กรุงเทพฯ: เรื่องแสงการพิมพ์, 2520), หน้า 315-317.

สนใจในความสำเร็จของศิลปวัฒนธรรมที่ค้ำจุนของชาติ และหันไปรับเอาศิลปวัฒนธรรมจากต่างประเทศเข้ามาโดยไม่คิดคัดแปลงหรือปรับปรุงให้เข้ากับสภาพแวดล้อมของสังคมไทยอันเนื่องมาจากการเผยแพร่ การให้ความรู้และแนวทางเพื่อปลูกฝังทัศนคติและค่านิยมในศิลปวัฒนธรรมของไทยไม่สามารถกระทำได้อย่างกว้างขวางและทั่วถึง

2. 2. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525-2529)
ได้สรุปปัญหาวัฒนธรรมเอาไว้ 4 ประการคือ^{5/}

2.1 ปัญหาทางด้านศาสนา จริยธรรมและคุณธรรมของสังคม ซึ่งจะมาจากกลุ่มที่นับถือศาสนาพุทธเป็นส่วนใหญ่

2.2 ปัญหาด้านศิลปวัฒนธรรมของชาติ อันเกิดขึ้นเนื่องมาจากความกดดันจากการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและสังคม และการขาดความสำนึกในคุณค่าของงานสร้างสรรค์ทางศิลปวัฒนธรรม ทำให้เกิดการมุกฎทำลายหรือเสื่อมโทรมไปตามเวลาหรือการปล่อยปละละเลยไม่ทำนุบำรุงดูแล

2.3 ปัญหาทางด้านขนบธรรมเนียม จารีตประเพณี ภาษา กฎระเบียบและค่านิยมในสังคม อันเกิดขึ้นเนื่องมาจากการทอดทิ้งวัฒนธรรมดั้งเดิมโดยหันไปใช้วัฒนธรรมจากต่างชาติมากขึ้น และนอกจากนี้สังคมไม่แนะนำกวัดขັນให้สมาชิกปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคมและกฎหมายที่สร้างขึ้นอย่างจริงจัง

2.4 ปัญหาทางด้านเอกภาพในการบริหารงานวัฒนธรรมของชาติโดยส่วนรวม ปัจจุบันยังขาดนโยบายแห่งชาติ จุดประสงค์ เป้าหมาย รวมตลอดจนการกำหนดหน้าที่รับผิดชอบของแต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจนทำให้การดำเนินงานไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

5/

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2524), หน้า 231 - 232.

3. ปี 2529 คณะอนุกรรมการศึกษาปัญหาสังคมและเสนอทางแก้ปัญหา โดยการพัฒนาวัฒนธรรมค่านิยม จริยธรรม ศิลปะและความเป็นไทย สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ได้แบ่งประเด็นปัญหาวัฒนธรรมออกเป็น 5 ประการคือ^{6/}

3.1 ปัญหาค่านิยมความเป็นไทย ซึ่งจะก่อให้เกิดความไม่มั่นคงทางค่านิยม เมือง ความเสื่อมโทรมทางค่านิยมจิตใจของประชาชน ความไม่มีระเบียบวินัยในการดำเนินชีวิต และการนิยมอารยธรรมของประเทศตะวันตกโดยไม่คำนึงถึงความเหมาะสม

3.2 ปัญหาค่านิยมศาสนาและปรัชญาในการดำเนินชีวิต อันเนื่องมาจากการขาดความรู้ความเข้าใจในหลักธรรมทางศาสนา, ขาดปรัชญาในการดำเนินชีวิต, มีความคิด ค่านิยม และการเลียนแบบในทางที่ผิด

3.3 ปัญหาค่านิยมชนบรรมนิยมประเพณี ซึ่งจะก่อให้เกิดการละเลยชนบรรมนิยมประเพณีอันดีงามและเหมาะสมกับคนไทย โดยหันไปนิยมหรือนำเอาชนบรรมนิยมประเพณีของต่างชาติมาใช้ สาเหตุสำคัญก็คือ ขาดความเข้าใจ ความหมาย และคุณค่าของประเพณี, มีความสับสนเนื่องจากไม่รู้ที่มาที่ถูกต้องของประเพณีเดิม, มีความสับสนระหว่างประเพณีที่เหมาะสมกับวัฒนธรรมของต่างชาติ, ความเจริญทางวัตถุทำให้ค่านิยมและประเพณีเปลี่ยนแปลง, ความแออัดและความจำเป็นเพื่อความอยู่รอดทำให้คุณธรรมซึ่งเป็นค่านิยมเดิมสูญหายไป, อิทธิพลจากสื่อมวลชนและการรับวัฒนธรรมต่างชาติมาโดยไม่ได้เข้าใจให้ถูกต้องทำให้เกิดค่านิยมที่ผิด

3.4 ปัญหาค่านิยมศิลปะ อันเนื่องมาจากการขาดความสำนึกและรู้คุณค่าของศิลปะ ทำให้ศิลปะโบราณชำรุดทรุดโทรม, ถูกทำลายและสูญหาย รวมตลอดทั้งการลดจำนวนของศิลปินและการขาดสุนทรียภาพในสภาพแวดล้อม

^{6/} สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, ปัญหาสังคมและแนวทางแก้ไขโดยการพัฒนาวัฒนธรรม, เอกสารเพื่อการวางแผน เล่ม 2 (กรุงเทพฯ : ศุภสภา, 2529), หน้า 253 - 332.

3.5 ปัญหาความจริยธรรมและจิตใจ ที่สำคัญได้แก่ ความเสื่อมถอย คีลธรรมและความค้อยประสิทธิภาพของวิวัฒนาการจิตใจ อาทิเช่น การใช้ชีวิตที่หรูหราฟุ่มเฟือย ไม่รู้จักประหยัด ขาดวินัยและความรับผิดชอบ ขาดความอ่อนน้อมถ่อมตน ไม่เชื่อเพื่อเดื่อแผ่ เป็นต้น

จากปัญหาข้างต้น จะเห็นได้ว่า ข้อมูลเชิงพรรณนาจะมีประเด็นที่คล้ายคลึงกัน สำหรับข้อมูลเชิงประจักษ์นั้น สำนักงานสถิติแห่งชาติได้ทำการสำรวจการเข้าร่วมกิจกรรมทางวัฒนธรรมและการใช้เวลาว่างของประชากร ซึ่งการสำรวจดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของโครงการเก็บรวบรวมข้อมูลสถิติเชิงสังคมตามข้อเสนอขององค์การยูเนสโก ปี 2528/29 โดยสำรวจจากตัวอย่าง 20,000 ครัวเรือนทั่วประเทศทั้งในและนอกเขตเทศบาล พบว่า ในเขตเทศบาล ประชาชนนิยมฟังเทศน์ฟังธรรมเป็นประจำ 4.5% ไปเป็นครั้งคราว 20% และไม่เคยไปเลย 75.5% สถิติคนนั่งฟังเทศน์จากวิทยุหรือโทรทัศน์ในบ้านพบว่า ที่ฟังเป็นประจำมี 3.3% ฟังเป็นครั้งคราว 17.2% และไม่เคยฟังเลย 79.4% การทำบุญตักบาตรที่กระทำเป็นประจำมี 11.6% ตักบาตรเป็นครั้งคราว 46.7% และไม่เคยตักบาตรเลย 41.7% ในด้านการสวดมนต์นั้นที่สวดประจำมี 21.4% สวดเป็นครั้งคราว 30.2% และไม่เคยสวดมนต์เลย 48.4% การไปร่วมพิธีเวียนเทียนในวันทางศาสนา มีผู้เคยไปเวียนเทียน 41.4% และไม่เคยไปเลย 58.6%⁷¹

อย่างไรก็ตาม ความเสื่อมถอยคีลธรรมอื่น ๆ ที่พบได้เป็นประจำในหนังสือพิมพ์ก็มีอาทิเช่น ปัญหาความอบายมุข, คีลโก้เซค และการค้าประเวณีในรูปแบบต่าง ๆ เป็นต้น

ดังนั้น ผลจากการพัฒนาประเทศโดยเน้นที่การพัฒนาเศรษฐกิจเป็นหลัก นอกจากจะไม่ได้ช่วยแก้ไขปัญหาวัฒนธรรมแล้วยังจะเป็นการสร้างปัญหาค่านวัฒนธรรมให้เพิ่มมากยิ่งขึ้นอีกด้วย นอกจากนี้ผลในระยะยาวซึ่งนักวางแผนพัฒนาทั้งหลายไม่ได้

คาดคิดกันไว้ก็คือ การพัฒนาในลักษณะนี้นอกจากจะเป็นการยึดเยี่ยควัฒนธรรมต่างชาติให้ซึมซาบหยั่งรากลึกในเมืองแล้ว วัฒนธรรมต่างชาติก็ได้แพร่กระจายเข้าไปสู่ชุมชนชนบทอันเป็นแหล่งขำรงรักษาเอกลักษณ์อันดั้งเดิมของชาติไทยไว้มากที่สุด ดังนั้นจึงเป็นที่น่าวิตกอย่างยิ่งว่า วัฒนธรรมอันดั้งเดิมของชาติไทยซึ่งได้ตกทอดกันมาแต่ในอดีต จะต้องสูญหายไปถ้าจะปล่อยให้ไปไปตามยถากรรมไม่ช่วยกันทำนุบำรุงหรือรักษาวัฒนธรรมไทยให้ดำรงคงอยู่ต่อไป ดังเช่นที่ ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช ได้แสดงความห่วงใยไว้ว่า "รู้สึกเป็นห่วงที่วัฒนธรรมประเพณีอันดั้งเดิมของชาวเชียงใหม่ นับวันจะสูญหายไป... เช่น ประเพณีแห่ควรวานเข้าวัด, ประเพณีสงกรานต์, งานลอยกระทง, ประเพณีเข้าอินทิลงานแห่ลูกแก้ว... ควรจะมีการส่งเสริมและรักษาให้คงไว้เป็นเอกลักษณ์ของเชียงใหม่ โดยเฉพาะ..."^{8/}

เพื่อที่จะธำรงรักษาวัฒนธรรมของชาติให้คงอยู่ต่อไป เยาวชนหรือกลุ่มหนุ่มสาวย่อมเป็นพลังสำคัญที่จะมีบทบาทเป็นอย่างมาก เพราะนอกจากจะเป็นกลุ่มคนที่มีจำนวนมากของชุมชนหรือประเทศแล้ว ก็ยังเป็นกลุ่มที่จะเป็นผู้รับถ่ายทอดมิให้วัฒนธรรมอันดั้งเดิมของไทยที่ได้รักษาไว้สืบทอดต่อกันมาต้องสูญหายไป จากสภาพของปัญหาดังกล่าวข้างต้น ได้มีคนหนุ่มสาวอีกกลุ่มหนึ่งที่ห่วงแหนวัฒนธรรมดั้งเดิมและยึดมั่นอยู่ในคำสอนทางศาสนารวมพลังกันจัดตั้งกลุ่มหนุ่มสาวขึ้นเพื่อช่วยกันปกป้องรักษาวัฒนธรรมของท้องถิ่นที่ดั้งเดิมและมุ่งบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมเพื่อเป็นตัวอย่างอันดั้งเดิมแก่คนทั่วไป ดังนั้นการศึกษาถึงความรู้สึกนึกคิดของกลุ่มหนุ่มสาวเหล่านี้ จึงเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการกำหนดนโยบายและการวางแผนวัฒนธรรมของชาติ ทั้งนี้ผู้กำหนดนโยบายและวางแผนจะได้ผสมผสานระหวางการกำหนดนโยบายและวางแผนจากเบื้องบนกับเบื้องล่างเข้าด้วยกัน เพื่อให้นโยบายและแผนงานที่จัดทำขึ้นสอดคล้องกับความเป็นจริงและสามารถนำไปปฏิบัติได้ผลอย่างสมบูรณ์ต่อไป

8/ วารสารกลุ่มหนุ่มสาวเชียงใหม่, ปีที่ 9 ฉบับที่ 7 (14 กันยายน 2526) หน้า 1.

2. ปัญหาที่ต้องการศึกษา

- 2.1 โครงสร้างและการดำเนินงานของกลุ่มหนุ่มสาวเป็นอย่างไร?
- 2.2 ความรู้สึกนึกคิด อุปสงค์ อุปทาน และค่านิยมของกลุ่มหนุ่มสาวต่อการอนุรักษ์วัฒนธรรมเป็นอย่างไร?
- 2.3 ประสิทธิภาพในการดำเนินงานเพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรมของกลุ่มหนุ่มสาวเป็นอย่างไร?
- 2.4 นโยบายและการสนับสนุนจากรัฐ เกี่ยวกับการอนุรักษ์วัฒนธรรมในทัศนะของกลุ่มหนุ่มสาวเป็นอย่างไร?

3. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 3.1 เพื่อศึกษาโครงสร้างและการดำเนินงานของกลุ่มหนุ่มสาว
- 3.2 เพื่อต้องการทราบความหมายของการอนุรักษ์วัฒนธรรม, วัตถุประสงค์ของการเข้าไปรวมกิจกรรมของกลุ่มหนุ่มสาว, ลักษณะของวัฒนธรรม, การรับรู้เกี่ยวกับระดับของการกำหนดนโยบายและแผนงานการอนุรักษ์วัฒนธรรม, อุปสงค์, อุปทาน, ค่านิยม และประสิทธิภาพในการดำเนินงานอนุรักษ์วัฒนธรรมของกลุ่มหนุ่มสาว
- 3.3 เพื่อต้องการทราบทัศนะของกลุ่มหนุ่มสาวเกี่ยวกับนโยบายที่ควรกระทำและการสนับสนุนจากรัฐ

4. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา ผลจากการวิจัยจะทำให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องสามารถกำหนดความเชื่อมโยงระหว่างนโยบายและแผนงานจากเบื้องบนเข้ากับสภาพของท้องถิ่นเพื่อการเผยแพร่และอนุรักษ์วัฒนธรรมให้ตรงตามเป้าหมายและได้ผลในทางปฏิบัติมากขึ้น

5. ขอบเขตของการศึกษา จะศึกษาเฉพาะกรณีกลุ่มหนุ่มสาวในจังหวัดเชียงใหม่ ทั้งนี้เนื่องจากได้มีการรวมตัวกันอย่างเป็นปึกแผ่นโดยมีระเบียบข้อบังคับของกลุ่มในการดำเนินงานและได้มีการปฏิบัติกิจกรรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์วัฒนธรรมอย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลายาวนาน
6. นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ศัพท์ที่ใช้ในการศึกษาจะมีความหมายดังต่อไปนี้
 - 6.1 อุปสงค์ หมายถึง ความต้องการของกลุ่มหนุ่มสาวเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมไทย
 - 6.2 อุปทาน หมายถึง การสนับสนุนการปฏิบัติกิจกรรมด้านวัฒนธรรมของกลุ่มหนุ่มสาว
 - 6.3 ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน หมายถึง การปฏิบัติกิจกรรมเกี่ยวกับวัฒนธรรมหนึ่ง ๆ ให้บรรลุเป้าหมายที่ได้วางไว้
 - 6.4 ค่านิยม หมายถึง ความเชื่อที่บุคคลในสังคมยึดถือโดยจะเป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการกระทำและการเลือกปฏิบัติของบุคคล
 - 6.5 นโยบาย หมายถึง สิ่งที่รัฐเลือกที่จะกระทำหรือเลือกที่จะไม่กระทำ^{9/}
7. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา จะมีอยู่ 10 ตัวแปรด้วยกันโดยมีรายละเอียดของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาดังนี้
 - 7.1 ความหมายของการอนุรักษ์วัฒนธรรม ให้เลือกตอบจากตัวเลือกที่ปรากฏในแบบสอบถาม
 - 7.2 วัตถุประสงค์ในการเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่มหนุ่มสาว ให้เลือกตอบจากตัวเลือกที่ปรากฏในแบบสอบถาม
 - 7.3 การรับรู้เกี่ยวกับระดับของการกำหนดนโยบายและแผนงานการอนุรักษ์วัฒนธรรม ให้เลือกตอบจากตัวเลือกที่ปรากฏในแบบสอบถาม

9/

T.R. Dye, Understanding Public Policy (N.J.: Prentice-Hall, 1984), p. 1.

- 7.4 ลักษณะของวัฒนธรรมไทยประกอบด้วยตัวแปรย่อย 11 ตัวเป็นดัชนีวัด ได้แก่ เสถียรภาพ, ความต่อเนื่อง, ความเฉียบขาด, การเรียนรู้, ความศรัทธา การตอบสนอง, ความสามัคคี, การผสมผสาน, การปรับตัว, การสร้างสรรค์และการประสานงาน ตัวแปรย่อยเหล่านี้จะเรียงลำดับกันในแบบสอบถามข้อ 4 ว่าด้วยประเด็นความคิดเห็นจากข้อ 1-11
- 7.5 อุปสงค์ของกลุ่มหนุ่มสาว ประกอบด้วยตัวแปรย่อย 4 ตัวเป็นดัชนีวัดได้แก่ การรักษา, การฟื้นฟู, การพัฒนา และการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรม ตัวแปรเหล่านี้จะปรากฏในแบบสอบถามเรียงตามลำดับจากข้อ 12-15
- 7.6 อุปทานของกลุ่มหนุ่มสาว ประกอบด้วยตัวแปรย่อย 3 ตัว เป็นดัชนีวัดได้แก่ การเสียสละ (คำถามข้อ 16, 18 และ 20) ความช่วยเหลือ (คำถามข้อ 17, 19 และ 21) และความพอใจ (คำถามข้อ 22 และ 23)
- 7.7 ค่านิยมของกลุ่มหนุ่มสาว ประกอบด้วยตัวแปรย่อย 2 ตัว เป็นดัชนีวัดได้แก่ ค่านิยมทางวัตถุ (คำถามข้อ 24-27) และค่านิยมทางจิตใจ (คำถามข้อ 28-33)
- 7.8 ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของกลุ่มหนุ่มสาว ประกอบด้วยตัวแปรย่อย 7 ตัว เป็นดัชนีวัดได้แก่ ความสามารถในการปรับตัว, ความพึงพอใจ, การปราศจากความเครียด, ความรับผิดชอบ, การได้รับความสนับสนุนจากรัฐ, การได้รับความสนับสนุนจากเอกชนและการบรรลุเป้าหมาย ซึ่งจะเรียงลำดับกันจากข้อ 34-40
- 7.9 นโยบายของรัฐ ประกอบด้วย 3 ตัวแปรย่อยเรียงตามองศาของความหนักเบา ดังนี้ รัฐดำเนินการทั้งหมด, รัฐให้ความสนับสนุนและท้องถิ่นรับผิดชอบดำเนินการ ซึ่งจะเรียงกันเป็นลำดับจากข้อ 41-43
- 7.10 การสนับสนุนจากรัฐ จะวัดจากความสนใจของรัฐ ได้แก่ คำถามข้อ 44 และ 45

8. สมมติฐานในการวิจัย

- 8.1 กลุ่มหนุ่มสาวมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกันในเรื่อง
- 8.1.1 ความหมายของการอนุรักษ์วัฒนธรรม
 - 8.1.2 วัตถุประสงค์ของการเข้าไปรวมกิจกรรมกลุ่มหนุ่มสาว
 - 8.1.3 การรับรู้เกี่ยวกับระดับของการกำหนดนโยบายและแผนงานการอนุรักษ์วัฒนธรรม
- 8.2 กลุ่มหนุ่มสาวมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันในเรื่อง
- 8.2.1 ลักษณะของวัฒนธรรมไทย
 - 8.2.2 ตัวแปรย่อยของอุปสงค์ในการอนุรักษ์วัฒนธรรม
 - 8.2.3 ตัวแปรย่อยของอุปทานในการอนุรักษ์วัฒนธรรม
 - 8.2.4 ตัวแปรย่อยของค่านิยมในการอนุรักษ์วัฒนธรรม
 - 8.2.5 ตัวแปรย่อยของประสิทธิผลของกลุ่มหนุ่มสาวในการอนุรักษ์วัฒนธรรม
 - 8.2.6 ตัวแปรย่อยของนโยบายของรัฐในการอนุรักษ์วัฒนธรรม
 - 8.2.7 ตัวแปรย่อยของการสนับสนุนของรัฐในการอนุรักษ์วัฒนธรรม

9. ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง ประชากรที่นำมาศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่ กลุ่มหนุ่มสาวในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งได้มีการจัดรวมกลุ่มกันอย่างไม่เปิดเผยโดยมีการวางระเบียบข้อบังคับของกลุ่มเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน ในขณะนี้จะมีอยู่ 12 อำเภอด้วยกัน ได้แก่ อำเภอเมือง สาราภี สันทราย สันกำแพง จอมทอง หางดง แม่แตง สันป่าตอง แม่ริม คอยสะเก็ดพร้าว และอำเภอสะเมิง สำหรับตัวอย่างของอำเภอที่นำมาศึกษาจะใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) ผลสมการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (cluster sampling) ตัวอย่างจากการสุ่มแบบแรก ได้แก่ อำเภอเมือง ตัวอย่างจากการสุ่มแบบที่สอง จะจำแนกออกตามทัศนศาสตร์โดยใช้อำเภอเมืองเป็นศูนย์กลาง ทั้งนี้เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างที่ได้กระจายตัวกันอย่างสม่ำเสมอ ผู้วิจัย

จะเลือกตัวอย่างมาร้อยละ 70 ของจำนวนประชากรซึ่งจะได้ตัวอย่างเท่ากับ 8 อำเภอ
อำเภอแรก ได้แก่ อำเภอเมือง ที่เหลือจะกระจายกันไปดังนี้

ทิศเหนือ ได้แก่ อำเภอแม่ริม และสันทราย

ทิศใต้ ได้แก่ อำเภอสารภี

ทิศตะวันออก ได้แก่ อำเภอกอยสะเก็ด และสันกำแพง

ทิศตะวันตก ได้แก่ อำเภอหางคอง และสันป่าตอง

สำหรับประชากรบุคคลที่เป็นกลุ่มหนุ่มสาวนั้น ไม่ทราบจำนวนที่แน่นอน ดังนั้น
ในการสุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยจะคำนวณจำนวนของกลุ่มตัวอย่างดังนี้^{10/}

$$s = \frac{PQZ^2}{e^2}$$

s = จำนวนตัวอย่างที่จะนำมาศึกษา

PQ = สัดส่วนของความสำเร็จและล้มเหลวในการสุ่มตัวอย่าง ในที่นี้ผู้วิจัย
จะให้มีความสูงที่สุดเท่ากับ (0.5)(0.5)

z = ค่าวิกฤติที่ระดับความเชื่อมั่น 95% มีค่าเท่ากับ 2

e = ค่าความคลาดเคลื่อนที่จะให้เกิดขึ้นได้ในการสุ่มตัวอย่าง มีค่าเท่า
กับ 0.05

$$s = \frac{(0.5)(0.5)(2)^2}{(0.05)^2} = 100$$

ดังนั้น จำนวนตัวอย่างของบุคคลที่จะนำมาศึกษาในแต่ละอำเภอเท่ากับ
100 คน รวมตัวอย่างทั้งสิ้นมีจำนวน 800 คน

10/

สูตรที่ใช้ในการคำนวณนี้มีปรากฏอยู่ในหนังสือสถิติทั่วไป อาทิเช่น W.G. Cochran, Sampling Techniques (N.Y.: John Wiley & Sons, 1963), J.E. Freund & F.J. Williams, Modern Business Statistics (N.J.: Prentice-Hall, 1958), ch. 9.

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างที่สุ่มมาจะปีดังนี้

รายการ	อำเภอ	เมือง					คอย สะแก	สารภี	
		แมริม	หางคอง	สันป่าตอง	สันทราย	สันกำแพง			
<u>เพศ</u>									
ชาย		44	57	50	47	48	45	44	57
หญิง		56	43	50	53	52	55	56	43
<u>อายุ</u>									
15 - 20 ปี		43	50	38	44	35	64	63	46
21 - 25 ปี		29	31	43	33	41	25	28	40
> 25 ปี		28	19	19	23	24	11	9	14
<u>ระดับการศึกษา</u>									
ประถมศึกษา		15	39	64	48	50	46	54	28
มัธยมต้น		30	22	19	23	31	14	28	30
มัธยมปลาย		30	28	15	17	14	32	12	34
อนุปริญญา		20	8	2	10	4	4	5	7
ปริญญาตรี		5	3	-	2	1	2	1	1
<u>สถานภาพการสมรส</u>									
โสด		94	98	93	93	90	98	99	93
สมรส		6	2	7	7	10	2	1	7
<u>ระยะเวลาการเป็นสมาชิก</u>									
<u>กลุ่มหนุ่มสาว</u>									
< 1 ปี		7	4	4	5	9	18	6	5
1 - 5 ปี		54	41	55	50	68	56	76	79
5 - 10 ปี		27	36	33	28	19	24	17	16
> 10 ปี		12	19	8	17	4	2	1	-

จากกลุ่มตัวอย่างที่ได้จะพบว่า อายุของกลุ่มหนุ่มสาวส่วนใหญ่จะอยู่ในช่วง 15-20 ปี รองลงไปได้แก่ ช่วงอายุ 21-25 ปี ระดับการศึกษาส่วนใหญ่จะอยู่ในช่วงของ ประถมถึงมัธยมศึกษาที่สูงกว่านี้จะมีน้อย สถานภาพการสมรสส่วนใหญ่จะเป็นโสด และ ระยะการเป็นสมาชิกกลุ่มหนุ่มสาวส่วนใหญ่จะอยู่ในช่วง 1-5 ปี รองลงไปได้แก่ช่วงตั้งแต่มากกว่า 5 ปีถึง 10 ปี

10. การเก็บรวบรวมข้อมูล จะกระทำใน 2 ลักษณะคือ การเก็บข้อมูลภาคสนาม และการเก็บข้อมูลจากเอกสารสำหรับการเก็บข้อมูลภาคสนามนั้นเนื่องจากผู้วิจัยมีข้อจำกัดเกี่ยวกับการสื่อสารเป็นภาษาท้องถิ่น ดังนั้นจึงได้มอบหมายให้นักศึกษาที่เป็นคนในท้องถิ่นและพูดภาษาท้องถิ่นได้จำนวน 2 คนเป็นผู้ไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มหนุ่มสาวในอำเภอต่าง ๆ ที่ได้คัดเลือกไว้เป็นกลุ่มตัวอย่างโดยนักศึกษาทั้ง 2 คนได้ผ่านการอบรมการใช้เครื่องมือในการวิจัยแล้วก่อนออกปฏิบัติงาน ส่วนการเก็บข้อมูลจากเอกสารจะนำมาใช้ศึกษาเกี่ยวกับความเป็นมา โครงสร้างและการดำเนินงานของกลุ่มหนุ่มสาว

11. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยจะใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือหลักในการวิจัยแบบสอบถามจะประกอบไปด้วยคำถามใหญ่ 4 ประการคือ ข้อแรก จะเป็นคำถามเกี่ยวกับความหมายของการอนุรักษ์วัฒนธรรม ข้อสอง จะเป็นคำถามเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการเข้าไปรวมกิจกรรมของกลุ่มหนุ่มสาว ข้อสาม จะเป็นคำถามเกี่ยวกับการรับรู้นโยบายและแผนงานการอนุรักษ์วัฒนธรรมในระดับต่าง ๆ และข้อสุดท้าย จะเป็นการให้แสดงความคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ ซึ่งจะครอบคลุมตัวแปรแต่ละประเภทซึ่งได้กล่าวไปในส่วนของตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยแล้วทั้งหมด

ในส่วนของคำถามทั้งหมด ข้อสี่ จะมีความสำคัญมากที่สุด ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้สร้างมาตรวัดในแต่ละตัวแปร (ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยจะนำมาจากแนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งอยู่ในบทที่สองของรายงานการวิจัย) โดยใช้ Summated Rating Scale พร้อมกับทำการทดสอบความเชื่อถือได้ของมาตรวัด การทดสอบ

เครื่องมือวัดได้ใช้วิธีการทดสอบซ้ำ (Test-Retest Method) โดยนำไปให้กลุ่ม
 หนุ่มสาวจำนวน 25 คนเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม 2 ครั้งทิ้งระยะเวลาห่างกัน 2 อาทิตย์
 หลังจากนั้นได้นำมาหาค่าความเชื่อถือได้รายข้อโดยการหาค่าสัมฤทธิ์สัมพันธ์ผลการ
 ทดสอบมีดังนี้

ข้อ	ค่าสหสัมพันธ์	ข้อ	ค่าสหสัมพันธ์	ข้อ	ค่าสหสัมพันธ์
1	0.77	16	0.69	31	0.72
2	0.96	17	0.94	32	0.96
3	0.72	18	0.63	33	0.70
4	0.79	19	0.90	34	0.88
5	0.63	20	0.56	35	0.93
6	0.59	21	0.93	36	0.56
7	0.63	22	0.58	37	0.78
8	0.89	23	0.73	38	0.61
9	0.80	24	0.82	39	0.63
10	0.65	25	0.58	40	0.86
11	0.94	26	0.79	41	0.85
12	0.96	27	0.96	42	0.69
13	0.97	28	0.66	43	0.83
14	0.88	29	0.75	44	0.60
15	0.77	30	0.95	45	0.85

หมายเหตุ : ลักษณะของคำถามแต่ละข้อให้พิจารณาในภาคผนวก

12. การวิเคราะห์ข้อมูล จะใช้สถิติเชิงอ้างอิง (referebtuak statistics) วิเคราะห์ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ดังนี้

สมมติฐาน 8.1 วิเคราะห์โดยใช้ Kendall's Coefficient of Concordance (w) ซึ่งเป็นสถิติอนุพาราเมตริกที่ใช้ทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรที่จัดอยู่ในรูปของลำดับที่

สมมติฐาน 8.2 วิเคราะห์โดยใช้ ANOVA ซึ่งเป็นสถิติพาราเมตริกที่มีการกระจายแบบ F อย่างไรก็ตาม การใช้สถิติประเภทนี้จำเป็นต้องคำนึงถึงฐานคติที่สำคัญ ดังนั้นก่อนนำไปใช้ผู้วิจัยจะได้พิจารณาว่าข้อมูลที่สำรวจมาสอดคล้องกับฐานคติของ ANOVA หรือไม่ ฐานคัตังกล่าวได้แก่^{11/}

1. ตัวอย่างที่ได้จะเป็นตัวอย่างเชิงสุ่ม (random samples) จากประชากรที่ศึกษา
2. ตัวอย่างจะนำมาจากประชากรที่มีการกระจายปรกติ
3. ความแปรปรวนของตัวอย่างเชิงสุ่มมีลักษณะคงที่และมีสหสัมพันธ์เป็นศูนย์
4. ตัวตั้งและตัวหารของอัตราส่วน F เป็นอิสระจากกัน

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ตัวอย่างที่ได้มาจากการสุ่มโดยใช้หลักความน่าจะเป็น ดังนั้นจึงสอดคล้องกับฐานคติประการแรก ส่วนฐานคติที่สองนั้น การขาดความสมมาตรของประชากรจะไม่มีผลกระทบต่อการกระจายแบบเอพ แมแต่จะเป็น kurtosis หรือ skewness ยกเว้นกรณีของ leptokurtic หรือ platykurtic อย่างมาก ดังนั้นโดยทั่วไปแล้วถ้ามีการเบี่ยงเบนไปจากการกระจายปรกติไม่รุนแรงจนกระทั่งสามารถตรวจสอบได้ควยตาเปล่าแล้ว การเบี่ยงเบนดังกล่าวจะมีผลกระทบต่อ

11/

C. Eisenhart, "The Assumptions Underlying the Analysis of Variance", *Biometrics*, 3:1 (March 1947), pp. 1-21; R.E. Kirk, *Experimental Design* (Cal.: Brooks/Cole Publishing, 1968), p.60.

ทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ^{12/} ในกรณีนี้ ประชากรในการวิจัยเป็น homogeneous group ดังนั้น จึงสามารถถือได้ว่าไม่แสดงการเบี่ยงเบนอย่างรุนแรง ส่วนฐานคติที่สามนั้น การกระจายแบบเอฟจะหนานต่อการละเมิดฐานคติอื่นนี้ในกรณีที่จำนวนตัวอย่างในแต่ละกลุ่มมีขนาดเท่ากัน^{13/} ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ตัวอย่างในแต่ละกลุ่มมีจำนวนเท่ากัน ดังนั้นจึงถือได้ว่าไม่ละเมิดฐานคติข้อนี้ และฐานคติสุดท้ายนั้นโดยปรกติถ้าตัวอย่างถูกสุ่มมาโดยอาศัยหลักความน่าจะเป็นทางสถิติจากประชากรที่มีลักษณะการกระจายปรกติ ฐานคติข้อนี้จะไม่มีปัญหาแต่ประการใด อย่างไรก็ตาม Cochran ได้ให้ความเห็นไว้ว่า ถ้าไม่เป็นไปตามฐานคติที่กำหนดไว้ก็จะมีผลกระทบต่อการใช้เทคนิคประเภทนี้ อยู่บ้าง แต่การทดสอบแบบนี้เป็นไปได้ยากที่จะให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่เป็นไปตามฐานคติทุกประการ ดังนั้นการใช้เทคนิคประเภทนี้ควรเป็นไปในลักษณะของการประมาณการมากกว่าจะเป็นลักษณะของความถูกต้องแน่นอนอย่างเต็มที่^{14/} เมื่อเป็นดังนี้ ข้อมูลที่ผู้วิจัยได้นำมาใช้ถือได้ว่า สามารถจะนำมาทดสอบโดยการใช้เทคนิค ANOVA ได้

สำหรับการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปรนั้น ผู้วิจัยจะใช้ Scheffé multiple comparison test

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากข้อมูลในแบบสอบถามเป็นข้อมูลระดับ Ordinal Scale เพื่อให้สามารถวิเคราะห์ในเชิงปริมาณได้ จึงจำเป็นต้องมีข้อกำหนดเบื้องต้นในการวิจัยก่อน ดังนี้คือ

1. กำหนดให้ช่วงห่างระหว่างคำตอบ เห็นควย คอนข้างเห็นควย คอนข้างไม่เห็นควย และไม่เห็นควย มีช่วงห่างเท่า ๆ กันโดยให้น้ำหนักคะแนนดังนี้

12/

W.G. Cochran, "Some Consequences when the Assumptions for the Analysis of Variance are not Satisfied", Ibid, p.37; Kirk, Op.cit. p.61.

13/

Cochran, Op.cit.,

14/

Ibid.

1.1 ในกรณีเป็นคำถามเชิงปริมาณ

เห็นควย	ให้นำหนักคะแนนเท่ากับ	4	คะแนน
ค่อนข้างเห็นควย	ให้นำหนักคะแนนเท่ากับ	3	คะแนน
ค่อนข้างไม่เห็นควย	ให้นำหนักคะแนนเท่ากับ	2	คะแนน
ไม่เห็นควย	ให้นำหนักคะแนนเท่ากับ	1	คะแนน

1.2 ในกรณีเป็นคำถามเชิงนิเสธ

เห็นควย	ให้นำหนักคะแนนเท่ากับ	1	คะแนน
ค่อนข้างเห็นควย	ให้นำหนักคะแนนเท่ากับ	2	คะแนน
ค่อนข้างไม่เห็นควย	ให้นำหนักคะแนนเท่ากับ	3	คะแนน
ไม่เห็นควย	ให้นำหนักคะแนนเท่ากับ	4	คะแนน

คำถามข้อใดจะเป็นปริมาณหรือนิเสธ จะกำหนดโดยปรากฏการณ์ที่เป็นอยู่จริง

2. กำหนดให้ค่ามีชัฒมเลขคณิตซึ่งจะแสดงถึงเจตคติเกี่ยวกับตัวแปรต่างๆ

ดังนี้

- 1 - 1.75 = มีเจตคติในทางนิเสธ
- 1.76 - 2.50 = มีเจตคติค่อนข้างนิเสธ
- 2.51 - 3.25 = มีเจตคติค่อนข้างปริมาณ
- 3.26 - 4.00 = มีเจตคติในทางปริมาณ

บทที่ 2

แนวความคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในการวิจัย

มนุษย์ที่ถือกำเนิดมาในสังคมแต่ละสังคมนั้น จะมีวัฒนธรรมเป็นตัวกำหนดแบบแผนในการดำเนินชีวิต ดังนั้นนิสัยใจคอตลอดจนพฤติกรรมต่าง ๆ ที่แสดงออกมาก็ย่อมจะเป็นไปตามวัฒนธรรมของสังคมที่อาศัยอยู่ นั่นคือวัฒนธรรมจะมีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ในสังคม

สำหรับแนวความคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมนั้น ได้มีนักวิชาการหลายท่านให้ไว้แตกต่างกันไป อย่างไรก็ตามเราสามารถจำแนกออกได้เป็น 2 แนวความคิดด้วยกันคือ

1. วัฒนธรรมเป็นมรดกทางสังคม

พระยาอนุมานราชชนกกล่าวว่า วัฒนธรรมคือ มรดกแห่งสังคมเพราะมนุษย์เป็นทายาทรับช่วงไว้และวัฒนธรรมคือ จารีตประเพณีเพราะมนุษย์สืบทอดเป็นปริมปราประเพณีกันไว้ไม่ขาดตอน^{15/}

ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช กล่าวว่า วัฒนธรรมหมายถึง การปลูกฝังสิ่งต่าง ๆ ลงในสังคมมนุษย์และเมื่อปลูกฝังลงไปแล้วก็ได้มีการถ่ายทอดสิ่งที่ได้ปลูกฝังไว้ นั้นระหว่างสังคมยุคหนึ่งกับสังคมยุคต่อ ๆ ไป^{16/}

แปลก สนธิรักษ์ กล่าวว่า วัฒนธรรมคือ ความเจริญงอกงามที่มนุษย์ทำให้เกิดขึ้นหรือที่เรียกกันว่า "มรดกทางสังคม" เพราะวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่ได้รับมาจากบรรพบุรุษและถ่ายทอดไปให้แก่อนุชน^{17/}

15/

พระยาอนุมานราชชนก, อ่างแลว, หน้า 21 - 22.

16/

ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, คำบรรยายวิชาพื้นฐานอารยธรรมไทยเรื่องพื้นฐานทางวัฒนธรรมไทย (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2514) หน้า 1.

17/

แปลก สนธิรักษ์, ระเบียบสังคม ประเพณี วัฒนธรรม ศาสนา (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2516), หน้า 41.

Broom & Selznick กล่าวว่า วัฒนธรรมหมายถึง มรดกสังคมอันประกอบด้วยความรู้ ความเชื่อ ขนบธรรมเนียม และทักษะซึ่งถูกถ่ายทอดไปยังสมาชิกภายในสังคมนั้น^{18/}

2. วัฒนธรรมเป็นแบบแผนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตของคนในสังคม

พระยาอนุมานราชธน กล่าวว่า วัฒนธรรมคือ วิถีชีวิตของสังคมเพราะมนุษย์มีวัฒนธรรมขึ้นก็เพื่อความสนุกสนานความเจริญในชีวิต^{19/}

พ.ร.บ. วัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2485 ให้ความหมายไว้ว่า วัฒนธรรมหมายถึง ลักษณะที่แสดงถึงความเจริญงอกงาม ความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความกลมเกลียวก้าวหน้าของชาติ และศีลธรรมอันดีของประชาชน^{20/}

ไพฑูริย์ เครือแก้ว ณ ลำพูน กล่าวว่า วัฒนธรรมหมายถึง สิ่งรวมของความรู้ ความคิด ความเชื่อถือ ความสามารถ ศิลปต่าง ๆ ในการดำเนินชีวิต และยังรวมถึงภาษา กฎหมาย กฎเกณฑ์ของสถาบันต่าง ๆ ระเบียบสังคม ประเพณี อุปนิสัย ศีลธรรม คุณธรรม ตลอดจนอุดมคติ ความมุ่งหมายและความใฝ่ฝันแห่งชีวิตที่บุคคลของสังคมแต่ละแห่งก็มีแบบฉบับของตนเองที่แตกต่างกันออกไป^{21/}

Tyler กล่าวว่า วัฒนธรรมเป็นเรื่องที่สลับซับซ้อนซึ่งประกอบด้วยความรู้ ความเชื่อ ศิลป ศีลธรรม กฎหมาย ขนบธรรมเนียม และอุปนิสัย รวมตลอดทั้งสมรรถนะในด้านต่าง ๆ ของมนุษย์ที่ได้รับมาในฐานะเป็นสมาชิกของสังคม^{22/}

18/

L. Broom & P. Selznick, Sociology : A Text with Adapted Readings (N.Y. : Harper & Row, 1968), p. 50.

19/

พระยาอนุมานราชธน, อ้างแล้ว, หน้า 22.

20/

ราชกิจจานุเบกษา ตอนที่ 63 เล่ม 59 วันที่ 29 กันยายน 2485, หน้า 1744.

21/

ไพฑูริย์ เครือแก้ว ณ ลำพูน, ลักษณะสังคมไทย, (กรุงเทพฯ : จงเจริญการพิมพ์, 2513), หน้า 58 - 59.

22/

E. B. Tylor, Primitive Culture, quoted in D. A. Hobbs & S. J. Blank, Sociology (N.Y. : John Wiley & Sons, 1978), p. 75.

Rarnouw กล่าวว่า วัฒนธรรมหมายถึง วิธีทางในการดำเนินชีวิตของกลุ่มบุคคล ซึ่งเกิดจากการเรียนรู้และมีการถ่ายทอดสืบต่อกันไปได้^{23/}

Bogardus กล่าวว่า วัฒนธรรมหมายถึง วิธีทางทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับการกระทำและการคิดของมนุษย์^{24/}

Kluckhohn กล่าวว่า วัฒนธรรมหมายถึง วิธีทางการดำเนินชีวิตในลักษณะต่าง ๆ กัน ซึ่งประชาชนในสังคมหนึ่ง ๆ ได้ใช้เป็นแบบแผนในการดำรงชีวิต^{25/}

จากแนวคิดข้างต้น ถ้าพิจารณาในแง่ของการอนุรักษ์วัฒนธรรมจะจำแนกออกได้เป็น 3 ประเภทคือ

1. หมายถึงการดำเนินงานเพื่อให้วัฒนธรรมสามารถอยู่รอดเพื่อเป็นมรดกตกทอดต่อไปได้
2. หมายถึงการปฏิบัติตามระเบียบประเพณีของสังคมที่เคยเป็นมาอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ
3. หมายถึงการจัดงานประเพณีและการละเล่นตามประเพณีต่าง ๆ ให้ดำรงคงอยู่ต่อไป

การที่วัฒนธรรมหนึ่ง ๆ จะดำรงคงอยู่ต่อไปได้วัฒนธรรมนั้น ๆ จะต้องมีลักษณะที่เอื้ออำนวยต่อการสืบทอดต่อไปได้ ซึ่งลักษณะดังกล่าวจะพิจารณาได้จากนโยบายเกี่ยวกับวัฒนธรรมของรัฐบาลดังนี้

23/

V. Barnouw, Culture and Personality (Ill. : Dorsey Press, 1963), p. 5.

24/

V. Barnouw, Culture and Personality (Ill.: Dorsey Press, 1963), p. 5.

25/

Kluckhohn, C., "The Study of Culture", in D. Lerner & H. D. Lasswell (eds.), The Policy Sciences (Stanford: Stanford University Press, 1952), p. 86.

1. ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องนโยบายวัฒนธรรมแห่งชาติ ประกาศเมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน 2524 มีอยู่ 5 ประการคือ^{26/}

1.1 พัฒนาวัฒนธรรมไทยให้วัฒนธรรมเป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับแก้ปัญหาการดำเนินชีวิต การพัฒนาบ้านสังคม เศรษฐกิจ การเมืองและการป้องกันประเทศ ป้องกันการทำลายวัฒนธรรมและศาสนา

นโยบายข้อนี้แสดงถึง การตอบสนองและเสถียรภาพของวัฒนธรรม

1.2 เผยแพร่วัฒนธรรมในทุกค่านำไปสู่ประชาชนถึงขั้นปฏิบัติให้แพร่หลายยิ่งขึ้นเพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ตระหนักถึงความสำคัญของวัฒนธรรมที่มีต่อเอกลักษณ์ ศักดิ์ศรี ความสามัคคีและความมั่นคงของชาติ

นโยบายข้อนี้แสดงถึง การเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรม

1.3 ส่งเสริมวัฒนธรรมพื้นบ้านและวัฒนธรรมของกลุ่มชนในท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนมีความเข้าใจ เห็นคุณค่าและยอมรับวัฒนธรรมท้องถิ่นซึ่งกันและกัน

นโยบายข้อนี้แสดงถึง ความศรัทธาที่มีต่อวัฒนธรรม

1.4 สนับสนุนส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมกับต่างประเทศ รวมทั้งการเลือกสรรวัฒนธรรมของต่างชาติที่เผยแพร่เข้ามาในประเทศไทย โดยนำมาถ่วงปรอง ปรับปรุง คัดแปลงให้เหมาะสมกับวิถีการดำเนินชีวิตของคนไทยและความมั่นคงปลอดภัยของชาติ

นโยบายข้อนี้แสดงถึง การผสมผสานของวัฒนธรรม

1.5 สนับสนุนส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐและเอกชนที่ดำเนินงานด้านวัฒนธรรมได้ประสานงานกันอย่างใกล้ชิดโดยการระดมสรรพกำลังทั้งจากภาครัฐบาลและเอกชนเพื่อรักษาส่งเสริมวัฒนธรรมให้มั่นคง

26/

ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 98 ตอนที่ 201, 8 ธันวาคม 2524, หน้า 4432-3.

นโยบายข้อนี้แสดงถึง การประสานงานเพื่อการอนุรักษ์วัฒนธรรม

2. ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องการส่งเสริมวัฒนธรรมและวินัยแห่งชาติ ประกาศเมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2525 มีอยู่ 5 ประการคือ^{27/}

2.1 ให้มีการประชาสัมพันธ์เพื่อให้เกิดความเข้าใจอย่างถูกต้องตรงกันในเรื่องของปัญหาดังต่อไปนี้ ปัญหาความสะอาด การตรงต่อเวลา การเคารพกฎจราจรและการเคารพธงชาติ สาเหตุและปัจจัยที่ก่อให้เกิดปัญหา หลักการในการแก้ไขปัญหา วิธีการและเครื่องมือในการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว

2.2 ให้มีการรณรงค์และปฏิบัติการอย่างจริงจังและต่อเนื่องในเรื่องการรักษาความสะอาด การตรงต่อเวลา การเคารพกฎจราจรและการเคารพธงชาติ

2.3 ให้หน่วยราชการที่บริการประชาชนจัดการบริการและการติดต่อราชการตามลำดับก่อนหลัง เช่น การเข้าแถวเพื่อรับบริการและการให้เลขหมายหรือบัตรเข้ารับบริการ

2.4 ให้หน่วยราชการและรัฐวิสาหกิจที่รับผิดชอบด้านการขนส่งสาธารณะ จัดระบบบริการให้มีระเบียบแบบแผน

2.5 ให้หน่วยราชการและสถานศึกษารณรงค์ปฏิบัติการกำชับให้ข้าราชการ นักเรียน และนักศึกษาปฏิบัติตามกฎจราจรข้ามถนนตรงทางม้าลายหรือใช้สะพานข้ามให้มีระเบียบวินัยทั่วประเทศ

นโยบายตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีข้างต้นจะเน้นที่ความเรียบร้อยของวัฒนธรรม

3. นโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมที่แถลงต่อรัฐสภาเมื่อวันที่

27/

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2528).

20 พฤษภาคม 2526 มีอยู่ 4 ประการคือ^{28/}

3.1 จะรักษา ส่งเสริม เผยแพร่ และพัฒนาศิลปวัฒนธรรมไทยและจะป้องกันไม่ให้ศิลปวัฒนธรรมของชาติอื่นที่เผยแพร่เข้ามาในประเทศทำลายศิลปวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์อันดั้งเดิมของชาติ รวมทั้งการปราบปรามกิจกรรมอันทำลายและขัดต่อศีลธรรมและชื่อเสียงของคนไทย

นโยบายข้อนี้ จะแสดงถึงความต่อเนื่องและเสถียรภาพของวัฒนธรรม

3.2 จะศึกษา ค้นคว้า วิจัย และอนุรักษ์มรดกทางศิลปวัฒนธรรมของชาติ

นโยบายข้อนี้จะแสดงถึง การเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรม

3.3 จะสนับสนุนส่งเสริม เผยแพร่กิจการทางศาสนาเพื่อผลในการฟื้นฟูศีลธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมของชนในชาติ

นโยบายข้อนี้จะแสดงถึง ความต่อเนื่องและความศรัทธาของวัฒนธรรม

3.4 จะส่งเสริมให้ประชาชนประพฤติปฏิบัติตามครรลองของศีลธรรม จริยธรรมเป็นพิเศษ กวดขันความประพฤติของข้าราชการให้เป็นที่นับถือ ศรัทธาและเป็นตัวอย่างที่ค้ำจุนของประชาชน ตลอดจนเสริมสร้างให้เด็กและเยาวชนสำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบ

นโยบายข้อนี้จะแสดงถึง ความเจียมซากของวัฒนธรรม

4. นโยบายวัฒนธรรมตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 มี 6 ประการคือ^{29/}

^{28/} สยามจดหมายเหตุ, ปีที่ 8 ฉบับที่ 24, 10 - 16 มิถุนายน 2526, หน้า 652.

^{29/} สศช., แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ฉบับที่ 5, อ้างแล้ว.

4.1 เร่งทำนุบำรุงส่งเสริมศาสนาให้เป็นที่ยึดมั่นทางจิตใจ และพัฒนาจริยธรรมของประชาชนให้ มีระเบียบวินัยทั้งส่วนตนและส่วนรวม

นโยบายข้อนี้จะแสดงถึง ความศรัทธาและความเอื้อยของวัฒนธรรม

4.2 เร่งส่งเสริมการศึกษาให้เยาวชนโดยให้มีการเรียนธรรมศึกษาทุกระดับและส่งเสริมให้เยาวชนประกอบกิจกรรมทางศาสนาตามจารีตประเพณี

นโยบายข้อนี้จะแสดงถึงการ เรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรม

4.3 ส่งเสริมให้เยาวชนและข้าราชการประกอบกิจกรรมทางศาสนาในวันสำคัญทางศาสนาประจำปีคาคห์

นโยบายข้อนี้จะแสดงถึง ความต่อเนื่องของวัฒนธรรม

4.4 เร่งทำนุบำรุงส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมของชาติเพื่อปลูกฝังให้คนในชาติเกิดความรัก และคิดสร้างสรรค์ความสวยงาม เกิดความนิยมในการผลิตและใช้ผลิตภัณฑ์ทางศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านของไทย

นโยบายข้อนี้จะแสดงถึง การสร้างสรรค์และการตอบสนองของวัฒนธรรมไทย

4.5 เร่งทำนุบำรุงส่งเสริมวัฒนธรรมทางขนบธรรมเนียม ราชประเพณี จารีตประเพณีไทยและภาษาไทยอันเป็นภาษาประจำชาติ

นโยบายข้อนี้จะแสดงถึงความต่อเนื่องของวัฒนธรรม

4.6 สร้างเอกภาพในการบริหารงานวัฒนธรรมของชาติโดยให้มีแผนแม่บทและแผนปฏิบัติเกี่ยวกับวัฒนธรรมที่สอดคล้องกันและจัดให้มีองค์กรกลางทางวัฒนธรรมหรือปรับปรุงองค์กรของรัฐที่มีอยู่แล้วให้มีอำนาจหน้าที่อย่างเพียงพอในการบริหารวัฒนธรรมโดยให้ประชาชน องค์กรหรือสถาบัน เอกชนมีส่วนร่วมอย่างใกล้ชิด

นโยบายข้อนี้จะแสดงถึง การประสานงานเกี่ยวกับวัฒนธรรม

5. ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องให้ใช้แนวทางในการรักษา ส่งเสริมและพัฒนาวัฒนธรรม พ.ศ. 2529 ตามนโยบายวัฒนธรรมแห่งชาติ หมวด 2 มีสาระสำคัญดังนี้^{30/}

5.1 วัฒนธรรมเกิดขึ้นจากการประพคติปฏิบัติร่วมกัน เป็นแนวเดียวกันอย่างต่อเนื่องของสมาชิกในสังคม มีการสืบทอดเป็นมรดกทางสังคมต่อกันมาจากรอดีต หรืออาจเป็นสิ่งประดิษฐ์คิดค้นสร้างสรรค์ขึ้นใหม่หรืออาจรับเอาสิ่งที่เผยแพร่มาจากสังคมอื่น ๆ

ข้อนี้จะแสดงให้เห็นถึง ความต่อเนื่อง การสร้างสรรค์ และการผสมผสานของวัฒนธรรม

5.2 วัฒนธรรมย่อมเปลี่ยนแปลงไปตามเงื่อนไขและกาลเวลา การจะรักษาวัฒนธรรมเดิมไว้จึงต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาวัฒนธรรมนั้นให้เหมาะสม มีประสิทธิภาพตามยุคสมัย

ข้อนี้แสดงให้เห็นถึงการปรับตัวของวัฒนธรรม

5.3 วัฒนธรรมเป็นทั้งพื้นฐานและ เครื่องมือสำหรับสร้างเสริมความสามัคคีกลมเกลียวและความเป็นปึกแผ่นในหมู่ประชาชน

ข้อนี้แสดงให้เห็นถึงความสามัคคีของวัฒนธรรม

5.4 วัฒนธรรมเป็นหลักในการประพคติของสมาชิกในสังคม ซึ่งอาจจะช่วยป้องกันและแก้ไขปัญหา ตลอดจนตอบสนองความต้องการของสมาชิกและของสังคมได้

ข้อนี้แสดงให้เห็นถึงการตอบสนองของวัฒนธรรม

30/

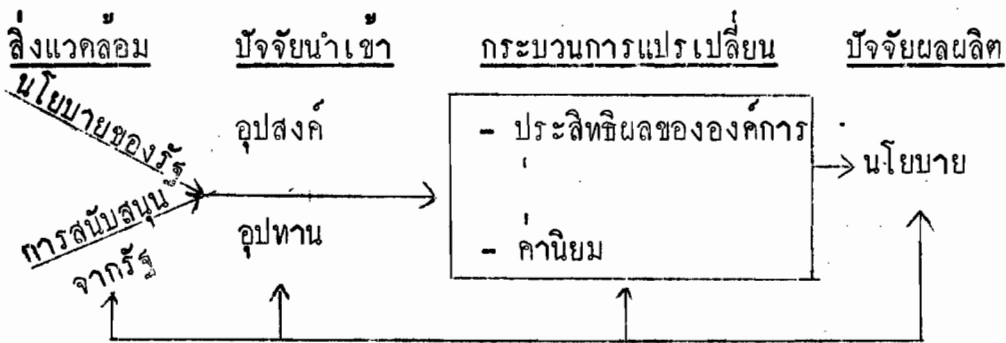
ราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ, เล่ม 103 ตอนที่ 122, 16 กรกฎาคม 2529, หน้า 7 - 9.

5.5 วัฒนธรรมมีส่วนช่วยให้ชนในชาติมีความรู้สึกเป็นพวกเดียวกันอันจะทำให้เกิดความรักสามัคคีกัน และจะส่งผลต่อการรวมพลังของหมู่คณะและสร้างไว้ซึ่งความมั่นคงของชาติ

ข้อนี้แสดงให้เห็นถึงความสามัคคีของวัฒนธรรม

จากนโยบายด้านวัฒนธรรมทั้งหมดที่กล่าวมาข้างต้น จะสามารถสรุปลักษณะของวัฒนธรรมที่สำคัญออกมาได้ 11 ประการคือ เสถียรภาพของวัฒนธรรม ความต่อเนื่องของวัฒนธรรม ความเจียมขนาดของวัฒนธรรม การเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรม ความศรัทธาในวัฒนธรรม การตอบสนองของวัฒนธรรม ความสามัคคี การผสมผสานวัฒนธรรม การปรับตัวของวัฒนธรรม การสร้างสรรค์ และการประสานงานเพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรม

สำหรับการกำหนดนโยบายหนึ่ง ๆ อาจจะถูกกำหนดได้ 2 ลักษณะคือ การกำหนดจากบนลงล่าง (Top down) และการกำหนดจากล่างขึ้นบน (Bottom up) ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยจะพิจารณาจากประการหลัง ดังนั้นปัจจัยต่าง ๆ ที่จะเข้ามามีผลกระทบต่อการอนุรักษ์วัฒนธรรมจะมีดังนี้

ที่มา : คัดแปลงจาก David Easton, A Framework for Political Analysis (N.J.: Prentice-Hall, 1965); Ira Sharkansky, Public Administration : Policy Making in Government Agencies (Chicago:Markham, 1972), ch. 1.

1. สิ่งแวดลอม

1.1 นโยบายของรัฐ รองศาสตราจารย์กุลชน ชนาพงศธร ได้จำแนกความหมายของนโยบายของรัฐตามที่นักวิชาการชาวต่างประเทศได้นิยามเอาไว้ออกเป็น 3 ความหมายด้วยกันคือ^{31/}

1. นโยบายของรัฐเป็นกิจกรรมหรือการกระทำของรัฐบาล
2. นโยบายของรัฐเป็นแนวทางเลือกตัดสินใจของรัฐบาล
3. นโยบายของรัฐเป็นแนวทางหรือหนทางในการกระทำของรัฐบาล

ไม่ว่านโยบายจะมีความหมายประการใดก็ตาม การกำหนดนโยบายจะมีอยู่ 2 ลักษณะเท่านั้นคือ การกำหนดนโยบายแบบรวมอำนาจหมายถึง การที่รัฐจะเป็นศูนย์กลางของการกำหนดกิจกรรมหรือกำหนดการตัดสินใจหรือกำหนดแนวทางการกระทำด้วยตนเอง กับการกำหนดนโยบายแบบกระจายอำนาจซึ่งจะหมายถึง การที่รัฐมอบหมายให้หน่วยงานระดับรอง ๆ ใ้มีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมหรือกำหนดการตัดสินใจหรือกำหนดแนวทางการกระทำของตนมากขึ้นโดยรัฐจะคอยให้ความสนับสนุนหรือช่วยเหลือ

1.2 การสนับสนุนจากรัฐ การสนับสนุนประการนี้จะหมายถึงการสนับสนุนด้านทรัพยากรที่จำเป็นต่อการดำเนินงานซึ่งได้แก่ ทรัพยากรคน (Men) ทรัพยากรเงิน (Money) และวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน (Material)^{32/}

2. ปัจจัยนำเข้า ได้แก่อุปสงค์และอุปทาน Almond & Powell ได้จำแนกอุปสงค์และอุปทานออกเป็นอย่างละ 4 ประการด้วยกัน^{33/} ด้านอุปสงค์จะประกอบไปด้วย

^{31/} . กุลชน ชนาพงศธร, หลักการกำหนดนโยบายของรัฐ (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2520), หน้า 53 - 58.

^{32/} H. Koontz & C. O'Donnell, Principle of Management (N.Y.: McGraw-Hill, 1972).

ความต้องการสินค้าและบริการจากรัฐ ความต้องการเกี่ยวกับการควบคุมพฤติกรรมต่างๆ ในสังคม ความต้องการในการมีส่วนร่วมทางการเมืองและความต้องการทางค่านิยม-สัญลักษณ์ ในการวิจัยครั้งนี้ อุปสงค์ที่นำมาใช้ได้แก่ ความต้องการทางค่านิยม-สัญลักษณ์ ซึ่งจะเป็นความต้องการของบุคคล กลุ่มบุคคลหรือสถาบันเกี่ยวกับค่านิยม วัฒนธรรมประเพณีที่สืบทอดต่อกันมา ซึ่งถ้าพิจารณาจากทฤษฎีค่านิยมวัฒนธรรมที่ปรากฏในตอนต้นจะเห็นได้ว่า ความต้องการที่มีอยู่ในนโยบายจะได้แก่ การรักษา การฟื้นฟูและการพัฒนา อย่างไรก็ตาม เพื่อให้การวิจัยครบถ้วนสมบูรณ์ขึ้น ผู้วิจัยได้กำหนดความต้องการในการเปลี่ยนแปลง วัฒนธรรมเพิ่มขึ้นมาอีกหนึ่งประการ

สำหรับค่านิยมอุปทานจะประกอบไปด้วย การสนับสนุนทางค่านิยม-ค่านิยม อาทิเช่น การเสียภาษีอากร การสนับสนุนเกี่ยวกับการเชื่อฟังกฎหมาย การสนับสนุนโดยการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง และการสนับสนุนโดยการแสดงความนับถือสัญลักษณ์ต่างๆ ผู้วิจัยสรุปอุปทานจากกรอบดังกล่าวเพื่อนำมาใช้ในการศึกษา 3 ประการคือ ความเสียสละ การให้ความช่วยเหลือ และความพึงพอใจในการกระทำ

3. กระบวนการแปรเปลี่ยน ได้แก่ ประสิทธิภาพขององค์การและค่านิยม

3.1 ประสิทธิภาพขององค์การ จะหมายถึงการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ได้กำหนดเอาไว้ ในการศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพเพื่อให้ได้ผลการศึกษาที่ชัดเจนจำเป็นที่จะต้องสร้างมาตรวัดตัวแปรขึ้นมา ในกรณีนี้ Steers ได้ทำการรวบรวมผลงานของนักวิชาการที่ศึกษาทางด้านนี้เอาไว้ 17 คนด้วยกันคือ^{34/}

34/

R.M. Steers, "Problems on the Measurement of Organizational Effectiveness", Administrative Science Quarterly, 20 (Dec. 1975), pp. 548 - 9.

ชื่อนักวิชาการ	ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา
1. Georgopoulos & Tannenbaum	ความสามารถในการผลิต, ความยืดหยุ่นและการปราศจากความเครียดในองค์การ
2. Bennis	ความสามารถในการปรับตัว, ความรู้สึกมีเอกลักษณ์, สมรรถนะในการทดสอบความจริง
3. Blake & Monton	การบรรลุถึงเป้าหมายที่วางไว้ทั้งผลผลิตและคน
4. Caplow	เสถียรภาพ, เอกภาพ, ความเต็มใจที่จะกระทำและความสัมพันธ์ผล
5. Katz & Kahn	ความเจริญเติบโต, การเก็บรักษา, ความอยู่รอดปลอดภัย และการควบคุมสภาพแวดล้อม
6. Lawrence & Lorsch	คุณภาพระหว่างเอกภาพกับความแตกต่าง
7. Yuchtman & Seashore	การได้มาซึ่งทรัพยากรและการควบคุมสภาพแวดล้อม
8. Friedlander & Pickle	การสร้างผลกำไร, ความพอใจของพนักงานและคุณค่าต่อสังคม
9. Price	ความสามารถในการผลิต, การปฏิบัติตามระเบียบแบบแผน, ชวัญ, ความสามารถในการปรับตัวและภาวะความเป็นสถาบัน
10. Mahoney & Weitzel	ความสามารถในการผลิต, การสนับสนุนและการใช้ประโยชน์, การวางแผนความเชื่อถือได้
11. Schein	ความคิดริเริ่ม, ความร่วมมือและการพัฒนาการติดต่อสื่อสารแบบเปิด, ความยืดหยุ่น, การสร้างสรรค์และความผูกพันทางจิตวิทยา

12.	Mott	ความสามารถในการผลิต, ความยืดหยุ่นและ
ความสามารถในการปรับตัว
13.	Duncan	การบรรลุถึงเป้าหมาย, เอกภาพและการ
ปรับตัว
14.	Gibson et al	ความสามารถในการผลิต, ประสิทธิภาพ, ความ
พึงพอใจ, การปรับตัว, การพัฒนาและการอยู่
รอดปลอดภัย
15.	Negandhi & Reimann	การได้มาซึ่งกำลังคน, ความพึงพอใจของพนักงาน,
การรักษาบุคคลให้อยู่ในองค์กร, ความ
สัมพันธ์ระหว่างบุคคล, ความสัมพันธ์ระหว่าง
หน่วยงาน, การให้บุคคลให้เป็นประโยชน์,
การเพิ่มของยอดขายและผลกำไรสุทธิ
16.	Child	การสร้างผลกำไรและการเจริญเติบโต
17.	Webb	ความสมานฉันท์, ประสิทธิภาพ, ความสามารถ
ในการปรับตัวและการสนับสนุน

จากเกณฑ์การประเมินของนักวิชาการทั้ง 17 คน Steers ได้นำมา
จำแนกออกเป็นความถี่ที่ใช้ดังนี้

<u>ตัวแปรวัดประสิทธิผล</u>	<u>ความถี่</u>
1. ความสามารถในการปรับตัวและความยืดหยุ่น	10
2. ความสามารถในการผลิต	6
3. ความพึงพอใจ	5
4. การสร้างผลกำไร	3

<u>ตัวแปรวัดประสิทธิผล</u>	<u>ความถี่</u>
5. การได้มาซึ่งทรัพยากร	3
6. การปราศจากความเครียด	2
7. การควบคุมสภาพแวดล้อม	2
8. การพัฒนา	2
9. ประสิทธิภาพ	2
10. การรักษามุคคละไว้ในองค์การ	2
11. การเจริญเติบโต	2
12. เอกภาพ	2
13. การติดต่อสื่อสารแบบเปิด	2
14. การยอมรับพลอคมัย	2
15. เกณฑ์อื่น ๆ	1

จากตัวแปรทั้งหมดข้างต้น ผู้วิจัยได้คัดเลือกและทำการปรับเพื่อให้เหมาะสมกับการวิจัย โดยจำแนกตัวแปรที่ใช้วัดประสิทธิผลออกเป็น 7 ตัวแปรคือ ความสามารถในการปรับตัว ความพึงพอใจ การปราศจากความเครียด ความรับผิดชอบ การได้รับความสนับสนุนจากรัฐ การได้รับความสนับสนุนจากเอกชนและการบรรลุเป้าหมาย

3.2 ค่านิยม จะหมายถึง ความเชื่อที่บุคคลในสังคมยึดถือโดยจะเป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการกระทำและการเลือกปฏิบัติของบุคคล^{35/} สำหรับสิ่งที่จะถูกกำหนดว่าเป็นค่านิยมได้นั้น Rath et al ได้กำหนดไว้ว่าจะต้องประกอบไปด้วยเกณฑ์ 7 ประการ

35/

Talcott Parsons & E.A. Shils (eds.), Toward a General Theory of Action (Cambridge, Mass. : Harvard University Press, 1962), pp. 394-403.

ดังนี้คือ 36/

1. ค่านิยมนั้นต้องเป็นสิ่งที่ผ่านการเลือกอย่างมีอิสระเสรี
2. การเลือกนั้นจะต้องเลือกจากทางเลือกหลาย ๆ ทาง
3. การเลือกนั้นไ้กระทำหลังจากที่ได้พิจารณาถึงผลอันจะเกิดมาตามผลซึ่งจากที่เลือกทางเลือกต่าง ๆ แล้ว
4. สิ่ง que เลือกนั้นต้องเป็นสิ่งที่ผู้เลือกมีความเชื่อมั่น มั่นใจ พร้อมทั้งจะยืนยันต่อสาธารณชนได้
5. สิ่ง que เลือกนั้นต้องเป็นสิ่งที่ผู้เลือกมีความนิยมนิยม มีความภาคภูมิใจ
6. สิ่งนั้นต้องเป็นสิ่งที่ผู้เลือกยึดถือปฏิบัติอย่างแท้จริง
7. สิ่งนั้นจะต้องเป็นสิ่งที่มีการปฏิบัติซ้ำ ๆ ในโอกาสในสถานการณ์ต่างๆ

ส่วนการจำแนกประเภทของค่านิยมนั้นได้มีผู้จำแนกแตกต่างกันออกไป อาทิ เช่น สุนทรী โคมิน และสนิห สม่ครการ ได้จำแนกออกเป็น ค่านิยมจุดหมายปลายทาง และค่านิยมวิถีปฏิบัติ^{37/} สำหรับผู้วิจัยจะจำแนกให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่แบ่งวัฒนธรรมออกเป็น วัฒนธรรมทางวัตถุและจิตใจ โดยจะจำแนกค่านิยมออกเป็น ค่านิยมทางวัตถุและค่านิยมทางจิตใจ ซึ่งการวัดค่านิยมจะใช้เกณฑ์องค์ประกอบของรัชและคณะมาเป็นแนวทางในการออกแบบสอบถาม

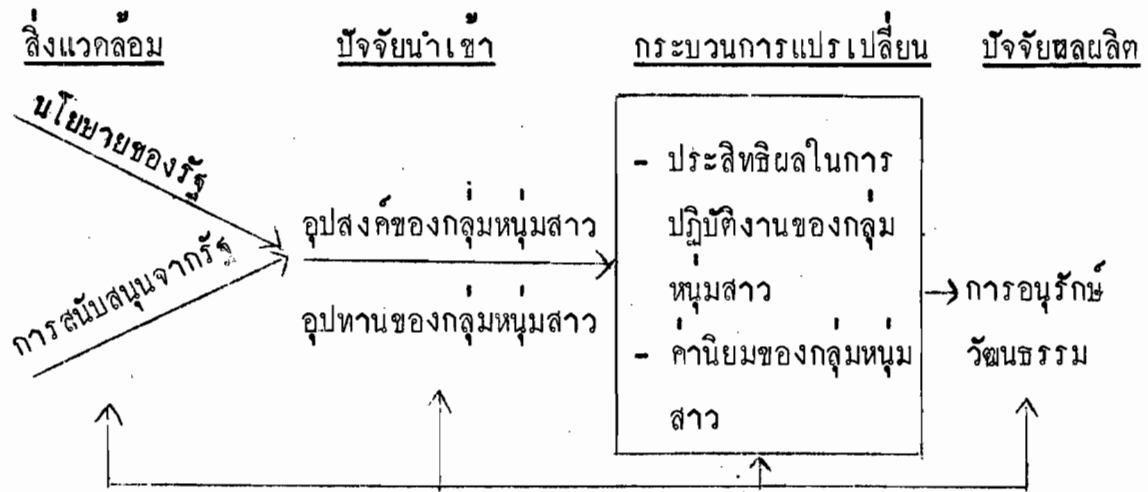
โดยสรุป ผู้วิจัยจะใช้กรอบทฤษฎีดังกล่าวข้างต้นทั้งหมดมาดัดแปลง เพื่อให้เหมาะสมสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ดังนี้

36/

L.E. Rath et al, Values and Teaching (Ohio: Merrill, 1966), อ้างใน อุทัย บุญประเสริฐ, ค่านิยมในระบบอาวุโสของผู้ว่าราชการจังหวัดและรองผู้ว่าราชการจังหวัดในประเทศไทย, วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตคณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2516.

37/

สุนทรী โคมินและสนิห สม่ครการ, รายงานการวิจัยเรื่อง ค่านิยมและระบบค่านิยมไทย : เครื่องมือในการสำรวจวัด (กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2522)

1. นโยบายของรัฐ จะจำแนกออกเป็นการรวมอำนาจและการกระจายอำนาจ
2. การสนับสนุนจากรัฐ จะใช้ทรัพยากรเป็นตัวกำหนด
3. อุปสงค์ของกลุ่มหนุ่มสาว จะจำแนกออกเป็น การรักษา การฟื้นฟู การพัฒนาและการเปลี่ยนแปลง
4. อุปทานของกลุ่มหนุ่มสาว จะจำแนกออกเป็น ความเสียสละ การให้ความช่วยเหลือและความพอใจ
5. ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของกลุ่มหนุ่มสาว จะวัดโดยใช้ตัวแปร 7 ตัว คือ ความสามารถในการปรับตัว ความพึงพอใจ การปราศจากความเครียด ความรับผิดชอบ การบรรลุเป้าหมาย และการได้รับความสนับสนุนจากรัฐและเอกชน
6. ค่านิยมของกลุ่มหนุ่มสาว จะจำแนกออกเป็นค่านิยมทางวัตถุ และค่านิยมทางจิตใจ

ความเป็นมา โครงสร้างและการดำเนินงานของกลุ่มหนุ่มสาว

1. ความเป็นมา

กลุ่มหนุ่มสาว คือ กลุ่มบุคคลที่มีอุดมการณ์ตรงกันในด้านที่จะจรรโลงไว้ซึ่งความรัก ความสามัคคี ช่วยกันอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น ร่วมพลังกันบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อท้องถิ่นในรูปกลุ่มอย่างมีระเบียบ โดยไม่หวังผลตอบแทน^{38/}

กลุ่มหนุ่มสาวนี้ เป็นกลุ่มอาสาสมัครที่เข้ามารวมตัวกันเพื่อช่วยเหลือสนับสนุนงานพระพุทธศาสนาและงานประเพณีของท้องถิ่นโดยยึดเอาวัดในพระพุทธศาสนาเป็นศูนย์กลาง กล่าวคือ เพื่อวัดใดจัดให้มีงานเทศกาลประเพณีหรืองานเฉลิมฉลองอย่างหนึ่งอย่างใด เช่น งานฉลองวิหาร โบสถ์ ภูฏี ฯลฯ บุคคลกลุ่มนี้ก็จะเข้าไปเป็นหัวแรงสำคัญในการช่วยเหลือกิจการต่าง ๆ ในงานสำเร็จจุลลงไปด้วยดี กลุ่มคนหนุ่มคนสาวที่เข้ามารวมตัวกันเป็นองค์กรเพื่อทำงานดังกล่าว จะเป็นลักษณะพิเศษที่มีเฉพาะในบริเวณภาคเหนือของประเทศไทย ภาคอื่น ๆ จะไม่มีลักษณะเช่นนี้

จุดกำเนิดของกลุ่มเริ่มต้นเมื่อก่อนปี พ.ศ. 2497 นายสุวรรณ กฤตธรรม (อดีตผู้ว่าราชการจังหวัดแม่ฮ่องสอน) ขณะนั้นดำรงตำแหน่งเป็นนายอำเภอคอยสะเก็ด ได้พยายามชักชวนคนหนุ่มคนสาวให้รวมกันเป็นกลุ่มเรียกว่า กลุ่มยุวพุทธ โดยจัดให้มีทุกตำบล ซึ่งผลจากการดำเนินงานดังกล่าวทำให้ศีลธรรมและวัฒนธรรมในอำเภอคอยสะเก็ดรุ่งเรืองมากจนเอเยนต์จำหน่ายสุราประจำอำเภอคอยสะเก็ดตกใจเพราะคนดื่มสุราน้อยลง และคดีอาชญากรรมลดลง^{39/} ในระยะเวลาได้เลี่ยนกันคือในปี 2496 ก็ได้มีการจัดตั้งกลุ่มหนุ่มสาวของวัดสันมะฮกฟ้า อำเภอสันกำแพงขึ้น โดยหมายเอาเฉพาะผู้ที่เป็นโสด

^{38/} พระศรีธรรมนิเทศก์, "อนุโมทนาภดา", ใน รำลึกหนุ่มสาว 22 (เชียงใหม่, ท่าแพการพิมพ์, ม.ป.ป.).

^{39/} พระศรีธรรมนิเทศก์, "อนุโมทนาภดา", เพ็ญอ่าง, หน้า 28.

และมีความสามารถเป็นหัวหน้ากลุ่มคอยชี้แนะแก่กลุ่ม ในช่วงแรกเริ่มมีนายอินสมเป็นประธานการดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ จะขึ้นอยู่กับประธานเป็นสำคัญ^{40/} ในปี 2497 นายสุวรรณ กฤตธรรม ย้ายมาเป็นนายอำเภอเมืองเชียงใหม่ และได้จัดตั้งกลุ่มหนุ่มสาวขึ้นที่วัดสันป่าข่อย โดยมีนายบรรณอยู่ โกลลากร เป็นประธานกลุ่ม ผู้ที่เข้าร่วมประชุมในระยะแรกมีนายปกรณ ประพิน นายอนุชาต แก้ววิวัฒน์ และนายวิวัฒน์ ชัย-รัต^{41/} กลุ่มหนุ่มสาวที่ตั้งขึ้นนี้อยู่ได้ประมาณ 3-4 ปีก็ได้ออกไป ทั้งนี้เนื่องจากกลุ่มคนหนุ่มคนสาวเหล่านี้จะเข้มารวมตัวกันเป็นครั้งคราวตามความจำเป็น เพื่อช่วยเหลือกิจการของวัดที่ตนศรัทธาเท่านั้น โดยไม่ได้มีการประสานงานหรือร่วมมือกันระหว่างกลุ่มของตนกับกลุ่มอื่น ๆ เพื่อช่วยกันกระทำกิจกรรมอันเป็นงานส่วนรวมของท้องถิ่น อย่างไรก็ตาม กลุ่มหนุ่มสาวในวัดต่าง ๆ ก็ยังคงมีการจัดตั้งกันขึ้นมาเรื่อย ๆ อาทิเช่น กลุ่มหนุ่มสาววัดสันหลวง ได้ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 16 ตุลาคม 2502 โดยมีนาย-ชิน กันพลี เป็นประธานคนแรก^{42/}

สำหรับผู้ที่ได้ริเริ่มก่อตั้งกลุ่มหนุ่มสาวให้เข้มารวมตัวกันเพื่อร่วมอุดมการณ์ และร่วมประพฤติกกรรมกันอย่างจริงจังด้วยการเกาะกลุ่มกันขึ้นมาจนเป็นปึกแผ่น ได้แก่ พระศรีธรรมนิเทศก์ อธิการเจ้าคณะจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งประชาชนทั่ว ๆ ไปรู้จักท่านในนามของ "พระมหากมล โชติมนุโต"^{43/} ซึ่งในขณะที่นายสุวรรณ กฤตธรรม เป็นนายอำเภอเมืองเชียงใหม่ ท่านยังเป็นพระบวชใหม่ได้ 2 พรรษา ในปี 2508 ทางอำเภอสารภีได้มีการกำหนดแผนงานพัฒนาคนและพัฒนาจิตใจของอำเภอสารภี และได้เล็งเห็นความสำคัญของกลุ่มหนุ่มสาว จึงได้เริ่มโครงการกลุ่มหนุ่มสาวของหมู่บ้านต่าง ๆ

40/ วารสารกลุ่มหนุ่มสาวเชียงใหม่, ปีที่ 7 ฉบับที่ 1 (24 ก.ค.2524).

41/ พระศรีธรรมนิเทศก์, อ้างแล้ว.

42/ วารสารกลุ่มหนุ่มสาวเชียงใหม่, ปีที่ 8 ฉบับที่ 13 (13 ต.ค.2525), หน้า 5.

43/ กลุ่มหนุ่มสาวเชียงใหม่, ครอบรอบการก่อตั้งกลุ่มหนุ่มสาวจังหวัดเชียงใหม่, ปีที่ 17, 9 ก.พ.2529, หน้า 8.

โดยได้ร่วมกับทางพุทธสมาคมและยุวพุทธิกสมาคม ซึ่งมีพระมหากมล โชติมนุโต เป็นผู้
 ผอ. โดยมียัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาคนวัยรุ่นให้เป็นบุคคลที่มีทั้งคุณภาพและคุณธรรม อัน
 จะได้เป็นพลังที่สำคัญของท้องถิ่น ในปี 2510 พระศรีธรรมนิเทศก์ได้รับแต่งตั้งให้เป็น
 รองเจ้าคณะอำเภอเมืองโคกวิเศษให้มีการทดลองเทศน์อบรมกลุ่มหนุ่มสาว ในช่วงเวลา
 กลางคืนปรากฏว่ามีคนเข้ามาฟังเทศน์มากขึ้น^{44/} ต่อมาในปี 2512 ได้มีกลุ่มหนุ่มสาว
 บางกลุ่มสังเกตเห็นว่า หากสามารถรวมกลุ่มหนุ่มสาวต่าง ๆ ที่มีอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่เข้า
 คุยกันเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันหรือเพียงแต่สามารถชักจูงให้กลุ่มหนุ่มสาวต่าง ๆ รวมมือ
 ประสานงานกันเพื่อกระทำกิจกรรมร่วมกันได้ก็จะเป็นกำลังสำคัญที่จะช่วยเหลือท้องถิ่น
 หรือส่วนรวมได้ จึงได้มีการปรึกษาหารือเพื่อหาหนทางในการที่จะรวมกลุ่มหนุ่มสาวต่าง ๆ
 เข้าด้วยกัน^{45/}

ในปี 2514 ได้มีการรวมกลุ่มต่าง ๆ เข้าด้วยกันเป็นครั้งแรกประมาณ
 12-15 กลุ่ม โดยมาประชุมกันวางหลักเกณฑ์และวัตถุประสงค์ร่วมกันแต่ไม่อาจตกลงกัน
 ได้ในการเรียกชื่อกลุ่ม อย่างไรก็ตาม การติดต่อกันระหว่างกลุ่มยังแน่นแฟ้นเหมือนเดิม
 ในปี 2515 ได้มีกลุ่มหนุ่มสาวเชียงใหม่, กลุ่มหนุ่มสาวชมภู, กลุ่มหนุ่มสาวเชียงใหม่, กลุ่ม
 หนุ่มสาวภูเตา, กลุ่มหนุ่มสาวจืดเกตุ, กลุ่มหนุ่มสาวป่าแพ่ง และกลุ่มหนุ่มสาววัดพวงช้าง
 เป็นต้น มาประชุมตกลงจัดตั้ง "กลุ่มหนุ่มสาวจังหวัดเชียงใหม่" ขึ้น และได้ตั้งนายวิโรจน์-
 ประกอบกิจ เป็นประธานชั่วคราว มีการออกหนังสือเชิญชวนกลุ่มต่าง ๆ เข้าร่วมประชุม
 ใหญ่ในวันที่ 13 พฤษภาคม 2515 ณ พุทธสถานเชียงใหม่ โดยมีนายชุม บุญเรือง รอง
 ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานที่ประชุม มีกลุ่มหนุ่มสาวต่าง ๆ เข้าร่วมประมาณ 26
 กลุ่ม และได้เลือกนายวิโรจน์ ประกอบกิจ เป็นประธานกลุ่มหนุ่มสาวจังหวัดเชียงใหม่
 โดยใช้ห้องสมุดประชาชนเดิมที่วัดพันอ้นเป็นศูนย์ประสานงานกลุ่มหนุ่มสาวจังหวัดเชียงใหม่^{46/}
 จากนั้นมาก็มีกลุ่มหนุ่มสาวอื่น ๆ สมัครเข้าเป็นสมาชิกเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ในปี

44/

พระศรีธรรมนิเทศก์, "ประวัติศาสตร์", อ้างแล้ว.

45/

รำลึกหนุ่มสาว 19, หน้า 41 (เอกสารโรเนียว).

46/

วารสารกลุ่มหนุ่มสาวเชียงใหม่, 24 กรกฎาคม 2514.

2519 มีสมาชิกอยู่ 6 อำเภอ ในปัจจุบันเพิ่มเป็น 12 อำเภอ อย่างไรก็ตาม กลุ่มที่กล่าวมานี้จะเป็นกลุ่มที่สมัครเป็นสมาชิกอย่างเป็นทางการ นอกจากนี้ยังมีบุคคลที่รวมกันขึ้นเป็นกลุ่มหนุ่มสาวและประกอบกิจกรรมในลักษณะคล้ายคลึงกันอีกเป็นจำนวนมาก เพียงแต่กลุ่มเหล่านี้ไม่ได้สมัครเข้ามาเป็นสมาชิกของกลุ่มหนุ่มสาวเท่านั้น^{47/}

สำหรับเป้าหมายของการรวมกลุ่มนั้น ก็เพื่อส่งเสริมและกระทำกิจการต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมและส่วนรวม โดยมีคำขวัญอยู่ 3 ประการคือ^{48/}

1. พวกเราจะรักกันฉันท์พี่น้อง
2. พวกเราจะพยายามทำคนให้เป็นพลเมืองดี มีศีลธรรมประจำใจ และจะผูกใจไว้ซึ่งจารีตประเพณีของเรา

3. เราจะพยายามบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อท้องถิ่นและสังคม

ในส่วนบทบาทและหน้าที่ของกลุ่มหนุ่มสาวจะมีดังต่อไปนี้^{49/}

1. เป็นแกนนำในการจัดกิจกรรมเพื่อทำนุบำรุง ส่งเสริมศาสนา ศิลปวัฒนธรรม
2. เป็นแกนนำแก่เยาวชนในการจัดกิจกรรมในด้านการศึกษาและนันทนาการ
3. ช่วยเหลือเจ้าอาวาสวัดในการจัดกิจกรรมด้านศาสนา
4. ช่วยเหลือหมู่บ้าน ตำบล อำเภอเกี่ยวกับงานด้านศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

^{47/} สัมภาษณ์คุณมานิตย์ ชันชสีมา ประธานกลุ่มหนุ่มสาวเชียงใหม่คนปัจจุบัน วันที่

5 ตุลาคม 2530.

^{48/} วัลลภหนุ่มสาว 22, อ้างแล้ว.

^{49/} เฉลิม รัชชนะกุล, "บทบาทหน้าที่ของกลุ่มหนุ่มสาว", เอกสารการอบรมประธานกลุ่มหนุ่มสาวอำเภอสารภี รุ่นที่ 1, 21-23 มี.ค.2529 ณ วัดเวฬุวัน อำเภอสารภี, หน้า 17.

5. ทัดต่อประสานงานกันระหว่างสมาชิกในกลุ่ม คณะกรรมการกลุ่ม และอำเภอในการจัดกิจกรรมของกลุ่ม

6. ให้ความร่วมมือกับสมาชิก คณะกรรมการกลุ่มและอำเภอในการดำเนินงานต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์แก่สังคม

7. ทำตนเป็นตัวอย่างที่ดีในการอนุรักษ์ศาสนา ศิลป วัฒนธรรมไทย

2. โครงสร้างและการดำเนินงาน^{50/} ในการเข้ามารวมกลุ่มกันนี้ กลุ่มหนุ่มสาวได้ มีวัตถุประสงค์ของกลุ่มดังนี้คือ

2.1 เพื่อรวบรวมกลุ่มหนุ่มสาวในเขตท้องที่จังหวัดเชียงใหม่ให้เป็นปึกแผ่น

2.2 เพื่อสนับสนุนคนหนุ่มสาวในการปฏิบัติศาสนกิจและรักษาไว้ซึ่งศิลปวัฒนธรรม

อันค้ำงามของล้านนาไทย

2.3 เพื่อเพิ่มพูนสมรรถภาพของคนหนุ่มสาวให้สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ

2.4 เพื่อกระทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมโดยไม่เกี่ยวข้องกับการเมือง

โครงสร้างของกลุ่มจะประกอบไปด้วย คณะกรรมการและสมาชิก คณะกรรมการกลุ่มหนุ่มสาวจะมีประธาน รองประธาน เลขานุการ เหรัญญิก ปฏิคม ประชาสัมพันธ์ นายทะเบียนและตำแหน่งอื่นที่เห็นเหมาะสม อายุการทำงานของแต่ละกรรมการทุกตำแหน่งมีกำหนด 1 ปี นับจากการประชุมใหญ่สามัญ ตำแหน่งประธานให้เลือกตั้งจากสมาชิกในที่ประชุมใหญ่สามัญ ส่วนตำแหน่งอื่น ๆ ประธานจะเป็นผู้แต่งตั้ง คณะกรรมการมีสิทธิแต่งตั้งสมาชิกเป็นกรรมการผู้ช่วยตนได้โดยความเห็นชอบของประธาน และคณะกรรมการสามารถยุบแผนกใด ๆ ก็ได้ โดยคะแนนเสียงมากกว่าสามในสี่ของคณะกรรมการที่เข้าร่วมประชุมทั้งหมด สำหรับสมาชิกกลุ่มหนุ่มสาวจะแบ่งออกเป็น 3 ประเภทคือ สมาชิกสามัญ ใต้แก่ กลุ่มสมาชิก สมาชิกวิสามัญ ใต้แก่ ประชาชนทั่วไปที่สนใจจะเข้าเป็นสมาชิกของกลุ่มโดยไม่ได้สังกัดกลุ่มสมาชิกใดมาก่อน และสมาชิกกิตติมศักดิ์ ใต้แก่

^{50/}

ระเบียบปฏิบัติกลุ่มหนุ่มสาวเชียงใหม่, เอกสารโรเนียว.

ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้มีอุปการะคุณที่ได้ชื่อเชิญเข้ามาเป็นสมาชิกเพื่อเป็นประโยชน์แก่กลุ่ม

สำหรับกิจกรรมของกลุ่มนั้น จะปฏิบัติกันอย่างต่อเนื่องทุกเดือน แบ่งออก
ได้เป็น 3 ประเภทคือ กิจกรรมด้านศาสนา กิจกรรมด้านวัฒนธรรมประเพณี และกิจ-
กรรมด้านสังคม.

บทที่ 4
ผลการวิจัย

1. ความหมายของการอนุรักษ์วัฒนธรรม

ตารางที่ 1

รายการ	เมือง	แมริม	อำเภอ						รวม
			หางคง	สันป่าตอง	สันทราย	สันกำแพง	คอบะเก็ด	สารภี	
1	27(2)	48(1)	32(2)	19(4)	20(3)	21(3)	58(1)	13(4)	20
2	23(3)	12(3)	23(3)	20(3)	22(2)	46(1)	11(3)	19(2)	20
3	17(4)	2(4)	3(4)	21(2)	16(4)	3(4)	5(4)	16(3)	29
4	33(1)	38(2)	42(1)	40(1)	42(1)	30(2)	26(2)	52(1)	11

- หมายเหตุ :
- ก. ตัวเลขนอกวงเล็บแสดงความถี่ ตัวเลขในวงเล็บแสดงลำดับที่
 - ข. 1 = การจัดงานประเพณีและการละเล่นตามประเพณีต่าง ๆ ให้ดำรงคงอยู่ต่อไป
 - 2 = การปฏิบัติตามระเบียบประเพณีของสังคมที่เคยเป็นมาอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ
 - 3 = การป้องกันการแทรกแซงหรือการต่อต้านวัฒนธรรมจากต่างชาติทุกรูปแบบ
 - 4 = การดำเนินงานเพื่อให้วัฒนธรรมสามารถอยู่รอดเพื่อเป็นมรดกตกทอดต่อไปได้

$$s_{cal.} = 162, s_{0.01, N=4} \quad K=8 = 137.4 \quad x_{cal.}^2 = 12.15,$$

$$x_{0.01, 3}^2 = 11.345$$

ค่า s หรือ χ^2 ที่ได้จากการคำนวณมากกว่าค่าวิกฤติเป็นผลทำให้
ปฏิเสธสมมติฐาน 8.1.1 ที่ว่า กลุ่มหนุ่มสาวมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกันในเรื่องความ
หมายของการอนุรักษ์วัฒนธรรม แสดงว่ากลุ่มหนุ่มสาวมีความเห็นสอดคล้องกันเป็นอย่างดี
ในเรื่องความหมายของการอนุรักษ์วัฒนธรรม ดังนั้น ความหมายของการอนุรักษ์วัฒน-
ธรรมที่เห็นพ้องต้องกันมากที่สุดก็คือ การดำเนินงานเพื่อให้วัฒนธรรมสามารถอยู่รอดเพื่อ
เป็นมรดกตกทอดต่อไปได้

2. วัตถุประสงค์ของการเข้าไปร่วมกิจกรรมกลุ่มหนุ่มสาว

อำเภอ

รายการ	เมือง	แมริม	ทางคง	สันป่าตอง	สันทราย	สันกำแพง	คอยสะเก็ด	สารภี	รวม
1	1(6)	2(6)	2(6)	1(5.5)	3(5)	1(6.5)	3(6)	-(6.5)	47.5
2	11(3)	4(4)	6(3)	11(4)	4(3.5)	7(3)	4(5)	5(3)	28.5
3	1(6)	1(7)	2(6)	1(5.5)	-(7)	1(6.5)	1(7)	1(5)	50
4	16(2)	5(3)	4(4)	19(2)	5(2)	5(4)	12(3)	8(2)	22
5	10(4)	11(2)	7(2)	18(3)	4(3.5)	10(2)	9(4)	4(4)	24.5
6	60(1)	74(1)	77(1)	50(1)	82(1)	74(1)	48(1)	82(1)	8
7	1(6)	3(5)	2(6)	-(7)	11(6)	2(5)	23(2)	-(6.5)	43.5

หมายเหตุ : ก. ตัวเลขนอกวงเล็บแสดงค่ารวมที่ ตัวเลขในวงเล็บแสดงค่าสัมพัทธ์

ข. 1 = เพื่อต้องการความถูกต้องและข้อมูลที่เพียงพอ

2 = เพื่อความสมบูรณ์ในการจัดกิจกรรมทางศาสนา

3 = เพื่อผู้ศรัทธาและผู้ศรัทธาในศาสนา

4 = เพื่อป้องกันและต่อต้านการเข้ามาของวัฒนธรรมต่างชาติ

5 = เพื่ออำนวยความสะดวกและเส้นทาง

6 = เพื่อสร้างความรู้สึกร่วมกัน

7 = อื่น ๆ ได้แก่ เพื่อพัฒนาหมู่บ้านให้ดีขึ้น, เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและกัน, เพื่อมาเที่ยว

ศาสนาประเพณี

$$s_{\text{cal.}} = 1441, s_{0.01, N=7, K=8} = 579.9 \quad x^2_{\text{cal.}} = 38.598,$$

$$x^2_{0.01, 6} = 16.812$$

ค่า s หรือ x^2 ที่ได้จากการคำนวณมากกว่าค่าวิกฤติ เป็นผลทำให้ปฏิเสธสมมติฐาน 8.1.2 ที่ว่า กลุ่มหนุ่มสาวมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกันในเรื่องวัตถุประสงค์ของการเข้าไปรวมกิจกรรมกลุ่มหนุ่มสาว แสดงให้เห็นว่า กลุ่มหนุ่มสาวมีความเห็นสอดคล้องกันเป็นอย่างดีในเรื่องของวัตถุประสงค์ดังกล่าว ดังนั้นวัตถุประสงค์ที่เห็นพ้องต้องกันมากที่สุดก็คือ เพื่อสร้างความสมัครสมานสามัคคีของกลุ่มหนุ่มสาว

3. การรับรู้เกี่ยวกับระดับของการกำหนดนโยบายและแผนงานการอนุรักษ์วัฒนธรรม

ระดับ	อำเภอ	การรับรู้	เมือง	แมริม	ทางคง	สันป่าตอง	สันทราย	สันกำแพง	คอยสะเก็ด	สารภี	รวม
1	- (9)	- (8.5)	4 (7)	1 (7.5)	5 (5)	1 (8.5)	2 (8.5)	- (9)	63		
2	4 (5)	- (8.5)	1 (8.5)	5 (4)	12 (4)	2 (6.5)	4 (7)	1 (7.5)	51		
3	1 (7.5)	4 (5)	18 (2)	10 (3)	4 (6.5)	1 (8.5)	21 (2)	7 (4)	38.5		
4	37 (2)	29 (1)	44 (1)	36 (2)	30 (2)	43 (1)	8 (5)	39 (1)	15		
5	7 (3.5)	25 (2.5)	7 (5.5)	3 (5)	13 (3)	11 (3)	19 (3)	27 (2)	27.5		
6	7 (3.5)	3 (6)	10 (3)	2 (6)	4 (6.5)	5 (4)	7 (6)	1 (7.5)	42.5		
7	3 (6)	14 (4)	7 (5.5)	1 (7.5)	- (9)	2 (6.5)	12 (4)	6 (5)	47.5		
8	1 (7.5)	1 (7)	1 (8.5)	- (9)	1 (8)	3 (5)	2 (8.5)	4 (6)	59.5		
9	40 (1)	25 (2.5)	8 (4)	42 (1)	31 (1)	32 (2)	25 (1)	15 (3)	15.5		

หมายเหตุ : 1 = ชาย 2 = จังหวัด 3 = อำเภอ 4 = กลุ่มหมู่บ้าน 5 = อำเภอและกลุ่มหมู่บ้าน
 6 = จังหวัดและอำเภอ 7 = จังหวัด อำเภอและกลุ่มหมู่บ้าน 8 = ชาย จังหวัดและอำเภอ
 9 = ไม่ทราบเลย

$$X_{cal.}^2 = 41.275, X_{0.01,8}^2 = 20.090$$

ค่า x^2 ที่ได้จากการคำนวณมากกว่าค่าวิกฤติ เป็นผลทำให้ปฏิเสธสมมติฐาน 8.1.3 ที่ว่า กลุ่มหนุ่มสาวมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกันในเรื่องการรับรู้เกี่ยวกับระดับของการกำหนดนโยบายและแผนงานการอนุรักษ์วัฒนธรรม แสดงให้เห็นว่า กลุ่มหนุ่มสาวมีความเห็นสอดคล้องกันเป็นอย่างดีในเรื่องของการรับรู้ดังกล่าว โดยจะรับรู้เฉพาะนโยบายและแผนงานของกลุ่มหนุ่มสาวมากที่สุด รองลงไปได้แก่ การไม่ทราบนโยบายใด ๆ เลย ที่เหลือจะอยู่ในระดับไล่เรียงกันโดยการรับรู้ผสมผสานในระดับสูงจะมีน้อยมาก ดังนั้นพอจะสรุปได้ว่า กลุ่มหนุ่มสาวจะรับรู้นโยบายและแผนงานในระดับของตนเป็นส่วนใหญ่และจะรับรู้นโยบายหลาย ๆ ประการค่อนข้างน้อย นโยบายหลายประการจะรับรู้เฉพาะนโยบายของอำเภอที่กลุ่มหนุ่มสาวเป็นส่วนใหญ่และนโยบายในระดับสูงขึ้นไปจะรับรู้ได้น้อยมาก

4. ลักษณะของวัฒนธรรมไทย ตัวแปรสำคัญเกี่ยวกับลักษณะของวัฒนธรรมไทย มีทั้งหมด 11 ประการดังนี้

ตารางที่ 4

x_1	x_2	x_3	x_4	x_5	x_6	x_7	x_8	x_9	x_{10}	x_{11}
3.44	3.39	2.11	3.29	3.14	2.99	3.74	3.20	2.91	2.49	3.35

x_1 = เสถียรภาพ, x_2 = ความต่อเนื่อง, x_3 = ความเรียบง่าย,
 x_4 = การเรียนรู้, x_5 = ความศรัทธา, x_6 = การตอบสนอง
 x_7 = ความสามัคคี, x_8 = การผสมผสาน, x_9 = การปรับตัว,
 x_{10} = การสร้างสรรค์, x_{11} = การประสานงาน

ตัวแปรทั้งหมดอธิบายได้ดังนี้

- 4.1 เสถียรภาพกลุ่มหนุ่มสาวเห็นว่า ปัจจุบันวัฒนธรรมไทยถูกแทรกแซงจากวัฒนธรรมต่างชาติเป็นอย่างมาก กล่าวได้ว่าวัฒนธรรมไทยขาดเสถียรภาพ
- 4.2 ความต่อเนื่อง กลุ่มหนุ่มสาวเห็นว่า การอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยขาดความต่อเนื่องในการดำเนินงาน
- 4.3 ความเฉียบขาด กลุ่มหนุ่มสาวมีแนวโน้มไม่เห็นด้วยที่ว่า วัฒนธรรมจะต้องมีอำนาจบังคับและการลงโทษที่เด็ดขาดเพื่อให้คนในท้องถิ่นปฏิบัติตาม
- 4.4 การเรียนรู้ กลุ่มหนุ่มสาวเห็นว่า คนในท้องถิ่นยังเรียนรู้วัฒนธรรมของตนเองอย่างบกพร่องและผิวเผิน
- 4.5 ความศรัทธา กลุ่มหนุ่มสาวมีแนวโน้มเห็นว่า วัฒนธรรมไทยยังไม่สามารถสร้างความเลื่อมใสศรัทธาให้กับคนหนุ่มสาวรุ่นใหม่ได้
- 4.6 การตอบสนอง กลุ่มหนุ่มสาวมีแนวโน้มเห็นว่า วัฒนธรรมไทยยังไม่สามารถสนองตอบความต้องการและความสนใจที่แตกต่างกันของบุคคลและกลุ่มบุคคลได้
- 4.7 ความสามัคคี กลุ่มหนุ่มสาวเห็นว่า วัฒนธรรมท้องถิ่นสามารถที่จะสร้างความสมัครสมานสามัคคีให้เกิดขึ้นกับคนในท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี
- 4.8 การผสมผสาน กลุ่มหนุ่มสาวมีแนวโน้มเห็นว่า วัฒนธรรมไทยไม่ควรที่จะไปผสมผสานกับวัฒนธรรมของชาติอื่น
- 4.9 การปรับตัว กลุ่มหนุ่มสาวมีแนวโน้มเห็นว่า ความสามารถในการที่จะเปลี่ยนแปลงหรือปรับตัวของวัฒนธรรมไทยตามสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไปมีอยู่ต่ำ
- 4.10 การสร้างสรรค์ กลุ่มหนุ่มสาวมีแนวโน้มเห็นว่า วัฒนธรรมท้องถิ่นทำให้ท้องถิ่นพัฒนาได้ช้าเพราะไม่ก่อให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- 4.11 การประสานงาน กลุ่มหนุ่มสาวเห็นว่า หน่วยงานของรัฐ เอกชนและประชาชนในท้องถิ่นยังขาดความร่วมมือประสานงานกันในการอนุรักษ์วัฒนธรรม

สำหรับประเด็นที่น่าสนใจก็คือ องค์ประกอบทั้ง 11 ประการนั้น กลุ่มหนุ่มสาวมีความเห็นตรงกันทั้งหมดหรือไม่

ตารางที่ 5

SOV	SS	df	MS	F	p
SSB	16.93	10	1.69	40.31	< 0.01
SSW	3.24	77	0.04		
Total	20.17	87			

ผลที่ได้จากการทดสอบมีความแตกต่างกัน ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐาน 8.2.1 ที่ว่า กลุ่มหนุ่มสาวมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันในเรื่องลักษณะของวัฒนธรรมไทย อย่างไรก็ตาม จากตารางที่ 5 ไม่สามารถมองเห็นภาพขององค์ประกอบทั้ง 11 ประการว่า มีความแตกต่างกันประการใดได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการทดสอบต่อไปโดยใช้ Scheffe multiple comparison test ดังนี้

	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	X ₈	X ₉	X ₁₀
X ₁	—									
X ₂	0.05									
X ₃	1.33**	1.28**								
X ₄	0.15	0.10	-1.18**							
X ₅	0.30	0.25	-1.03	0.15						
X ₆	0.45	0.40	-0.88**	0.30	0.15					
X ₇	-0.30	-0.35	-1.63**	-0.45	-0.60**	-0.75**				
X ₈	0.24	0.19	-1.09**	0.09	-0.06	-0.21	0.54**			
X ₉	0.53**	0.48	-0.80**	0.38	0.23	0.08	0.83	0.29		
X ₁₀	0.95**	0.90**	-0.38	0.80**	0.65**	0.50	1.25**	0.71**	0.42	
X ₁₁	0.09	0.04	-1.24**	-0.06	-0.21	-0.36	0.39	-0.15	-0.44	-0.86**

** หมายถึง มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

จากตารางจะเห็นว่า องค์ประกอบที่แตกต่างจากอันอื่นอย่างชัดเจน จะมีอยู่ 2 ประการคือ ความเจ็บขาด (x_7) และการสร้างสรรค์ (x_{10}) ข้อที่นำพิจารณาก็คือ การสร้างสรรค์ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่กลุ่มหนุ่มสาวมีความเห็นกำกับกันระหว่างเห็นด้วยกับไม่เห็นด้วยนั้น จะไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญกับการตอบสนอง (x_6) และการปรับตัว (x_9) เมื่อเป็นดังนี้ น่าจะเป็นไปได้ว่า ถ้าการตอบสนองและการปรับตัวของวัฒนธรรมไทยมีแนวโน้มที่ดีขึ้นในส่วนของการสร้างสรรค์ก็อาจจะดีขึ้นตามไปด้วย อย่างไรก็ตาม ข้อสรุปที่เห็นพ้องต้องกันระหว่างกลุ่มหนุ่มสาวในเรื่องของวัฒนธรรมไทยก็คือ วัฒนธรรมท้องถิ่นไทยขาดเสถียรภาพ ขาดความต่อเนื่อง การเรียนรู้มีผิวเผิน ไม่สามารถสร้างความศรัทธาได้ การตอบสนองไม่เพียงพอ สร้างความสามัคคีได้ดีมาก ไม่ควรมีการผสมผสาน การปรับตัวค่าและขาดการประสานงานกัน

5. อุปสงค์ของกลุ่มหนุ่มสาวที่มีต่อการอนุรักษ์วัฒนธรรม ตัวแปรเกี่ยวกับอุปสงค์จะมีอยู่ 4 ตัวแปรคือ การรักษา การฟื้นฟู การพัฒนาและการเลียนแบบวัฒนธรรม ข้อมูลที่ได้มีดังนี้คือ

ตัวแปร	การรักษา	การฟื้นฟู	การพัฒนา	การเลียนแบบ
ค่าเฉลี่ย	3.45	3.75	2.55	2.95

จากข้อมูลดังกล่าวอธิบายได้ดังนี้

- 5.1 การรักษาวัฒนธรรม กลุ่มหนุ่มสาวมีความต้องการที่จะรักษาวัฒนธรรมไทยที่มีอยู่ให้คงอยู่ตลอดไปโดยไม่ทำให้ไปผสมผสานกับวัฒนธรรมของชาติอื่น
- 5.2 การฟื้นฟูวัฒนธรรม กลุ่มหนุ่มสาวมีความต้องการที่จะฟื้นฟูวัฒนธรรมไทยที่สูญหายไปให้กลับคืนมาอีก
- 5.3 การพัฒนาวัฒนธรรม กลุ่มหนุ่มสาวมีแนวโน้มเห็นด้วยที่จะพัฒนาวัฒนธรรมไทยโดยอาจไปผสมผสานกับวัฒนธรรมอื่นเพื่อเปลี่ยนแปลงให้ดีขึ้น

5.4 การเลียนแบบวัฒนธรรม กลุ่มหนุ่มสาวมีแนวโน้มไม่เห็นด้วยที่จะเลียนแบบวัฒนธรรมจากชาติที่เจริญแล้ว เช่น อเมริกาและญี่ปุ่น เพื่อสร้างความเจริญให้แก่องค์ถิ่น
ประเด็นที่น่าสนใจก็คือ ความคิดเห็นดังกล่าวแตกต่างกันหรือไม่

ตารางที่ 7

SOV	SS	df	MS	F	p
SSB	6.77	3	2.26	75.33	< 0.01
SSW	0.85	28	0.03		
Total	7.62	31			

ผลจากการทดสอบพบว่า มีความแตกต่างกันระหว่างตัวแปรย่อยของอุปสงค์ เพื่อที่จะทราบให้ชัดเจนว่า ตัวแปรใบบางที่มีความแตกต่างกัน ผู้วิจัยจะทดสอบต่อไปโดยใช้ Scheffe test ดังนี้

ตารางที่ 8

	X_1	X_2	X_3
X_1	—		
X_2	-0.30		
X_3	0.90**	1.20**	
X_4	0.50**	0.80**	-0.40**

** หมายถึง มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

จากตารางจะเห็นได้ว่า การรักษาและการฟื้นฟูวัฒนธรรมจะแตกต่างกันไปจากการพัฒนาและการเลียนแบบวัฒนธรรม และขณะเดียวกันการพัฒนาวัฒนธรรมก็แตกต่างกัน

ต่างไปจากการเขียนแบบวัฒนธรรมอย่างชัดเจน ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า กลุ่มหนุ่มสาวเห็นพ้องต้องกันที่จะรักษาและฟื้นฟูวัฒนธรรมมากกว่าที่จะพัฒนาโดยการผสมผสานวัฒนธรรม และมีแนวโน้มที่ไม่เห็นด้วยกับการเขียนแบบวัฒนธรรมจากชาติอื่น

6. อุปทานของกลุ่มหนุ่มสาวที่มีต่อการอนุรักษ์วัฒนธรรม ตัวแปรย่อยของอุปทานจะมีอยู่ 3 ตัวแปร คือ ความเสียสละ ความช่วยเหลือ และความพอใจ ข้อมูลด้านอุปทานมีดังนี้

ตัวแปร	ความเสียสละ	ความช่วยเหลือ	ความพอใจ
ค่าเฉลี่ย	2.49	3.45	2.36

6.1 ความเสียสละ กลุ่มหนุ่มสาวมีเจตคติค่อนข้างเป็นลบเกี่ยวกับความเสียสละ กล่าวได้ว่า มีแนวโน้มที่จะให้ความสำคัญค่อนข้างน้อยกับการเสียสละในการอนุรักษ์วัฒนธรรม

6.2 ความช่วยเหลือ กลุ่มหนุ่มสาวมีเจตคติเป็นบวกเกี่ยวกับความช่วยเหลือ กล่าวได้ว่ามีความเต็มใจที่จะให้ความช่วยเหลือในการอนุรักษ์วัฒนธรรม

6.3 ความพอใจ กลุ่มหนุ่มสาวมีเจตคติค่อนข้างเป็นลบเกี่ยวกับความพอใจ กล่าวได้ว่า มีแนวโน้มที่จะทำตามความพอใจของตนเองในการปฏิบัติงานหนึ่ง ๆ

ผลของการทดสอบโดยใช้ ANOVA เพื่อดูความแตกต่างระหว่างตัวแปรมีดังนี้

ตารางที่ 9

SOV	SS	df	MS	F	p
SSB	5.66	2	2.83	141.50	< 0.01
SSW	0.43	21	0.02		
Total	6.09	23			

จากตารางจะเห็นได้ว่า มีความแตกต่างกันอย่างชัดเจนระหว่างตัวแปร
 ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐาน 8.2.3 ที่ว่า กลุ่มหนุ่มสาวมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันใน
 เรื่องตัวแปรย่อยของอุปทานในการอนุรักษ์วัฒนธรรม และเพื่อต้องการเปรียบเทียบความ
 แตกต่างระหว่างตัวแปรย่อยจะทดสอบต่อไปโดยใช้ Scheffé test ดังนี้

ตารางที่ 10.

	X_1	X_2
X_1	-	
X_2	-0.96*	
X_3	0.13	1.09**

** หมายถึง มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

ผลการทดสอบพบว่า ความเสียสละกับความพอใจไม่แตกต่างกัน ในขณะที่
 ความช่วยเหลือจะแตกต่างจากทั้งสองอย่างมีนัยสำคัญ สรุปได้ว่า ความช่วยเหลือจะเป็น
 อุปทานที่มีความสำคัญต่อการอนุรักษ์วัฒนธรรม ส่วนความเสียสละและความพอใจของกลุ่ม
 หนุ่มสาวมีแนวโน้มที่จะเป็นอุปสรรคต่อการอนุรักษ์วัฒนธรรม

7. ค่านิยมของกลุ่มหนุ่มสาว ตัวแปรย่อยของค่านิยมจะมีอยู่ 2 ตัวแปรคือ ค่านิยมทาง
 วัตถุกับค่านิยมทางจิตใจ ข้อมูลของค่านิยมทั้ง 2 ประการจะมีดังนี้

ตัวแปร	ค่านิยมทางวัตถุ	ค่านิยมทางจิตใจ
ค่าเฉลี่ย	2.46	3.04

- 7.1 ค่านิยมทางวัตถุ กลุ่มหนุ่มสาวมีแนวโน้มที่จะเห็นด้วยกับค่านิยมทางวัตถุอัน
 เป็นเจตคติในทางลบ

7.2 ค่านิยมทางจิตใจ กลุ่มหนุ่มสาวมีแนวโน้มไปในทางเห็นด้วยกับค่านิยมทางจิตใจ อันเป็นเจตคติทางบวก

ผลการทดสอบความแตกต่างเป็นดังนี้.

SOV	SS	df	MS	F	p
SSB	1.36	1	1.36	68.00	< 0.01
SSW	0.27	14	0.02		
Total	1.63	15			

จากตารางจะเห็นได้ว่า ค่านิยมทางวัตถุกับค่านิยมทางจิตใจแตกต่างกันอย่างชัดเจน ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐาน 8.2.4 ที่ว่า กลุ่มหนุ่มสาวมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันในเรื่องตัวแปรย่อยของค่านิยมในการอนุรักษ์วัฒนธรรม

8. ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของกลุ่มหนุ่มสาว ตัวแปรย่อยด้านประสิทธิภาพจะมีอยู่ด้วยกัน 7 ประการ ดังนี้

ตารางที่ 11

ตัวแปร	x_1	x_2	x_3	x_4	x_5	x_6	x_7
ค่าเฉลี่ย	3.17	3.29	2.72	3.22	2.50	2.80	2.87

x_1 = ความสามารถในการปรับตัว, x_2 = ความพึงพอใจ,

x_3 = การปราศจากความเครียด, x_4 = ความรับผิดชอบ,

x_5 = การได้รับความสนับสนุนจากรัฐ, x_6 = การได้รับความสนับสนุนจากเอกชน,

x_7 = การบรรลุเป้าหมาย,

ตัวแปรทั้งหมดอธิบายได้ดังนี้

- 8.1 ความสามารถในการปรับตัว กลุ่มหนุ่มสาวมีแนวโน้มเห็นว่า กลุ่มมีการปรับตัวให้สอดคล้องกับสภาพของสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปอยู่ตลอดเวลา
- 8.2 ความพึงพอใจ กลุ่มหนุ่มสาวมีความพึงพอใจการปฏิบัติงานของกลุ่มเป็นอย่างมาก
- 8.3 การปราศจากความเครียด กลุ่มหนุ่มสาวมีแนวโน้มเห็นว่า กลุ่มปฏิบัติงานโดยปราศจากความเครียดและความขัดแย้ง
- 8.4 ความรับผิดชอบ กลุ่มหนุ่มสาวมีแนวโน้มเห็นว่าในการทำงานของกลุ่มทุกคนจะมีความรับผิดชอบและตรงต่อเวลาเป็นอย่างมาก
- 8.5 การได้รับความสนับสนุนจากรัฐ กลุ่มหนุ่มสาวมีแนวโน้มไม่เห็นด้วยที่ว่า การทำงานของกลุ่มได้รับการสนับสนุนเป็นอย่างดีจากหน่วยงานของรัฐ
- 8.6 การได้รับความสนับสนุนจากเอกชน กลุ่มหนุ่มสาวมีแนวโน้มเห็นว่าการทำงานของกลุ่มได้รับการสนับสนุนเป็นอย่างดีจากภาคเอกชน
- 8.7 การบรรลุเป้าหมาย กลุ่มหนุ่มสาวมีแนวโน้มเห็นว่ากิจกรรมที่กลุ่มหนุ่มสาวจัดทำขึ้นได้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายทุกครั้ง

ผลการทดสอบ เพื่อดูความแตกต่างของตัวแปรจะมีดังนี้

ตารางที่ 12

SOV	SS	df	MS	F	p
SSB	4.15	6	0.69	13.8	< 0.01
SSW	2.44	49	0.05		
Total	6.59	55			

จากตารางจะเห็นได้ว่า มีความแตกต่างกันระหว่างตัวแปรอย่างชัดเจน ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐาน 8.2.5 ที่ว่า กลุ่มหนุ่มสาวมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันในเรื่องตัวแปรย่อยของประสิทธิผลของกลุ่มหนุ่มสาวในการอนุรักษ์วัฒนธรรม เพื่อที่จะทดสอบให้ชัดเจนขึ้นว่ามีตัวแปรอะไรบ้างที่แตกต่างกัน ผู้วิจัยจะทดสอบโดยใช้ Scheffe test ดังนี้

ตารางที่ 13

	x_1	x_2	x_3	x_4	x_5	x_6
x_1	—					
x_2	-0.12					
x_3	0.45	0.5*				
x_4	-0.05	0.07	-0.5*			
x_5	0.67	0.79	0.22	0.72		
x_6	0.37	0.49	-0.08	0.42	-0.30	
x_7	0.30	0.42	-0.15	0.35	-0.37	-0.07

** หมายถึง มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

จากตารางจะเห็นได้ว่า ตัวแปรที่แตกต่างไปจากตัวอื่นแทบทั้งหมด ได้แก่ การได้รับความสนับสนุนจากรัฐแสดงให้เห็นว่า การทำงานของกลุ่มหนุ่มสาวยังไม่ได้ได้รับความสนับสนุนจากรัฐเท่าที่ควร ที่แตกต่างรองลงไปได้แก่ การปราศจากความเครียด โดยจะแตกต่างอย่างชัดเจนจากความพึงพอใจและความรับผิดชอบ ซึ่งก็เป็นเรื่องปรกติ เพราะที่ใดก็ตามมีความเครียดย่อมแสดงให้เห็นถึงความไม่พึงพอใจและความไม่รับผิดชอบ

เกิดขึ้น ดังนั้นตัวแปรที่กลุ่มหนุ่มสาวเห็นพ้องต้องกันจะได้แก่ ความสามารถในการปรับตัว ความพึงพอใจ ความรับผิดชอบ การได้รับความสนับสนุนจากภาคเอกชน และการบรรลุปเป้าหมาย

9. นโยบายของรัฐ ตัวแปรย่อยของนโยบายมี 3 ตัวแปร คือ รัฐดำเนินการทั้งหมด รัฐให้ความสนับสนุน และท้องถิ่นรับผิดชอบดำเนินการ ข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายมีดังนี้

ตัวแปร	รัฐดำเนินการทั้งหมด	รัฐให้ความสนับสนุน	ท้องถิ่นรับผิดชอบดำเนินการ
คาเฉลี่ย	2.22	3.46	3.49

ข้อมูลข้างต้นอธิบายได้ดังนี้

9.1 รัฐดำเนินการทั้งหมด กลุ่มหนุ่มสาวมีแนวโน้มไม่เห็นด้วยกับการที่รัฐจะเข้ามาดำเนินงานอนุรักษ์วัฒนธรรมทั้งหมด

9.2 รัฐให้ความสนับสนุน กลุ่มหนุ่มสาวเห็นว่าควรรีให้กลุ่มหนุ่มสาวในท้องถิ่นเป็นผู้รับผิดชอบในการอนุรักษ์วัฒนธรรมโดยรัฐบาลเป็นผู้คอยช่วยเหลือสนับสนุน

9.3 ท้องถิ่นรับผิดชอบดำเนินการ กลุ่มหนุ่มสาวเห็นว่าควรรีให้องค์กรประชาชนอันได้แก่ สภาตำบลหรือคณะกรรมการหมู่บ้าน เข้ามารับผิดชอบร่วมกับกลุ่มหนุ่มสาว

ประเด็นต่อไปที่จะทำการทดสอบคือ ตัวแปรทั้งสามแตกต่างกันหรือไม่

ตารางที่ 14

SOV	SS	df	MS9	F	P
SSB	8.41	2	4.21	84.20	< 0.01
SSW	1.08	21	0.05		
Total	9.49	23			

ผลการทดสอบพบว่า มีความแตกต่างระหว่างตัวแปร ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐาน 8.2.6 ที่ว่า กลุ่มหนุ่มสาวมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันในเรื่องตัวแปรย่อยของนโยบายของรัฐในการอนุรักษ์วัฒนธรรม เพื่อต้องการทราบให้ชัดเจนว่าตัวแปรใดบ้างที่มีความแตกต่างหรือสอดคล้องกันจะทำการทดสอบต่อไปโดยใช้ Scheffé test ดังนี้

ตารางที่ 15

	X_1	X_2
X_1	—	
X_2	-1.24**	
X_3	-1.27**	-0.03

** หมายถึง มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

จากตารางจะเห็นได้ว่า นโยบายที่รัฐดำเนินการเองทั้งหมดจะแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญกับนโยบายที่รัฐเป็นผู้คอยช่วยเหลือสนับสนุนและนโยบายที่ให้ท้องถิ่นเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการ แสดงว่ากลุ่มหนุ่มสาวเห็นด้วยที่จะให้มีการกระจายอำนาจมากกว่าการรวบอำนาจดำเนินการ

10. การสนับสนุนจากรัฐ จะวัดจากความสนใจของรัฐที่มีต่อการอนุรักษ์วัฒนธรรม และที่มีต่อกลุ่มหนุ่มสาว ข้อมูลมีดังนี้

ตัวแปร	ความสนใจของรัฐต่อการอนุรักษ์วัฒนธรรม	ความสนใจของรัฐต่อกลุ่มหนุ่มสาว
ค่าเฉลี่ย	2.00	2.18

จากข้อมูลข้างต้น กลุ่มหนุ่มสาวมีแนวโน้มเห็นว่า รัฐไม่ได้ให้ความสนใจต่อการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยและต่อกลุ่มหนุ่มสาวเท่าที่ควร เพื่อต้องการทดสอบว่าตัวแปรทั้งสองแตกต่างกันหรือไม่ ผลการทดสอบเป็นดังนี้

ตารางที่ 16

SOV	SS	df	MS	F	p
SSB	0.14	1	0.14	2.80	N.S.
SSW	0.68	14	0.05		
Total	0.82	15			

จากตารางพบว่า ไม่มีความแตกต่างระหว่างตัวแปรทั้งสอง ดังนั้นจึงไม่สามารถปฏิเสธสมมติฐาน 8.2.7 ที่ว่า กลุ่มหนุ่มสาวมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันในเรื่องตัวแปรย่อยของการสนับสนุนของรัฐในการอนุรักษ์วัฒนธรรมได้ แสดงให้เห็นว่าเท่าที่ยามารัฐบาลไม่ได้ให้การสนับสนุน กับทั้งการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยและกลุ่มหนุ่มสาวเท่าที่ควร

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปออกมาได้ดังนี้

1. ความเห็นส่วนใหญ่เห็นว่า การอนุรักษ์วัฒนธรรมหมายถึง การดำเนินงาน เพื่อให้วัฒนธรรมสามารถอยู่รอดเพื่อเป็นมรดกตกทอดต่อไปได้

2. ความเห็นส่วนใหญ่เห็นว่า วัตถุประสงค์ของการเข้าไปร่วมกิจกรรมกลุ่มหนุ่มสาวก็เพื่อสร้างความสมัครสมานสามัคคีของกลุ่มหนุ่มสาว

3. กลุ่มหนุ่มสาวจะรับนโยบายและแผนงานในระดับของกลุ่มตนเองเป็นส่วนใหญ่ และจะรับนโยบายหลาย ๆ ประการค่อนข้างน้อย นโยบายและแผนงานมากกว่าหนึ่งระดับ กลุ่มหนุ่มสาวจะรับรู้เฉพาะในระดับอำเภอและกลุ่มหนุ่มสาวเป็นส่วนใหญ่ สำหรับนโยบายในระดับสูงขึ้นไปจะรับรู้ได้น้อยมาก

4. ลักษณะของวัฒนธรรมไทยที่เห็นพ้องต้องกันระหว่างกลุ่มหนุ่มสาวได้แก่

4.1 วัฒนธรรมไทยขาดเสถียรภาพ

4.2 วัฒนธรรมไทยขาดความต่อเนื่องในการอนุรักษ์

4.3 วัฒนธรรมไทยมีการเรียนรู้อย่างบกพร่องและผิวเผิน

4.4 วัฒนธรรมไทยยังไม่สามารถสร้างความเลื่อมใสศรัทธาให้กับ

คนหนุ่มสาวรุ่นใหม่ได้

4.5 วัฒนธรรมไทยยังไม่สามารถสนองตอบต่อความต้องการและ

ความสนใจของบุคคลได้คือพอ

4.6 วัฒนธรรมไทยสามารถที่จะสร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นใน

ท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี

4.7 วัฒนธรรมไทยไม่ควรมีการผสมผสานกับวัฒนธรรมอื่น

4.8 วัฒนธรรมไทยมีความสามารถในการเปลี่ยนแปลงหรือการ

ปรับตัวต่ำ

4.9 วัฒนธรรมไทยยังขาดการประสานงานเพื่อการอนุรักษ์

ส่วนที่ยังเห็นแตกต่างกันได้แก่ ความเจ็บช้ำและการสร้างสรรค์ของวัฒนธรรมไทย

5. อุปสงค์ที่มีความสำคัญต่อการอนุรักษ์วัฒนธรรม ได้แก่ ความต้องการที่จะรักษาวัฒนธรรมที่มีอยู่ให้คงอยู่ตลอดไปโดยไม่ไปผสมผสานกับวัฒนธรรมของชาติอื่นและความต้องการที่จะฟื้นฟูวัฒนธรรมไทยที่สูญหายไปให้กลับคืนมาอีกมากกว่าที่จะพัฒนาวัฒนธรรมโดยการผสมผสานกับวัฒนธรรมอื่น และไม่เห็นด้วยกับการเลียนแบบวัฒนธรรมจากชาติที่เจริญแล้ว เพื่อสร้างความเจริญให้แก่ท้องถิ่น

6. อุปทานที่มีความสำคัญต่อการอนุรักษ์วัฒนธรรม ได้แก่ การมีความเต็มใจที่จะช่วยเหลือในการอนุรักษ์วัฒนธรรม อย่างไรก็ตาม ที่ยังเป็นปัญหาก็คือ ความเสียดสีของกลุ่มหนุ่มสาวยังไม่มากพอและกลุ่มหนุ่มสาวยังคงมีความคิดที่จะปฏิบัติงานตามความพอใจของตนเองอยู่ค่อนข้างมาก

7. กลุ่มหนุ่มสาวจะมีค่านิยมทั้งทางวัตถุและจิตใจที่แตกต่างกันอยู่ในกลุ่มเดียวกัน

8. ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของกลุ่มหนุ่มสาวมีแนวโน้มเป็นไปได้ในทางดีโดยเฉพาะในเรื่องความสามารถในการปรับตัว ความพึงพอใจ ความรับผิดชอบ การได้รับความสนับสนุนจากภาคเอกชนและการบรรลุเป้าหมาย สำหรับองค์ประกอบที่ยังเป็นอุปสรรคต่อประสิทธิภาพของกลุ่มหนุ่มสาวได้แก่ ความสนับสนุนจากรัฐที่ยังมีไม่มากพอ

9. นโยบายของรัฐที่กลุ่มหนุ่มสาวเห็นว่า ควรจะเป็นมีอยู่ 2 แนวทาง คือ ควรให้กลุ่มหนุ่มสาวในท้องถิ่นเป็นผู้รับผิดชอบในการอนุรักษ์วัฒนธรรมโดยรัฐบาลเป็นผู้คอยช่วยเหลือสนับสนุน หรือให้องค์กรประชาชนอื่นได้แก่ สภาตำบลหรือคณะกรรมการหมู่บ้านเข้ามารับผิดชอบต่อร่วมกับกลุ่มหนุ่มสาว สำหรับนโยบายที่จะให้รัฐเข้ามาดำเนินงานอนุรักษ์วัฒนธรรมทั้งหมดนั้น กลุ่มหนุ่มสาวมีแนวโน้มไปในทางไม่เห็นด้วย

10. การสนับสนุนจากรัฐ กลุ่มท่่มสาวมีความเห็นว่า เเท่ที่ผ่านมารัฐบาลไม่ได้ให้การสนับสนุนกับการอนุรักษ์วัฒนธรรม และกลุ่มท่่มสาวเเท่ที่ควร.

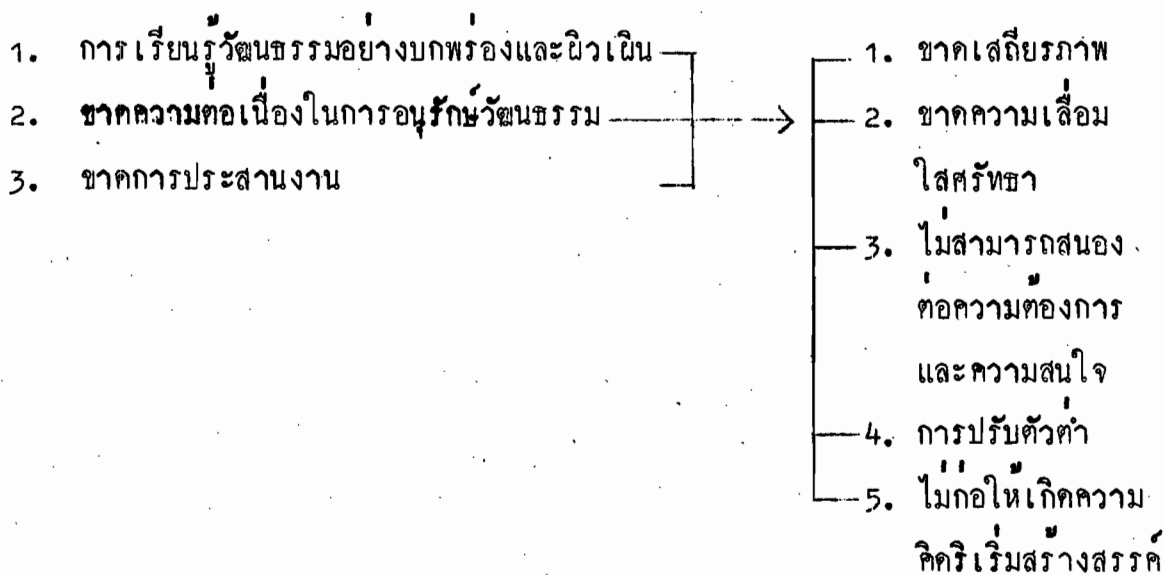
บทที่ 6

บทวิเคราะห์และเสนอแนะ

จากผลของการวิจัยมีประเด็นสำคัญที่จะนำมาวิเคราะห์ เพื่อกำหนดเป็นนโยบายและแผนงานการอนุรักษ์วัฒนธรรมอยู่ 2 ประเด็นคือ ประเด็นปัญหาที่สัมพันธ์กับทัศนคติภาพที่มีอยู่สำหรับการอนุรักษ์วัฒนธรรม

1. ปัญหาการอนุรักษ์วัฒนธรรม จะมีอยู่ 3 ประการ ได้แก่ ปัญหาจากลักษณะของวัฒนธรรมเอง ปัญหาจากกลุ่มหนุ่มสาว และปัญหาจากรัฐ

1.1 ปัญหาจากลักษณะของวัฒนธรรม จากข้อสรุปที่ได้จากการวิจัยจะพบว่า วัฒนธรรมไทยยังมีปัญหาดังจะเห็นได้จากองค์ประกอบบ่งชี้หลายประการ อย่างไรก็ตาม ปัญหาดังกล่าวไม่ได้แยกออกจากกันเป็นอิสระหากแต่ยังมีความสัมพันธ์ระหว่างกันและกันอยู่ ในทัศนะของผู้วิจัยเห็นว่า องค์ประกอบที่นำจะเป็นฐานของปัญหามีอยู่ 3 ประการคือ การเรียนรู้วัฒนธรรมอย่างบกพร่องและผิวเผิน, ขาดความต่อเนื่องในการอนุรักษ์ และขาดการประสานงาน ซึ่งองค์ประกอบทั้งสามจะก่อให้เกิดปัญหาอื่น ๆ ตามมาดังแผนภาพ

เหตุผลที่ผู้วิจัยเห็นว่าปัญหาทั้งสามประการเป็นบ่อเกิดของปัญหาอื่น ๆ นั้น ก็เนื่องมาจากองค์ประกอบของการเรียนรู้ที่สมบูรณ์นั้น จะได้แก่ ปริยัติ (การแสวงหา ความรู้ความเข้าใจ) ปฏิบัติ (การลงมือกระทำและปฏิบัติ (การกระทำอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ได้รับผลที่มุ่งหมาย) หมายความว่า ในการกระทำกิจกรรมครอบนุรักษ์วัฒนธรรม ให้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพนั้น จำเป็นที่จะต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของ วัฒนธรรมหนึ่ง ๆ อย่างแท้จริงไม่ใช่เรียนรู้แต่เพียงผิวเผิน ทั้งนี้เพื่อให้การปฏิบัติเป็นไป อย่างถูกต้องตรงตามเนื้อหาสาระของแต่ละวัฒนธรรมไม่ใช่ดำเนินการในลักษณะของ "สักแต่ว่าทำ" หรือ "ทำแบบฉาบฉวย" โดยการกระทำดังกล่าวจะต้องเป็นไปอย่างต่อเนื่องจนกระทั่งบรรลุเป้าหมายที่ได้วางไว้ อย่างไรก็ตามงานอนุรักษ์วัฒนธรรมเป็นงาน ใหญ่ไม่สามารถกระทำได้เพียงลำพัง ดังนั้นการประสานงานจึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ ด้วยเหตุนี้ การเรียนรู้ ความต่อเนื่อง และการประสานงานจึงเป็นพื้นฐานที่มีความสำคัญ สำหรับการอนุรักษ์วัฒนธรรม

ถึงแม้พอจะกล่าวเป็นนัยได้ว่า องค์ประกอบทั้งสามน่าจะจะเป็นบ่อเกิดที่สำคัญ ขององค์ประกอบด้านขวามือก็ไม่ได้หมายความว่า ถ้าแก้ไขเพียงแต่องค์ประกอบด้านซ้าย มือแล้วก็จะทำให้ปัญหาต่าง ๆ หดหายไป ทั้งนี้เพราะตัวแปรอื่น ๆ ที่จะเข้ามามีผลกระทบยังมีอยู่อีกมาก สิ่งที่ผู้วิจัยเน้นก็คือ การวางน้ำหนักความสำคัญของปัญหาที่จะต้องแก้ไข ในลำดับสูงก็คือ ปัญหาทั้ง 3 ประการ โดยจะต้องมีการกำหนดนโยบายและวางแผนการ แก้ไขระยะยาว ส่วนปัญหาอีก 5 ประการด้านขวานั้น จะให้น้ำหนักความสำคัญในลำดับ รองลงมาโดยจัดทำเป็นแผนเสริมซึ่งจะได้เสนอแนะต่อไป

1.2 ปัญหาจากกลุ่มหนุ่มสาว ได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับอุปทานและค่านิยม ทางวัตถุ ปัญหาด้านอุปทานจะเป็นเรื่องของความเสียดสีและความพอใจ ความเสียดสี ของกลุ่มหนุ่มสาวค่อนข้างจะเป็นไปในทางลบ ดังจะเห็นได้จากกลุ่มหนุ่มสาวมีความคิดเห็น ในเรื่องดังกล่าวอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจมากนัก ไม่ว่าจะเป็นการเสียดสีทรัพย์สินเงิน ทอง หรือร่างกายในการทำงานโดยไม่ได้ผลประโยชน์ตอบแทน ส่วนความพอใจนั้นกลุ่ม

หนุ่มสาวก็ยังคงลักษณะตามลำพังเพศของไทยที่ว่า "ทำได้ตามใจคือไทยแท้" อยู่เหมือนเดิม สำหรับค่านิยมทางวัตถุก็เช่นกัน กลุ่มยังคงมีแนวโน้มไปในทางวัตถุค่อนข้างมาก อาทิเช่น เป้าหมายที่กลุ่มภาคภูมิใจมากก็คือ การได้รับรางวัลชนะเลิศจากการประกวดกิจกรรมในงานประเพณีต่าง ๆ และหมู่บ้านพัฒนา ก็คือหมู่บ้านที่มีความสะอาด มีไฟฟ้า ประปา และถนนไปมาสะดวก เป็นต้น เมื่อเป็นดังนี้ปัญหาทั้งด้านอุปทานและค่านิยมทางวัตถุก็จะมีผลคล้ายคลึงกัน กล่าวคือ จะมีแนวโน้มไปทางนิยมวัตถุมากขึ้น ซึ่งก็ไม่ใช่เป็นเรื่องที่น่าแปลกใจ ทั้งนี้เพราะอิทธิพลจากการพัฒนาแบบทุนนิยมได้เข้ามาครอบงำความรู้สึกนึกคิดของคนไทยค่อนข้างมาก ดังจะเห็นได้จากแผนพัฒนาฯ ทั้ง 6 ฉบับได้ให้ความสำคัญกับอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและการเพิ่มของรายได้ประชาชาติ อยู่ในอันดับสูงสุด เมื่อบุคคลที่กำหนดนโยบายระดับชาติมีแนวโน้มทางวัตถุ ชาวบ้านโดยทั่วไปย่อมหลีกเลี่ยงจากการครอบงำได้ยาก โครงการสร้างงานชนบทได้เป็นตัวเร่งที่สำคัญในการตอกย้ำค่านิยมทางวัตถุให้แพร่กระจายได้อย่างกว้างขวางและรวดเร็วมากขึ้น เมื่อถนนถูกตัดเข้าหมู่บ้านชนบทก็เริ่มเปลี่ยนไป สภาพการสูญสลายของการพึ่งพาตนเองเกิดขึ้นจากอิทธิพลของระบบตลาด และระบบเงินตราซึ่งเข้าไปกำหนดทุกปัจจัยที่จำเป็นต่อการดำรงชีพ รวมทั้งวิถีชีวิตของชาวบ้าน บ้านแต่เดิมไม่เคยมีรั้วหรือมีรั้วกินได้ กลับกลายเป็นรั้วคอนกรีตหรือรั้วลวดหนามหรือรั้วไม้ที่กั้นอย่างมิดชิดเสมือนคอกสัตว์ เพื่อไม่ให้หนีเด็ดรอดออกมาสู่โลกภายนอกได้ วัฒนธรรมประเพณีที่ดีงามเกี่ยวกับการดำรงชีพ* ถูกระบบธุรกิจเข้าแทรกแซงทำลายคุณค่าลงไปเรื่อย ๆ ซึ่งเป็นแนวโน้มที่น่าเป็นห่วง

1.3 ปัญหาจากรัฐ ประเด็นนี้กลุ่มหนุ่มสาวเห็นว่าเท่าที่ผ่านมารัฐไม่ได้ให้ความสนใจและให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์วัฒนธรรมเท่าที่ควร และยังขาดการร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานของรัฐ เอกชน และประชาชนในท้องถิ่นอยู่ค่อนข้างมาก

* ได้แก่ ประเพณีลงแขกในคำถามขอ 30 จากการสอบถามกลุ่มหนุ่มสาวโดยเฉพาะผู้ที่อยู่ในช่วงอายุ 15-20 ปี ส่วนใหญ่จะไม่รู้จักประเพณีลงแขกเลย

นอกจากนี้ ถ้าพิจารณาในเรื่องของการรับรู้เกี่ยวกับนโยบายและแผนการดำเนินงานอนุรักษ์วัฒนธรรมแล้ว จะเห็นได้ว่า กลุ่มหนุ่มสาวจะรับรู้เฉพาะนโยบายในกลุ่มของตนเป็นส่วนใหญ่ในระดับที่สูงขึ้นไปจะรู้เฉพาะระดับอำเภอ ส่วนระดับอื่น ๆ จะรู้น้อยมาก จากนี้แสดงให้เห็นว่ายังขาดการโฆษณาประชาสัมพันธ์หรือยังขาดการเชื่อมโยงนโยบายในระดับต่าง ๆ อยู่

2. ศักยภาพที่มีอยู่สำหรับการอนุรักษ์วัฒนธรรม เพื่อให้การแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมดังกล่าวมาแล้วสมบูรณ์มากขึ้น การพิจารณาศักยภาพของกลุ่มหนุ่มสาวเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ จากผลการวิจัยพบว่าศักยภาพที่มีอยู่แบ่งออกได้เป็น 3 ประการคือ ภาวะอนุรักษ์นิยม ความสามัคคี และประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของกลุ่มหนุ่มสาว

2.1 ภาวะอนุรักษ์นิยม จะพิจารณาได้จากความหมายของการอนุรักษ์วัฒนธรรม ผู้วิจัยได้กำหนดค่าตามจาก Conservative ไปยัง Radical ดังนี้ การดำเนินงานเพื่อให้วัฒนธรรมอยู่รอดเป็นมรดกตกทอดต่อไป-การปฏิบัติตามระเบียบประเพณีของสังคม → การจัดงานและการละเล่นตามประเพณี → การป้องกันการแทรกแซงหรือการต่อต้านวัฒนธรรมจากต่างชาติ (หรืออาจจะพิจารณาเรียงลำดับจาก Radical → Conservative ก็ได้) ผลจากการวิจัยพบว่ากลุ่มหนุ่มสาวมีแนวคิดอนุรักษ์นิยมสูงสุดและเรียงลำดับลดหลั่นลงไปเรื่อย ๆ จากอนุรักษ์นิยมไปยังความรุนแรง จากนั้นแสดงให้เห็นว่าพลังของกลุ่มหนุ่มสาวส่วนใหญ่มีแนวโน้มไปในทางอนุรักษ์นิยม ซึ่งจะเป็นฐานที่สำคัญต่อการพัฒนาวัฒนธรรมไทย

2.2 ความสามัคคี จะพิจารณาได้จากวัตถุประสงค์ของการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มหนุ่มสาวกับลักษณะของวัฒนธรรมไทย จากวัตถุประสงค์จะเห็นได้ชัดเจนในตารางที่ 2 ซึ่งมีผู้ตอบเกี่ยวกับความสมัครสมานสามัคคีอยู่ในลำดับแรกโดยมีหนุ่มสาวที่ตอบข้อนี้ 547 คน คิดเป็นประมาณร้อยละ 70 ของกลุ่มหนุ่มสาวทั้งหมด ในส่วนของลักษณะวัฒนธรรมไทย กลุ่มหนุ่มสาวมีความเห็นว่าวัฒนธรรมไทยสามารถที่จะสร้างความสามัคคีได้เป็นอย่างดี ด้วยเหตุนี้จึงเห็นได้ว่าทั้งความสามัคคีของกลุ่มหนุ่มสาวและความ

สามัคคีอันเนื่องมาจากลักษณะของวัฒนธรรมไทยจะเป็นฐานของการอนุรักษ์วัฒนธรรมได้เป็นอย่างดี

2.3 ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของกลุ่มหนุ่มสาว จากผลของการวิจัย กลุ่มหนุ่มสาวจะมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับค่อนข้างดี ทั้ง ๆ ที่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐไม่มากเท่าที่ควร ซึ่งสิ่งนี้ก็จะ เป็นฐานที่สำคัญอีกประการหนึ่งสำหรับการอนุรักษ์วัฒนธรรม

ดังนั้นพอจะกล่าวได้ว่า กลุ่มหนุ่มสาวมีศักยภาพที่ดีสำหรับการอนุรักษ์วัฒนธรรม และถ้าพิจารณาจากเกณฑ์ภาวะความเป็นสถาบัน (institutionalization) ของฮันติงตัน^{54/} แล้วกลุ่มหนุ่มสาวจะมีภาวะความเป็นสถาบันอยู่ในระดับที่ดี ซึ่งภาวะความเป็นสถาบันจะวัดได้จากตัวแปร 4 คู่ด้วยกันคือ

1. Adaptability - Rigidity หมายความว่า กลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง จะดำรงคงอยู่ได้กลุ่มนั้นจะต้องมีความยืดหยุ่นปรับตัวในระดับสูงและมีความแข็งแกร่งอยู่ในระดับต่ำ สำหรับดัชนีวัดตัวแปรคู่นี้จะใช้ระยะเวลาขอการดำรงคงอยู่ในสภาวะแวดล้อมกับการปฏิบัติงานเพื่อสนองตอบต่อความต้องการของสังคม

จากตัวแปรคู่นี้ กลุ่มหนุ่มสาวจะมีการปรับตัวอยู่ในระดับค่อนข้างดี กล่าวคือ เมื่อพิจารณาในแง่ของระยะเวลา กลุ่มหนุ่มสาวได้มีการรวมกลุ่มกันอย่างเป็นระเบียบมาเป็นเวลาประมาณ 20 ปี ส่วนหน้าที่ในการปฏิบัติงานจะพิจารณาได้จากกิจกรรมที่กลุ่มหนุ่มสาวได้จัดตั้งติดต่อกันมาเป็นระยะเวลาอันยาวนานโดยการจัดกิจกรรมดังกล่าวจะมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติกิจกรรมอยู่ในระดับค่อนข้างดี

2. Complexity - Simplicity หมายความว่า กลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง จะดำรงคงอยู่ได้กลุ่มนั้นจะต้องมีความสลับซับซ้อนสูงและจะต้องไม่มีการรวมตัวกันในลักษณะง่าย ๆ ที่ไม่ซับซ้อน ตัวแปรคู่นี้จะพิจารณาได้จากการจัดองค์การและการจำแนก

54/

S.P. Huntington, Political Order in Changing Societies

(New Haven : Yale University Press, 1968), pp. 12-24.

หน้าที่ในการปฏิบัติงาน สำหรับกลุ่มหนุ่มสาวได้มีการจัดองค์การและจำแนกหน้าที่ในการปฏิบัติงานเอาไว้ในระดับค่อนข้างดี โดยจัดแบ่งออกเป็น ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ เลขานุการ เหรัญญิก นายทะเบียน ปฏิคม ประชาสัมพันธ์ ฝ่ายการศาสนา ฝ่ายวัฒนธรรม ประเพณี ฝ่ายจัดหาทุน ฝ่ายกีฬา ฝ่ายบันเทิง ฝ่ายสังคมสงเคราะห์ ฝ่ายส่งเสริมอาชีพ ฝ่ายส่งเสริมการศึกษา ฝ่ายพัฒนา และได้จัดให้มีคณะกรรมการกลางขึ้นมาอีกคณะหนึ่ง ซึ่งการจัดองค์การดังกล่าวจะอยู่ในระดับค่อนข้างดี

3. *Autonomy - Subordination* หมายความว่า กลุ่มใดกลุ่มหนึ่งจะดำรงอยู่ได้ กลุ่มนั้นจะต้องมีอิสระในการดำเนินงานไม่ตกเป็นเครื่องมือหรืออยู่ภายใต้อิทธิพลหรือดำเนินงานตามคำสั่งของบุคคลหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ในประการนี้ กลุ่มหนุ่มสาวจะมีความเป็นอิสระในการดำเนินงานสูง ทั้งนี้เนื่องจากการรวมกลุ่มเกิดขึ้นมาจากความศรัทธาโดยใช้พุทธศาสนาเป็นหลักในการดำเนินงานและมีการดำเนินกิจกรรมด้านอนุรักษ์วัฒนธรรมเป็นสำคัญ ซึ่งลักษณะประการนี้จะแตกต่างไปจากกลุ่มพลังอื่น ๆ อาทิเช่น ลสชบ., ทสปช., กนช., ฯลฯ ที่มีการจัดตั้งกลุ่มขึ้นมาเพื่อดำเนินงานตามคำสั่งของบุคคลที่มีอิทธิพลในสังคมเป็นหลัก

4. *Coherence - Disunity* หมายความว่า กลุ่มใดกลุ่มหนึ่งจะดำรงคงอยู่ได้กลุ่มนั้นจะต้องมีความสมัครสมานสามัคคีอยู่ในระดับสูงและมีความแตกต่างอยู่ในระดับต่ำ ในประการนี้ผลจากการวิจัยได้ยืนยันให้เห็นชัดว่ากลุ่มหนุ่มสาวมีความสมัครศึกันอยู่ในระดับค่อนข้างสูง

จากประเด็นปัญหาและศักยภาพตามที่กล่าวมาข้างต้นจะสามารถนำมากำหนดเป็นนโยบายและแผนงานที่สำคัญได้ 3 ประการคือ

1. นโยบายและแผนงานสู้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อขจัดและป้องกันปัญหาในการอนุรักษ์วัฒนธรรม
2. นโยบายและแผนงานเสริม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะพัฒนาและเสริมพื้นฐานของการอนุรักษ์วัฒนธรรม

3. นโยบายและแผนงานสร้าง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาศักยภาพของบุคคลและกลุ่มบุคคลในการอนุรักษ์วัฒนธรรม

ข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยจะได้เสนอแนะเชิงนโยบายโดยเรียงลำดับการนำเสนอตั้งต่อไปนี้ คือ เจตนารมณ์ ความหมาย และลักษณะของวัฒนธรรม นโยบายการอนุรักษ์วัฒนธรรม แผนงานอนุรักษ์วัฒนธรรม และแนวทางการดำเนินงานเพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรม

1

เจตนารมณ์

หากความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้มีการหลั่งไหลของวัฒนธรรมจากต่างชาติเข้ามาเป็นอย่างมาก และวัฒนธรรมเหล่านี้ก็ได้แพร่กระจายเข้าไปสู่ชุมชนต่าง ๆ ทั้งเมืองและชนบท ดังนั้นจึงเป็นที่น่าวิตกว่า วัฒนธรรมอันดีงามของชาติไทย ซึ่งได้ตกทอดกันมาแต่ในอดีตจะต้องสูญหายไปถ้าปล่อยให้เป็นไปตามยถากรรม โดยไม่ช่วยกันทำนุบำรุงรักษาวัฒนธรรมไทยให้ดำรงคงอยู่ต่อไป วัฒนธรรมเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งสำหรับความมั่นคงของชาติ ดังนั้นเพื่อให้สังคมไทยมีเสถียรภาพและมีแบบแผนการดำรงชีวิตที่สอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว การกำหนดนโยบาย แผนงาน และแนวทางในการดำเนินงานเพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรมจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ

2

ความหมายของการอนุรักษ์วัฒนธรรมและลักษณะของวัฒนธรรม

2.1 วัฒนธรรมเป็นวิถีทางหรือแบบแผนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตของคนในสังคม ดังนั้นการอนุรักษ์วัฒนธรรมจึงหมายถึง การดำเนินงานเพื่อให้วัฒนธรรมสามารถอยู่รอดเพื่อเป็นมรดกตกทอดต่อไปได้

2.2 วัฒนธรรมเป็นเอกลักษณ์ของชาติซึ่งช่วยให้ประชาชนในชาติมีความรู้สึกเป็นพวกเดียวกัน ดังนั้นวัฒนธรรมจึงต้องสามารถต้านทานการแทรกแซงจากวัฒนธรรมต่างชาติได้

2.3 วัฒนธรรมเป็นกรอบหรือแนวทางสำหรับการประพฤติปฏิบัติของประชาชนในสังคมที่ได้มีการถ่ายทอดสืบต่อกันมาอย่างสม่ำเสมอ

2.4 วัฒนธรรมแต่ละวัฒนธรรมจะมีรูปแบบ เนื้อหาสาระ ตลอดจนบทบาทและหน้าที่แตกต่างกันไป ซึ่งสมควรจะได้มีการเรียนรู้และเสริมสร้างความเข้าใจกันอย่างจริงจัง เพื่อให้เกิดความซาบซึ้งในวัฒนธรรมอันจะนำไปสู่การธำรงรักษาอย่างถูกต้อง

2.5 วัฒนธรรมเป็นสิ่งยึดเหนี่ยวทางจิตใจและเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะช่วยชักนำให้สมาชิกในสังคมได้ประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ดีงาม และตระหนักในคุณค่าของวัฒนธรรม

2.6 วัฒนธรรมเป็นวิถีทางการดำเนินชีวิตในลักษณะต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม ซึ่งจะช่วยตอบสนองต่อความต้องการและความสนใจที่แตกต่างกันของสมาชิกในสังคมได้ รวมทั้งอาจช่วยป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นมาได้

2.7 วัฒนธรรมเป็นเครื่องมือสำหรับสร้างเสริมความสมัครสมานสามัคคีของประชาชน ซึ่งจะก่อให้เกิดการรวมพลังเพื่อธำรงรักษาความมั่นคงของชาติ

2.8 วัฒนธรรมอาจมีการสังสรค์วัฒนธรรม (acculturation) หรือการกลืนกลายวัฒนธรรม (assimilation) ได้อันเนื่องจากการขยายตัวและการแพร่กระจายอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยี ซึ่งถ้าสมาชิกในสังคมยอมรับและยึดถือเป็นแนวปฏิบัติร่วมกันก็ย่อมถือได้ว่าเป็นวัฒนธรรมของสังคมนั้น

2.9 สภาพแวดล้อมมีอิทธิพลอย่างมากต่อวัฒนธรรม เมื่อใดก็ตามที่มีการประดิษฐ์คิดค้นหรือสร้างสรรค์สิ่งใหม่ก็อาจจะส่งผลทำให้วัฒนธรรมเดิมสูญสลายได้ ดังนั้นการจะรักษาวัฒนธรรมเดิมให้คงอยู่ต่อไปจึงจำเป็นต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมนั้นให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป

2.10 วัฒนธรรมหนึ่ง ๆ จะดำรงคงอยู่ได้ การประสานงานเพื่อการ
ธำรงรักษาและพัฒนาวัฒนธรรมเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องดำเนินการอย่างจริงจัง

เหตุผลของการ เสนอแนะ การจะดำเนินการอนุรักษ์วัฒนธรรมจำเป็นที่จะต้องทราบว่า
การอนุรักษ์นั้นกระทำไปเพื่ออะไร และลักษณะของวัฒนธรรมมีอะไรบ้าง ทั้งนี้เพื่อจะได้
ทราบอย่างชัดเจนว่าลักษณะใดของวัฒนธรรมที่มีปัญหาแทนที่จะกล่าวกันลอย ๆ แต่เพียง
ว่า วัฒนธรรมมีปัญหาซึ่งคลุมเคลือไม่ชัดเจน ผลลัพธ์ที่ได้จากการนี้จะนำไปสู่การกำหนด
แนวทางแก้ไขปัญหาที่ชัดเจนแน่นอนมากขึ้น ซึ่งลักษณะของวัฒนธรรมที่เสนอแนะจะเป็น
ข้อสรุปที่ได้มาจากความเห็นพ้องต้องกันของตัวอย่างในการวิจัย

3

นโยบายการอนุรักษ์วัฒนธรรม

1. นโยบายสู่

1.1 ส่งเสริมและเผยแพร่วัฒนธรรมในทุกด้านเพื่อให้ประชาชนมีความรู้ ความ
เข้าใจ และตระหนักในคุณค่าและความสำคัญของวัฒนธรรม

1.2 ให้มีการรณรงค์และปฏิบัติการเกี่ยวกับการอนุรักษ์วัฒนธรรมอย่างจริงจัง
และต่อเนื่อง

1.3 สนับสนุนและส่งเสริมให้มีการประสานงานกันอย่างใกล้ชิดระหว่างหน่วย
งานของรัฐที่ดำเนินงานด้านวัฒนธรรม รวมตลอดทั้งการประสานงานกับภาคเอกชนเพื่อ
อนุรักษ์วัฒนธรรม

เหตุผลของการ เสนอแนะ เพื่อแก้ไขปัญหาหลักเกี่ยวกับการเรียนรู้วัฒนธรรมอย่างบก
พร่องและฉิวเฉียด การขาดความต่อเนื่องในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและการขาดการประ
สานงาน

2. นโยบายเสริม

2.1 ส่งเสริมให้มีการศึกษา ค้นคว้า และวิจัยเกี่ยวกับวัฒนธรรมเพื่อสร้างรักษา ปลูกฝัง พัฒนา และถ่ายทอดสืบต่อไปให้เป็นมรดกของชาติ

2.2 ส่งเสริมการเปรียบเทียบวัฒนธรรมและการส่งเสริมอาชีพด้านศิลปกรรม

2.3 สนับสนุน ส่งเสริม และเผยแพร่กิจกรรมและกิจกรรมทางศาสนาเพื่อให้ เป็นหลักสำหรับการดำเนินชีวิตของประชาชนในสังคม

เหตุผลของการเสนอแนะ เพื่อเสริมการแก้ไขปัญหาหลักและแก้ไขปัญหารอง ได้แก่ การขาดเสถียรภาพ การขาดความเลื่อมใสศรัทธา ไม่สามารถสนองตอบต่อความต้องการ การปรับตัวต่ำ และการไม่ก่อให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

3. นโยบายสร้าง

3.1 สร้างความเสียสละการทำงานเป็นหมู่คณะและค่านิยมทางจิตใจให้เกิดขึ้น ในหมู่ประชาชนโดยการสละประโยชน์ส่วนน้อยของตนเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม

3.2 ส่งเสริมและพัฒนาองค์กรประชาชนและกลุ่มหนุ่มสาวให้เข้ามามีส่วนรวมในการอนุรักษ์วัฒนธรรมเพิ่มมากขึ้น

เหตุผลของการเสนอแนะ เนื่องจากกลุ่มหนุ่มสาวเป็นกลุ่มที่รวมตัวกันเพื่อกระทำกิจกรรมด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรมในภาวะการณ์ที่วัฒนธรรมไทยค่อนข้างจะมีปัญหาและเยาวชนไทยมีแนวโน้มที่จะหันเหไปจากวัฒนธรรมดั้งเดิม ดังนั้นปัญหาที่เกิดกับกลุ่มหนุ่มสาวน่าจะมีผลกระทบกว้างไกลต่อการอนุรักษ์วัฒนธรรม ปัญหาที่พบก็คือ ความเสียสละ และการทำงานเป็นหมู่คณะยังอยู่ในระดับที่ไม่น่าพึงพอใจนัก นอกจากนี้การส่งเสริมให้มีการกระจายอำนาจลงไปที่ส่วนล่าง คือองค์กรประชาชนและกลุ่มหนุ่มสาว น่าจะมีผลทำให้การอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยมีสภาพที่ดีขึ้น

แผนงานอนุรักษ์วัฒนธรรม

1. แผนงานสู่

1.1 แผนงานวัฒนธรรมในระบบสถาบัน

1.1.1 ระบบโรงเรียน

- ก. แผนงานปลูกฝังเรื่องวินัย
- ข. แผนงานปลูกฝังอบรมเด็กและเยาวชนให้มีจริยธรรมโดยให้มีการเรียนศาสนธรรมในทุกระดับ
- ค. แผนงานปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนประกอบกิจกรรมทางศาสนาตามจารีตประเพณีและในวันสำคัญทางศาสนาประจำสัปดาห์
- ง. แผนงานปลูกฝังศิลปวัฒนธรรมไทย

1.1.2 ระบบราชการและหน่วยงานเอกชน

- ก. แผนงานส่งเสริมและปฏิบัติกรเรื่องวินัย
- ข. แผนงานส่งเสริมและเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐและพนักงานเอกชน
- ค. แผนการประสานงานระหว่างหน่วยงานทั้งค่านโยบายและค่านปฏิบัติกร

1.2 แผนงานวัฒนธรรมนอกระบบสถาบัน ได้แก่ การวางแผนงานสำหรับประชาชน

- ก. แผนงานรณรงค์และปฏิบัติกรเรื่องวินัย
- ข. แผนงานรณรงค์และปฏิบัติกรเรื่องศิลปวัฒนธรรม
- ค. แผนงานรณรงค์และปฏิบัติกรเรื่องกรประกอบกิจกรรมทางวัฒนธรรมตามจารีตประเพณีและการประกอบกิจกรรมทางศาสนาในวันสำคัญทางศาสนาประจำสัปดาห์

เหตุผลของการเสนอแนะ การเสนอแนะแผนงานข้างต้น เพื่อแก้ปัญหาตามนโยบายรัฐ โดยจะดำเนินการใน 3 ระดับ คือ ระดับโรงเรียน ระดับหน่วยงานของรัฐและเอกชน และระดับประชาชน แผนงานจะมี 3 ประเภทโดยสอดคล้องกันกับระดับคือ ระดับโรงเรียน จะใช้แผนการปลูกฝัง (indoctrination) ระดับหน่วยงานของรัฐและเอกชน จะใช้แผนการส่งเสริม (booster plan) และระดับประชาชนจะใช้แผนการรณรงค์ (campaign plan) ทั้งนี้เนื่องจากในระดับโรงเรียนจะเป็นการศึกษาในระบบที่มีการเรียนการสอนเป็นไปตามระเบียบกฎเกณฑ์ และเด็กในวัยศึกษาเล่าเรียนจะยังไม่ได้ประกอบอาชีพการงาน ดังนั้นการปลูกฝังให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมน่าจะทำได้ง่ายกว่าระดับอื่น ๆ สำหรับในระดับหน่วยงานของรัฐและเอกชนจะใช้แผนการส่งเสริมเข้ามาแทนที่ ทั้งนี้เนื่องจากผู้ที่เข้ามาทำงานในหน่วยงานจะผ่านการปลูกฝังตั้งแต่ออยู่ในระบบโรงเรียนมาแล้ว ดังนั้นการย้ำให้เห็นความสำคัญของวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่องน่าจะเป็นการเพียงพอ ส่วนประชาชนนั้นเนื่องจากมีจำนวนมากและอยู่กันอย่างกระจัดกระจายการใช้วิธีการรณรงค์จะเป็นทางเลือกที่ดีกว่า

2. แผนงานเสริม

2.1 แผนงานวิจัยและค้นคว้า โดยให้มีการศึกษา ค้นคว้า และวิจัยในเรื่องของวัฒนธรรมทั้งทางวัตถุ จิตใจ และแบบแผนในการดำเนินชีวิต ทั้งนี้เพื่อจะได้นำผลการวิจัยมาชำระรักษา พิถีพิถัน และพัฒนาวัฒนธรรมในส่วนที่จะเกิดประโยชน์ต่อบ้านเมือง

2.2 แผนงานประชาสัมพันธ์เปรียบเทียบวัฒนธรรม เพื่อให้ประชาชนได้ทราบถึงผลดีและผลเสียระหว่างวัฒนธรรมไทยกับวัฒนธรรมต่างชาติ อันจะนำไปสู่การเลือกปฏิบัติที่ถูกต้อง ทั้งนี้เพราะคนเรามีแนวโน้มที่จะรับเอาของใหม่มากกว่าของเก่าอยู่แล้ว วัฒนธรรมต่างชาติที่นำมาซึ่งความทันสมัยแต่ไม่ส่งเสริมการพัฒนา ย่อมมีอันตรายมากกว่าวัฒนธรรมดั้งเดิม การเปรียบเทียบให้เห็นแต่เริ่มแรกน่าจะเป็นการดีกว่าที่จะรอให้เกิดปัญหาแล้วจึงตามแก้ไขกันในลักษณะของ "วัวหายจึงล้อมคอก"

2.3 แผนงานสนับสนุนและส่งเสริมการผลิตและการใช้ผลผลิตทางศิลปกรรมพื้นบ้าน
 ทั้งนี้เพื่อเผยแพร่ศิลปแบบไทยให้เป็นที่รู้จักกันทั่วไป ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ อีกทั้ง
 ทั้งยังเป็น การเพิ่มรายได้ให้เกิดขึ้นควบคู่กันไปด้วย

2.4 แผนงานส่งเสริมและเผยแพร่พุทธศาสนาทั้งด้านปริยัติ ปฏิบัติ และปฏิเวธ

เหตุผลของการเสนอแนะ การวิจัยและค้นคว้าจะทำให้ทราบถึงปัจจัยที่เป็นสาเหตุ ผล
 กระทั่งที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ฯลฯ ซึ่งจะทำให้สามารถแสวงหาแนวทางแก้ไขได้ถูกต้องต่อ
 ไป การเปรียบเทียบวัฒนธรรมและการส่งเสริมศิลปกรรมพื้นบ้านจะทำให้เกิดความรู้สึก
 ในความคิดสร้างสรรค์ของคนไทย อันจะส่งผลทำให้เกิดความภาคภูมิใจและเกิดความรัก
 ห่วงแหนศิลปวัฒนธรรมของไทย ในส่วนของศาสนาก็เช่นกัน การศึกษาทั้งทฤษฎีและการ
 ปฏิบัติจะทำให้ประชาชนเกิดความรู้สึกทั้งนี้เนื่องจากพุทธศาสนาสามารถที่จะตอบสนอง
 ต่อความต้องการและสามารถปรับให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปได้เป็นอย่างดี

3. แผนงานสร้าง

3.1 แผนงานสร้างค่านิยมพื้นฐานในการพัฒนา ค่านิยมดังกล่าวได้แก่ ความเสีย
 สละ การทำงานเป็นหมู่คณะ การพึ่งตนเอง ความซื่อสัตย์และความมัธยัสถ์

3.2 แผนงานส่งเสริมและพัฒนา กลุ่มหนุ่มสาว โดยมีเป้าหมายเพื่อให้มีการจัดตั้ง
 กลุ่มหนุ่มสาวขึ้นตามท้องถิ่นต่าง ๆ อันจะเป็นพลังที่สำคัญในการอนุรักษ์วัฒนธรรมให้ดำรง
 คงอยู่ต่อไป

3.3 แผนงานพัฒนาบทบาทองค์กรประชาชนและกลุ่มหนุ่มสาว โดยมีเป้าหมายเพื่อ
 ให้ประชาชนในท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรมมากขึ้นแทนที่รัฐจะเข้า
 ไปเกี่ยวข้องดำเนินการเองทั้งหมด

เหตุผลของการเสนอแนะ การที่ประเทศหนึ่ง ๆ จะพัฒนาไปได้อย่างรวดเร็วประชาชน
 ของประเทศนั้น ๆ จะต้องมียุคค่านิยมพื้นฐานที่จำเป็นต่อการพัฒนา อาทิเช่น ญี่ปุ่นและเกาหลี
 ใต้ ประชาชนในประเทศทั้งสองมีความเสียสละที่จะทำงานเพื่อสร้างชาติของตน ผล

ผลิตของญี่ปุ่นที่รู้จักกันทั่วโลกก็คือ "กลุ่มควบคุมคุณภาพ" (Quality Control Circles) ซึ่งกำเนิดมาจากคานิยมพื้นฐานเกี่ยวกับการทำงานเป็นหมู่คณะ ความขยัน และความมีชัยสิทธิ์ ส่วนผลผลิตของเกาหลีใต้ก็เป็นที่รู้จักกันในนามของ "หมู่บ้านเซมาด อุลคอง" ซึ่งมีการพึ่งตนเอง ความขยัน และมีชัยสิทธิ์เป็นคานิยมพื้นฐาน ดังนั้นการที่ประเทศไทยจะพัฒนาไปได้ คานิยมพื้นฐานที่จำเป็นต้องสร้างขึ้นมาให้ได้ก็คือ ความเสียสละการทำงานเป็นหมู่คณะ การพึ่งตนเอง ความขยันและความมีชัยสิทธิ์

สำหรับการส่งเสริมและพัฒนา กลุ่มหนุ่มสาวนั้น เป็นสิ่งที่มีความสำคัญอีกประการหนึ่ง ทั้งนี้เนื่องจากในภาวะการณปัจจุบันที่มีการหลั่งไหลของวัฒนธรรมต่างชาติเข้ามาอย่างมากมายทำให้วัฒนธรรมที่ดีงามหลายประการของเราอยู่ในภาวะวิกฤติ การเห่อ "ความทันสมัยแต่ไม่พัฒนา" ในประเทศไทยมีอยู่อย่างมากมายและได้แพร่กระจายเข้าไปในชนบทอันเป็นแหล่งธำรงรักษาวรรณอันดีงามของไทยไว้มากที่สุด ดังนั้นถ้าหากไม่มีการป้องกันเอาไว้แต่เนิ่น ๆ วัฒนธรรมเหล่านี้ก็จะต้องสูญสลายไป ด้วยเหตุนี้การสนับสนุนให้มีกลุ่มหนุ่มสาวเกิดขึ้นจะเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ และพร้อมกันนี้รัฐก็ควรจะต้องปล่อยให้องค์กรประชาชนได้มีบทบาทเพิ่มมากขึ้นเพื่อที่ว่า การอนุรักษ์วัฒนธรรมจะมาจากจิตสำนึกของพวกเขาเอง ซึ่งจะได้ผลดีกว่าที่รัฐจะเข้าไปแทรกแซงดำเนินการเอง

อย่างไรก็ตาม สิ่งที่ต้องตระหนักเป็นอย่างยิ่งก็คือ นโยบายและแผนงานสร้างนั้น หมายถึงการสร้าง "จิตสำนึก" ซึ่งจะต้องเกิดขึ้นมาจาก "ความศรัทธา" ของประชาชน ไม่ใช่เกิดขึ้นมาจาก "การจัดตั้ง" ของรัฐ หากไม่แล้วรูปการณ์ก็จะไปซ้ำรอยกับกรณีจัดตั้งที่รัฐได้ดำเนินการในหลาย ๆ รูปแบบ อาทิเช่น ลสชบ. ทสปช. กนช. เป็นต้น กลุ่มพลังเหล่านี้รัฐเป็นผู้จัดตั้งขึ้นเพื่อให้ดำเนินการกิจกรรมที่รัฐต้องการ ดังนั้นการรวมกลุ่มจึงเป็นการรวมกันแบบหลวม ๆ การดำรงคงอยู่ของกลุ่มจะขึ้นอยู่กับรัฐเป็นหลัก ถ้ารัฐเลิกให้การสนับสนุนช่วยเหลือ กลุ่มเหล่านี้ก็จะสลายไป การ "เกิด-ดับ" ของกลุ่มที่ขึ้นอยู่กับรัฐในลักษณะนี้จะไม่เป็นผลดีต่อการพัฒนาชาติในระยะยาว ในส่วนของการอนุรักษ์วัฒนธรรมก็เช่นกัน รัฐจะต้องไม่กระทำในลักษณะของการจัดตั้ง หากแต่รัฐจะต้องแสวงหาวิธี

การสอดแทรกเข้าไปเพื่อสร้างจิตสำนึกให้เกิดขึ้นในหมู่ประชาชนให้ได้ แทนที่จะให้ความสำคัญกับการจัดงานประเพณีและการละเล่นตามประเพณีเพียงชั่วคราวหรือเพื่อการท่องเที่ยวซึ่งเป็นประโยชน์เฉพาะคนกลุ่มน้อยเท่านั้น เพื่อให้เห็นรูปธรรมของการสร้างจิตสำนึกที่ชัดเจน ผู้วิจัยจะขอยกกรณีของกลุ่มหนุ่มสาวดังนี้

กระบวนการพัฒนากลุ่มหนุ่มสาว

หนุ่มสาวโครี เริ่มมีการรวมกลุ่มกันเมื่อประมาณ 40 ปีมาแล้วโดยได้มีการจัดรวมกลุ่มที่เป็นปีกแผนอย่างเป็นระเบียบประมาณ 20 ปี กระบวนการรวมกลุ่มจะเริ่มจากการชักชวนให้ไปฟังเทศน์ในวันพระระหว่างฤดูกาลเข้าพรรษาตามวัดต่าง ๆ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. เป็นการเผยแพร่พระธรรมคำสั่งสอน
2. อบรมศีลธรรมให้แก่คนหนุ่มสาวและสามารถจะนำเอาธรรมะเข้ามาใช้กับชีวิตประจำวันได้
3. ให้หนุ่มสาวได้รู้จักการปฏิบัติศาสนพิธีที่ถูกต้อง
4. สร้างความสามัคคีระหว่างหนุ่มสาว

การดำเนินงานอบรมศีลธรรมได้เริ่มจากปี 2509 ในครั้งแรก ๆ ไม่ประสบความสำเร็จ บางวัดมีคนฟัง 2-3 คน บางวัดมีคนฟัง 7-8 คน ต่อมาได้เปลี่ยนนโยบายมาเทศน์ช่วงกลางคืนปรากฏว่ามีคนฟังเพิ่มขึ้นประมาณ 30-50 คน และต่อมาได้มีเพิ่มมากขึ้นเป็นลำดับ ในปี 2512 เริ่มมีการจัดรวมกลุ่มหนุ่มสาวขึ้นเพื่อหมั่นเวียนกันเป็นเจ้าภาพ จนกระทั่งในปี 2514 ได้มีการรวมกลุ่มกันประมาณ 12-15 กลุ่ม จำนวนคนที่มาฟังเทศน์เพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ นับจากปี 2519 จนถึงปัจจุบันมีหนุ่มสาวไปฟังเทศน์ครั้งละประมาณ 2,000-3,000 คน

ในการอบรมศีลธรรมแต่ละครั้งจะมีการจัดกิจกรรมกันเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. ในการอบรมศีลธรรม จะมีกลุ่มหนุ่มสาววัดใดวัดหนึ่งเป็นเจ้าภาพ ซึ่งจะจัดสถานที่บริเวณลานวัดเอาไว้ออนรับกลุ่มหนุ่มสาวจากวัดอื่น ๆ และพุทธศาสนิกชนที่จะไปร่วมพิธี ในบริเวณพิธีจะมีการตั้งโต๊ะหมู่บูชาและธรรมาสน์สำหรับพระเทศน์ มีการปูเสื่อตามพื้นและจกน้ำดื่มตั้งไว้เป็นจุด ๆ เท่านั้น นอกจากนี้ไม่มีอะไรอีกเพราะทุกคนมีเป้าหมายจะมาฟังเทศน์ไม่ได้มาเพื่อการเฮฮาสังสรรค์หรือมาละเล่นสนุกสนานใด ๆ ทั้งสิ้น

2. เวลาประมาณ 1 ชั่วโมงเป็นต้นไป กลุ่มหนุ่มสาวที่เป็นเจ้าภาพจะไปยื่นคอกที่ประตูวัดเพื่อต้อนรับผู้มาเยือน หลังจากผู้เยือนทยอยกันเข้ามาสู่บริเวณวัดแล้ว ฝ่ายประชาสัมพันธ์จะประกาศเชิญชวนให้เลือกที่นั่งตามความเหมาะสมในบริเวณวัดก่อนเริ่มพิธีจะมีการเปิดเพลงธรรมะ อาทิเช่น เพลงกองทัพธรรม พุทธมาฆะ และทำดีได้คือทำชั่วได้ชั่ว เป็นต้น โดยเพลงที่แฝงคติธรรมทางศาสนาเหล่านี้จะมีการพิมพ์แจกเอาไว้รองรับก่อนเริ่มการอบรม

3. หลังจากการร้องเพลงธรรมะได้เจียบสงบลง แสดงถึงความพร้อมแล้ว พิธีกรก็จะประกาศเชิญประธานกลุ่มหนุ่มสาว เจ้าภาพจุคชูปเทียบบุชาพระรัตนตรัย ถัดจากนี้กรรมการฝ่ายศาสนาจะนำสวดมนต์ไหว้พระ

4. หลังจากเสร็จพิธีสวดมนต์ไหว้พระ พิธีกรจะกล่าวย้ำถึงเป้าหมายของการจัดอบรมศีลธรรมเคลื่อนที่ ถัดจากนั้นจะนิมนต์ท่านเจ้าอาวาสวัดที่เป็นเจ้าภาพมากล่าวต้อนรับคณะสงฆ์ พุทธศาสนิกชนและกลุ่มหนุ่มสาวจากวัดต่าง ๆ

5. เสร็จจากการกล่าวต้อนรับ พิธีกรจะเชิญตัวแทนของพุทธสมาคมจังหวัดเชียงใหม่และตัวแทนยุวพุทธิกสมาคมจังหวัดเชียงใหม่ กล่าวสัมโมทนียกถาเพื่อเปิดรายการ อย่างไรก็ตาม ถ้าการจัดอบรมครั้งใดมีข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ไปร่วมงานด้วยพิธีกรก็จะเชิญให้กล่าวพบปะกับผู้ไปร่วมฟังเทศน์ซึ่งในสังคมปัจจุบันค่อนข้างจะหาได้ยากมาก สำหรับการกล่าวสัมโมทนียกถาจะแสดงในรูปของนิทานที่ให้อคติต่าง ๆ

6. เมื่อกล่าวสัมโมทนียกถาจบลง ก็จะเป็นรายการให้ความรู้ของวิทยากรจากหน่วยงานต่าง ๆ อาทิเช่น วิทยากรจากกระทรวงสาธารณสุขก็จะให้ความรู้เกี่ยวกับโรคภัยไข้เจ็บ เป็นต้น รายการนี้จะมีประมาณ 5 นาที

7. จบจากรายการให้ความรู้ก็จะมีการอาราธนาศีลและรับศีลจากพระสงฆ์ เมื่อรับศีลจบแล้วก็มีการอาราธนาธรรม จากนั้นก็จะเป็นการฟังเทศน์อบรมศีลธรรม สำหรับเนื้อหาในการเทศน์จะนำมาจากพุทธประวัติโดยเทศน์ให้ฟังเป็นตอน ๆ พร้อมกับสอดแทรกคติธรรมและยกตัวอย่างในชีวิตจริงประกอบการเทศน์ เพื่อให้ผู้ฟังเข้าใจได้ง่าย ไม่เบื่อหน่ายในการฟังและสามารถติดตามได้ตลอดจนจบรายการ

8. เมื่อจบรายการอบรมศีลธรรมแล้ว ประธานกลุ่มหนุ่มสาวจังหวัดเชียงใหม่จะมาให้ข้อคิดและแจ้งกิจกรรมที่กลุ่มหนุ่มสาวจะทำในโอกาสต่อไป หลังจากนั้นก็จะ เป็นรายการตอบปัญหาธรรมะระหว่างตัวแทนของกลุ่มหนุ่มสาว ซึ่งรายการนี้จะให้ทั้งความรู้และความสนุกสนานไปด้วยพร้อม ๆ กัน

9. หลังจากนั้น พิธีกรจะเชิญตัวแทนกลุ่มหนุ่มสาวที่รับเป็นเจ้าภาพครั้งต่อไปมาแนะนำสถานที่และกล่าวเชื้อเชิญให้ไปร่วมรายการอบรมศีลธรรม จากนั้นพิธีกรก็จะเชิญคณะกรรมการดำเนินงานหนึ่งขึ้นมาเป็นตัวแทนพระสงฆ์ที่เป็นองค์เทศน์เพื่อมอบเงินกัณฑ์เทศน์ให้กับประธานกลุ่มหนุ่มสาวของวัดที่เป็นเจ้าภาพโดยประธานกลุ่มหนุ่มสาววัดนั้นจะกล่าวขอบคุณผู้มาร่วมรายการ

10. พิธีกรจะเชิญผู้เข้าร่วมรายการนั่งสมาธิเป็นเวลา 1 นาทีเพื่อทำจิตใจให้สงบและแผ่เมตตา

11. หลังจากนั่งสมาธิแผ่เมตตา พิธีกรจะเชิญให้ทุกคนกราบพระตามประเพณี เสร็จแล้วมีการร่วมกันร้องเพลงสรรเสริญพระบารมี เป็นอันเสร็จสิ้นพิธีการอบรมศีลธรรมเคลื่อนที่

จากนี้ จะเห็นได้ว่า กิจกรรมอบรมศีลธรรมเคลื่อนที่หรือที่เรียกกันเฉพาะว่า "รถควนขบวนพิเศษ" เป็นกิจกรรมที่น่าสนใจควรแก่การส่งเสริมเป็นอย่างยิ่ง เพราะกิจ-

กรรมนี้ได้เป็นการปลูกฝังค่านิยมที่สำคัญ 3 ประการคือ ความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เอาไว้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ และจากการที่กิจกรรมนี้ได้ถูกจัดขึ้นมานับจากปี 2509 มาจนถึงปัจจุบัน รวมเป็นเวลา 20 กว่าปีแล้ว โดยที่ไม่สูญสลายไปตามกาลเวลา และจำนวนสมาชิกที่เข้าร่วมกิจกรรมได้เพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ แสดงให้เห็นถึงความสำคัญ และประโยชน์ที่จะได้รับจากกิจกรรมรวมทั้งความสามัคคีของกลุ่มหนุ่มสาวเป็นอย่างดี นวัตกรรมราชการสมควรจะให้การสนับสนุนอย่างยิ่ง

ข้อเสนอแนะท้ายการวิจัย

1. การสนับสนุน ส่งเสริมและพัฒนา กลุ่มหนุ่มสาวควรมีหลักการกระจายอำนาจและให้อิสระในการปฏิบัติงานแก่กลุ่มหนุ่มสาว ไม่ควรที่จะเข้าไปแทรกแซงหรือพยายามที่จะจัดเปลี่ยนสภาพของกลุ่มหนุ่มสาวให้เป็นสมาคมหรือองค์กรอย่างเป็นทางการที่มีกฎหมาย เข้ามารับควบคุมบังคับการดำเนินงาน เพราะจะทำให้สภาพของการเข้าร่วมรวมตัวกันโดยจิตสำนึกตามธรรมชาติสูญสลายไป รัฐควรจะทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงมากกว่าการเข้าไปดำเนินการควบคุมให้เป็นไปตามที่รัฐต้องการ
2. ผลจากการวิจัยทำให้ทราบว่า ระดับของผู้ปฏิบัติงานวัฒนธรรมเรามีพร้อมอันใดแก่ กลุ่มหนุ่มสาวซึ่งมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานค่อนข้างดี สิ่งที่ยังขาดอยู่ก็คือ การขาดผู้ที่มีความรู้อย่างแท้จริง เรื่องวัฒนธรรมในระดับกำหนดนโยบายซึ่งเปรียบเสมือนมันสมอง ควบคู่กับงานพัฒนาวัฒนธรรมไทยจึงไม่ก้าวหน้าเท่าที่ควรจะเป็น การชำระรักษา การเลือกสรร การฟื้นฟู การวิจัย และพัฒนา เพื่อสนับสนุน ส่งเสริม และเผยแพร่วัฒนธรรมไทย เพื่อให้ประชาชนนำไปใช้เป็นแบบแผนและนำไปใช้แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตเป็นไปอย่างเชื่องช้า คลุมเครือ ไม่มีเป้าหมายและทิศทาง การดำเนินงานที่แน่นอนชัดเจน เมื่อส่วนสมองเป็นอัมพาตไม่สามารถสั่งการได้ บรรดาองค์การพหุภาคีทำงานไร้ทิศทาง ดังนั้นสภาพที่ปรากฏก็คือ ประชาชนต่างก็แสวงหาวัฒนธรรมเอาเองจากของดั้งเดิมหรือจากการหลั่งไหลเข้ามาของต่างชาติ แน่นนอนที่สุดโอกาสที่จะก่อให้เกิดปัญหาย่อมมีมากอย่างยิ่ง ซึ่งผลลัพธ์ก็เป็นดังเช่นที่ทราบกันดีในปัจจุบัน ปัญหาของสมองอัมพาตก็คือ

ปัญหาการขาดเอกภาพในระบบบริหารงานวัฒนธรรม คืบคลาน การปรับปรุงแก้ไข ระบบบริหารและโครงสร้างงานวัฒนธรรมของไทย จึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญเป็น อย่างมาก สมควรที่จะได้มีการศึกษาวิจัยกันต่อไป.

บรรณานุกรม

หนังสือภาษาไทย

กลุ่มหนุ่มสาวเชียงใหม่. รำลึกหนุ่มสาว 19. เอกสารโรเนียว.

กลุ่มหนุ่มสาวเชียงใหม่. รำลึกหนุ่มสาว 22. เชียงใหม่ : ท่าแพการพิมพ์, ม.ป.ป.

กุลชน ชนาพงศธร. หลักการกำหนดนโยบายของรัฐ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหา-
วิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2520.

คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4. กรุงเทพฯ : เรืองแสงการพิมพ์, 2520

คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตร,
2524.

คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6. กรุงเทพฯ : ยูไนเต็คโปรดักชั่น, 2530.

คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, สำนักงาน. ปัญหาสังคมและแนวทางแก้ไขโดยการ
พัฒนาวัฒนธรรม, เอกสารเพื่อการวางแผน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา,
2529.

คึกฤทธิ์ ปราโมช, ม.ร.ว. คำบรรยายวิชาพื้นฐานอารยธรรมไทยเรื่องพื้นฐานทาง
วัฒนธรรมไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2514.

แปลก สนธิรักษ์. ระเบียบสังคม ประเพณี วัฒนธรรม ศาสนา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
คุรุสภา, 2516.

ไพฑูริย์ เครือแก้ว ฅ ลำพูน. ลักษณะสังคมไทย. กรุงเทพฯ : จงเจริญการพิมพ์, 2513.

สุนทร โคมิน และสนิท สัมครการ. รายงานการวิจัยเรื่อง ค่านิยมและระบบค่านิยม
ไทย : เครื่องมือในการสำรวจวัด. กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหาร
ศาสตร์, 2522.

อนุমানราชชน, พระยา. เชื้อชาติ ภาษาและวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การ
ศาสนา, ม.ป.ป.

อุทัย บุญประเสริฐ. "คานิยมในระบบอาวุโสของผู้ว่าราชการจังหวัดและรองผู้ว่าราชการจังหวัดในประเทศไทย". วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตคณะรัฐประศาสนศาสตร์
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2516.

วารสารภาษาไทย

- วารสารกลุ่มหนุ่มสาวเชียงใหม่. 24 กรกฎาคม 2524.
วารสารกลุ่มหนุ่มสาวเชียงใหม่. 13 ตุลาคม 2525.
วารสารกลุ่มหนุ่มสาวเชียงใหม่. 6 กันยายน 2526.

ราชกิจจานุเบกษาและสยามจดหมายเหตุ

- ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 98 ตอนที่ 201. 8 ธันวาคม 2524
ราชกิจจานุเบกษา. ฉบับพิเศษ. เล่ม 103 ตอนที่ 122. 16 กรกฎาคม 2529.
สยามจดหมายเหตุ. ปีที่ 8 ฉบับที่ 24. 10-16 มิถุนายน 2526.

หนังสือพิมพ์

แนวหน้า. 1 กันยายน 2530

หนังสือภาษาอังกฤษ

- Almond, G. & Powell, Jr., G.B. Comparative Politics. Boston:
Little, Brown, 1966.
Barnouw, V. Culture and Personality. Ill. : Dorsey Press, 1963.
Bogardus, E.M. Sociology. N.Y. : McMillan, 1964.
Broom, L. & Selznick, P. Sociology. N.Y.: Harper & Row, 1968.

- Cochran, W.G. Sampling Techniques. N.Y.: John Wiley & Sons, 1963.
- Dye, T.R. Understanding Public Policy. N.J.: Prentice-Hall, 1984.
- Easton, D.A. Framework for Political Analysis. N.Y.: Prentice-Hall, 1965.
- Freund, J.E. & Williams, F.J. Modern Business Statistics. N.J.: Prentice-Hall, 1958.
- Hobbs, D.A. & Blank, S.J. Sociology. N.Y.: John Wiley & Sons, 1978.
- Huntington, S.P. Political Order in Changing Societies. New Haven: Yale University Press, 1968.
- Kirk, R.E. Experimental Design. Cal.: Brooks/Cole Publishing, 1968.
- Koontz, H. & O'Donnell, C. Principle of Management. N.Y.: McGraw-Hill, 1972.
- Lerner, D. & Lasswell, H.D. (eds.). The Policy Sciences. Stanford : Stanford University Press, 1952.
- Parsons, T. & Shils, E.A. (eds.). Toward a General Theory of Action. Cambridge, Mass. : Harvard University Press, 1962.
- Sharkansky, I. Public Administration. Chicago : Markham, 1972.

วารสารภาษาอังกฤษ

- Cochran, W.G. "Some Consequences when the Assumptions for the Analysis of Variance are not Satisfied". Biometrics. 3(March 1947).
- Eisenhart, C. "The Assumptions Underlying the Analysis of Variance". Biometrics. 3(March 1947).
- Steers, R.M. "Problems on the Measurement of Organizational Effectiveness". Administrative Science Quarterly. 20(December 1975).

ภาคผนวกแบบสอบถาม

ชื่อกลุ่มหนุ่มสาว _____ อำเภอ _____
 ตำบล _____ หมู่บ้าน _____
 เพศ () ชาย () หญิง
 อายุ _____ ปี
 ระดับการศึกษา _____
 สถานภาพการสมรส () โสด () สมรส () อื่น ๆ ระบุ _____
 ระยะเวลาที่เข้ามาเป็นสมาชิกกลุ่มหนุ่มสาว _____ ปี _____ เดือน

1. ท่านเข้าใจคำว่าอนุรักษ์วัฒนธรรมอย่างไร

- () หมายถึงการจัดงานประเพณีและการละเล่นตามประเพณีต่าง ๆ ให้ดำรงคง
 อยู่ต่อไป
- () หมายถึงการปฏิบัติตามระเบียบประเพณีของสังคมที่เคยเป็นมาอย่างต่อเนื่อง
 สม่ำเสมอ
- () หมายถึงการป้องกันการแทรกแซงหรือการต่อต้านวัฒนธรรมจากต่างชาติทุก
 รูปแบบ
- () หมายถึงการดำเนินงานเพื่อให้วัฒนธรรมสามารถอยู่รอดเพื่อเป็นมรดกตก
 ทอดต่อไปได้

2. วัตถุประสงค์ที่ท่านเข้าไปรวมกิจกรรมกลุ่มหนุ่มสาว ได้แก่

- () เพื่อต้องการความยกย่องนับถือและชื่อเสียง
- () เพื่อความสนุกสนานได้รู้จักกับคนมากมายหลายตา
- () เพื่อผลตอบแทนที่สุขสบายในชาติหน้า
- () เพื่อป้องกันและต่อต้านการเข้ามาของวัฒนธรรมต่างชาติ

- () เพื่อจัดงานประเพณีและการละเล่นต่าง ๆ
- () เพื่อสร้างความสมัครสมานสามัคคี
- () อื่น ๆ (ระบุ) _____
3. ทานทราบนโยบายและแผนงานในการอนุรักษ์วัฒนธรรมระดับใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- () ระดับชาติ () ระดับจังหวัด () ระดับอำเภอ
- () ทราบเฉพาะนโยบายและแผนงานของกลุ่มหนุ่มสาว
- () ไม่ทราบนโยบายและแผนงานระดับใด ๆ เลย
4. โปรดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นต่าง ๆ ข้างล่างต่อไปนี้

ประเด็น	เห็นด้วย	ค่อนข้างเห็นด้วย	ค่อนข้างไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
1. ปัจจุบันวัฒนธรรมของไทยถูกแทรกแซงจากวัฒนธรรมต่างชาติเป็นอย่างมาก				
2. การอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยขาดความต่อเนื่องในการดำเนินงาน				
3. วัฒนธรรมไทยจะต้องมีอำนาจบังคับและการลงโทษที่เด็ดขาดเพื่อให้คนในท้องถิ่นปฏิบัติตาม				
4. คนในท้องถิ่นของท่านยังเรียนรู้วัฒนธรรมของตนเองอย่างบกพร่องและฉิวเฉือน				
5. วัฒนธรรมไทยยังไม่สามารถสร้างความเลื่อมใสศรัทธาให้กับคนหนุ่มสาวรุ่นใหม่ได้				

ประเด็น	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
6. วัฒนธรรมไทยยังไม่สามารถสนองตอบต่อความต้องการและความสนใจที่แตกต่างกันของบุคคลและกลุ่มบุคคลได้				
7. วัฒนธรรมไทยสามารถที่จะสร้างความสัมพันธ์สามัคคีให้เกิดขึ้นในท้องถิ่นได้				
8. วัฒนธรรมไทยไม่ควรที่จะไปผสมผสานกับวัฒนธรรมของชาติอื่น				
9. ความสามารถในการที่จะเปลี่ยนแปลงหรือปรับตัวของวัฒนธรรมไทยตามสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไปมีอยู่ต่ำ				
10. วัฒนธรรมท้องถิ่นทำให้ท้องถิ่นพัฒนาได้ช้า เพราะไม่ก่อให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์				
11. หน่วยงานของรัฐ เอกชนและประชาชนในท้องถิ่นยังขาดความร่วมมือประสานงานกันในการอนุรักษ์วัฒนธรรม				
12. ทัศนคติที่จะรักษาวัฒนธรรมไทยที่มีอยู่ให้คงอยู่ตลอดไปโดยไม่ให้ไปผสมผสานกับวัฒนธรรมของชาติอื่น				

ประเด็น	เห็นด้วย	ค่อนข้างเห็นด้วย	ค่อนข้างไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
13. ท่านต้องการที่จะฟื้นฟูวัฒนธรรมไทยที่สูญหายไปให้กลับคืนมาอีก				
14. ท่านต้องการที่จะพัฒนาวัฒนธรรมไทย โดยอาจไปผสมผสานกับวัฒนธรรมอื่น เพื่อเปลี่ยนแปลงให้ดีขึ้น				
15. ท่านต้องการที่จะเลียนแบบวัฒนธรรมจากชาติที่เจริญแล้ว เช่น อเมริกา ญี่ปุ่น เพื่อสร้างความเจริญให้แก่อังกฤษ				
16. การเสียสละในการทำงานถาวรจากคนรุ่นหนึ่งก็ไม่มีประโยชน์ที่จะทำ				
17. ท่านเต็มใจที่จะรับความช่วยเหลือจากผู้อื่นมากกว่าที่จะให้ความช่วยเหลือแก่ผู้อื่น				
18. การทำงานแบบปิดทองหลังพระ เป็นสิ่งที่ดีที่ควรจะทำ				
19. การให้ความช่วยเหลือจะเป็นสิ่งที่ดีกว่าการรับความช่วยเหลือ				
20. ทรัพย์สินเงินทองควรจะนำไปลงทุนโดยไถ่ผลประโยชน์ตอบแทน				
21. การช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันเป็นสิ่งที่จะทำให้การดำเนินงานใด ๆ เป็นไปด้วยดี				

ประเด็น	เห็นด้วย	ค่อนข้างเห็นด้วย	ค่อนข้างไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
22. ท่านจะทำงานตามที่ตนเองเห็นสมควร อย่างอิสระ				
23. ท่านจะกระทำตามที่ได้รับการร้องขอหรือ ได้รับการชักชวน				
24. การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของกลุ่มควรจะ ทำให้หรูหราเพื่อชื่อเสียงของกลุ่ม				
25. การได้รับรางวัลชนะเลิศจากการประกวด กิจกรรมในงานประเพณีต่าง ๆ เป็นเป้าหมาย ที่ท่านภาคภูมิใจมาก				
26. หมู่บ้านพัฒนา ก็คือหมู่บ้านที่มีความสะอาด มีไฟฟ้าประปาและถนนไปมาสะดวก				
27. คนที่สมควรยกย่องคือคนที่มีฐานะร่ำรวย มีทรัพย์สินเงินทองและบริวารมากมาย				
28. ขอบังคับตามประเพณีไม่จำเป็นต้องปฏิบัติ ตามเพราะไม่ใช่กฎหมายและไม่มีกฎหมาย โคบัญญัติไว้ว่าต้องปฏิบัติตาม				
29. บัวจับสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้สังคม ฝรั่งเจริญก้าวหน้าได้อย่างรวดเร็วก็คือ มีการแข่งขันกันสูงซึ่งสิ่งนี้เป็นเรื่องที่ดีที่ ควรจะทำตาม				

ประเด็น	เห็นด้วย	ค่อนข้างเห็นด้วย	ค่อนข้างไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
30. ประเพณีลงแขกเป็นประเพณีที่ควรส่งเสริมฟื้นฟูขึ้นมาอีก				
31. คำว่า "รู้รักษาตัวรอดเป็นยอดดี" เป็นสิ่งที่ควรจะนำมาปฏิบัติในการทำงาน				
32. หลักธรรมและคำสั่งสอนของศาสนาจะเป็นที่พึ่งทางใจของท่านได้เป็นอย่างดี				
33. ระเบียบข้อบังคับของประเพณีต่างๆ เป็นสิ่งที่ดีที่ควรปฏิบัติตาม				
34. กลุ่มหนุ่มสาวของท่านมีการปรับตัวให้สอดคล้องกับสภาพของสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปอยู่ตลอดเวลา				
35. ท่านมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของกลุ่มหนุ่มสาวเป็นอย่างมาก				
36. กลุ่มหนุ่มสาวของท่านปฏิบัติงานโดยปราศจากความเครียดและความขัดแย้ง				
37. ในการทำงานทุกคนจะมีความรับผิดชอบและตรงต่อเวลาเป็นอย่างมาก				
38. การทำงานของกลุ่มได้รับการสนับสนุนเป็นอย่างดีจากหน่วยงานของรัฐ				

ประเด็น	เห็นควย	ค่อนข้างเห็นควย	ค่อนข้างไม่เห็นควย	ไม่เห็นควย
39. การทำงานของกลุ่มได้รับการสนับสนุนเป็นอย่างดีจากภาคเอกชน				
40. กิจกรรมที่กลุ่มหนุ่มสาวจัดทำขึ้นบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายทุกครั้ง				
41. รัฐบาลควรเข้ามาดำเนินการอนุรักษ์วัฒนธรรมทั้งหมด				
42. ควรให้กลุ่มหนุ่มสาวในท้องถิ่นเป็นผู้รับผิดชอบในการอนุรักษ์วัฒนธรรมโดยรัฐบาลเป็นผู้คอยช่วยเหลือสนับสนุน				
43. ให้องค้กรประชาชนอันใดแกสภาพำบลหรือคณะกรรมการหมู่บ้านเขามารับผิดชอบร่วมกับกลุ่มหนุ่มสาว				
44. เหาที่ผ่านมารัฐบาลไม่ได้ให้ความสนใจและให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นเท่าที่ควร				
45. เหาที่ผ่านมารัฐบาลไม่ได้ให้ความสนใจและให้ความสำคัญกับกลุ่มหนุ่มสาวเลย				